

VERTALING

WAALSE OVERHEIDSDIENST

[C – 2026/006308]

23 JUNI 2026. — Ministerieel besluit tot definitieve aanneming van de herziening van het gewestplan Hoi-Borgworm (blad 49/2) met het oog op de opneming van een gebied van aanhorigheden van ontginningen, twee ontginningsgebieden en de compensaties ervan, op het grondgebied van de gemeente Sprimont, plaatsnaam "Belle Roche"

De Minister van Ruimtelijk Beleid,

Gelet op het besluit van de Waalse Regering van 10 oktober 2024 tot vaststelling van de verdeling van de ministeriële bevoegdheden en tot regeling van de werking van de Regering, zoals gewijzigd;

Gelet op het Wetboek van Ruimtelijke Ontwikkeling ("CoDT"), artikel D.II.50, § 1;

Gelet op het ruimtelijk ontwikkelingsplan ("SDT");

Gelet op het koninklijk besluit van 20 november 1981 tot opstelling van het gewestplan Hoi-Borgworm en de latere herzieningen ervan;

Gelet op het ministerieel besluit van 31 maart 2020 tot herziening van het gewestplan Luik (blad 49/2), tot aanneming van het ontwerp-plan met het oog op de opneming van een gebied van aanhorigheden van ontginningen, een ontginningsgebied dat na afloop van de ontginning een natuurgebied wordt, een ontginningsgebied voor een toekomstig groengebied en de planologische compensaties ervan, op het grondgebied van de gemeente Sprimont (Sprimont), plaatsnaam "Belle Roche" teneinde de voortzetting en de ontwikkeling van de ontginningsactiviteit mogelijk te maken, een milieueffectrapport van het ontwerp-plan te laten opstellen en de ontwerp-inhoud ervan vast te stellen;

Gelet op het ministerieel besluit van 11 augustus 2020 tot aanneming van de inhoud van het milieueffectrapport betreffende het ontwerp tot herziening van het gewestplan Hoi-Borgworm (blad 49/2), aangenomen bij ministerieel besluit van 31 maart 2020, met het oog op de opneming, op het grondgebied van de gemeente Sprimont (Sprimont), plaatsnaam "Belle Roche", van een gebied van aanhorigheden van ontginningen, een ontginningsgebied dat na afloop van de ontginning een natuurgebied wordt, een ontginningsgebied voor een toekomstig groengebied en de planologische compensaties ervan teneinde de voortzetting en de ontwikkeling van de ontginningsactiviteit mogelijk te maken;

Gelet op het milieueffectenrapport en de aanvulling daarop, opgesteld door het bureau "CSD Ingénieurs Conseils SA", ingediend bij de Minister van Ruimtelijke Ordening op respectievelijk 7 november 2023 en 25 september 2024;

Gelet op het ministerieel besluit van 20 maart 2025 tot intrekking en vervanging van het plan dat als bijlage bij het besluit van 31 maart 2020 was gevoegd;

Procedure

Overwegende dat het decreet van 13 december 2023 het Wetboek van Ruimtelijke Ontwikkeling heeft gewijzigd en op 1 april 2024 in werking is getreden; dat het in artikel 246 bepaalt dat *"de opstelling of herziening van het gewestplan dat op grond van artikel D.VIII.31, § 2, is vrijgesteld van een effectbeoordeling of waarvoor een voorafgaande informatievergadering in de zin van artikel D.VIII.5 heeft plaatsgevonden, wordt voortgezet volgens de vóór die datum geldende bepalingen"*; dat de voorafgaande informatievergadering met betrekking tot deze aanvraag plaatsvond op 3 juni 2015; dat bijgevolg de procedure voor de herziening van het gewestplan met betrekking tot deze aanvraag wordt voortgezet volgens het Wetboek dat van kracht was vóór 1 april 2024;

Overwegende dat, overeenkomstig artikel D.II.48, § 1, van het Wetboek, een aanvraag tot herziening van een gewestplan tot opneming van een bedrijfsruimte als bedoeld in artikel D.II.28, lid 1, van het Wetboek of van een ontginningsgebied, door de Waalse Regering kan worden ingediend om gevolg te geven aan een met redenen omkleed verzoek van een privaatrechtelijke natuurlijke persoon of rechtspersoon;

Overwegende dat artikel R.0.1-2 van het Wetboek van Ruimtelijke Ontwikkeling de procedure voor de herziening van een gewestplan op initiatief van een particuliere natuurlijke persoon of rechtspersoon aan de minister van Ruimtelijke Ordening delegeert, met inbegrip van de beoordeling van de milieueffecten ervan en de gevolgen voor een ander Gewest of een andere Staat;

Milieueffectrapport en adviezen van de geraadpleegde instanties

Overwegende dat de "S.A. Belle Roche Sablar" het studiebureau "CSD Ingénieurs Conseils SA" heeft belast met het opstellen van het milieueffectenrapport; dat de projectontwerper behoorlijk is erkend; dat het studiebureau "CSD Ingénieurs Conseils SA" niet is gewraakt; dat de beslissing tot niet-wraking op 15 oktober 2020 aan de "S.A. ; Belle Roche Sablar" is meegedeeld;

Overwegende dat de beleidsgroep "Ruimtelijke ordening", de beleidsgroep "Leefmilieu" en de gemeentelijke adviescommissie voor ruimtelijke ordening en mobiliteit (CCATM) van Sprimont regelmatig op de hoogte zijn gehouden van de voortgang van de voorlopige analyses en de opstelling van het milieueffectrapport; dat de beleidsgroepen op 19 oktober 2022 (Beleidsgroep "Leefmilieu") en 28 oktober 2022 (beleidsgroep "Ruimtelijke ordening") opmerkingen hebben gemaakt en suggesties hebben ingediend met betrekking tot fase I, en op 25 september 2023 (beleidsgroep "Leefmilieu") en 29 september 2023 (beleidsgroep "Ruimtelijke ordening") met betrekking tot fase II; dat de adviescommissie voor ruimtelijke ordening en mobiliteit van Marchin geen opmerkingen of suggesties heeft geformuleerd;

Overwegende dat naar aanleiding van de gemaakte opmerkingen de definitieve versie van het milieueffectrapport op 7 november 2023 is ingediend bij de Minister van Ruimtelijke Ordening.

Fase I van het milieueffectrapport

Overwegende dat in de eerste fase van het milieueffectrapport de sociaal-economische aspecten van het project worden onderzocht; dat daarin het specifieke karakter en het belang van de door de aanvrager geëxploiteerde afzetting worden bevestigd, namelijk kalksteen uit een afzetting die dateert van het Boven-Tournaisien tot het Onder-Viséen; dat de kenmerken van de door de aanvrager momenteel geëxploiteerde afzetting het alleen mogelijk maken deze te verwerken tot granulaten die voornamelijk bestemd zijn voor de civiele bouwkunde en de productie van beton;

Overwegende dat er jaarlijks gemiddeld 290.000 ton granulaten wordt geproduceerd in de steengroeve van La Belle Roche; dat in het milieueffectenrapport wordt vermeld dat een aanzienlijk deel van deze productie (ongeveer 29 %) bestemd is voor de groep "Colas Belgium", waarvan de S.A. "Belle Roche Sablar" een dochteronderneming is; dat deze groep actief is in de aanleg en het onderhoud van wegen en andere vormen van vervoersinfrastructuur, alsook in particuliere en openbare stedenbouwkundige projecten;

Overwegende dat uit het milieueffectenrapport blijkt dat de voorraad van het afzettinggebied dat toegankelijk is binnen het gebied van aanhorigheden van ontginningen dat momenteel in het gewestplan is opgenomen en die door de aanvrager kon worden geëxploiteerd op het moment van het opstellen van zijn aanvraag tot herziening van het

gewestplan, in de loop van het jaar 2016 is uitgeput; dat vergunningen voor de verdieping van de winningsput in 2016 en 2022 aan hem zijn verleend; dat de na het verkrijgen van deze vergunningen beschikbare afzettingsreserves op het punt staan uitgeput te raken; dat, gezien de toename van de hoeveelheden bemalingswater die de verdieping van de huidige groeve met zich meebrengt, het niet haalbaar is om op deze weg verder te gaan;

Overwegende dat het milieueffectrapport de kwaliteit van de bestaande afzetting binnen de voor de uitbreiding met 12.78 ha van de winningsput gevraagde verlenging en het ontbreken van een geldige alternatieve locatie bevestigt;

Overwegende dat er binnen het uitbreidingsgebied van de steengroeve een afzetting van klein graniet (ook wel „blauwe steen” genoemd) aanwezig is; dat deze afzetting zal worden gewonnen en verwerkt tot siersteen voor de bouwsector, in samenwerking met een extern bedrijf (”Pierre Bleue de Wallonie” S.A.) ;

Overwegende dat uit het milieueffectenrapport blijkt dat de exploitatie van het uitbreidingsgebied van de steengroeve het mogelijk zal maken om 595.000 ton siersteen uit de kleingranietafzetting en 15.081.000 ton granulaat uit de kalksteenafzetting en uit het afval van de productie van siersteen te winnen;

Overwegende dat het ontwerp voor de herziening van het gewestplan dus een optimale benutting van de afzetting ter hoogte van de steengroeve van La Belle Roche bevordert en tegelijkertijd een samenwerking tussen verschillende exploitanten ondersteunt;

Overwegende dat uit het milieueffectenrapport blijkt dat de aanvrager van plan is zijn productievolumes van granulaat te verhogen tot de limiet die is toegestaan op grond van de vergunningen waarover hij beschikt, namelijk 375.000 ton per jaar; dat in het rapport wordt vermeld dat de productie van siersteen op de locatie van de steengroeve van La Belle Roche zou kunnen oplopen tot 15.000 ton per jaar; dat de totale jaarlijkse productie van de steengroeve dus 390.000 ton materiaal zou bedragen;

Overwegende dat uit het milieueffectrapport blijkt dat de markt voor granulaat stabiel is of zelfs licht groeit; dat de steengroeve van La Belle Roche een breed scala aan vergruisde producten produceert, waardoor de aanvrager zich in verschillende segmenten van deze markt kan positioneren;

Overwegende dat de verkoop van granulaat uit de steengroeve van La Belle Roche enerzijds afhankelijk is van de vraag van de onderneming ”Colas Belgium” en haar dochterondernemingen en anderzijds van de vraag van externe klanten; dat in het milieueffectenrapport wordt vermeld dat deze twee vormen van vraag stabiel zijn; dat, indien het uitbreidingsproject van de steengroeve wordt uitgevoerd, de aanvrager in staat zal zijn zijn productassortiment aan te passen aan de vraag en zo in te spelen op de marktontwikkelingen;

Overwegende dat de markt voor granulaat een overwegend lokale markt is; dat de transportkosten immers een aanzienlijk deel uitmaken van de kosten van dit materiaal met een lage toegevoegde waarde, dat niettemin onmisbaar is voor de lokale bouwsector; dat, gezien de ontwikkeling van de brandstofprijzen, buitenlandse producten doorgaans minder concurrerend zijn, wat het gebruik van lokale materialen bevordert;

Overwegende dat de aanvrager zijn producten niet naar het buitenland exporteert; dat het afzetgebied van de steengroeve ongeveer 33 km bedraagt; dat het merendeel van de producten uit de steengroeve in Wallonië (provincie Luik) wordt verkocht, terwijl de rest in Vlaanderen (voornamelijk het zuiden van de provincie Limburg) wordt verkocht; dat de granulaten uit de steengroeve van La Belle Roche dus voornamelijk de lokale markt bevoorraden;

Overwegende dat in het milieueffectrapport wordt vermeld dat de concurrentie in de afzetkring van de steengroeve van La Belle Roche zeer groot is, gezien de aanwezigheid van een aanzienlijk aantal kleine bedrijven op het grondgebied van de gemeente Sprimont en de aangrenzende gemeenten; dat daarin echter wordt aangegeven dat een aantal van deze bedrijven hun activiteiten binnenkort zullen moeten staken, omdat zij niet langer over voldoende grondstofreserves beschikken of geen aanspraak kunnen maken op een uitbreiding; dat bijgevolg, ondanks een constante en sterke vraag naar granulaat, het aanbod aan lokale materialen naar verwachting zal afnemen; dat het daarom belangrijk is de bedrijven die hun activiteiten kunnen voortzetten, te ondersteunen om een toereikend en gediversifieerd lokaal aanbod te behouden;

Overwegende dat uit het milieueffectrapport blijkt dat de markt voor siersteen stabiel is; dat de belangrijkste producenten van siersteen in Wallonië in de provincie Henegouwen zijn gevestigd, waardoor er in deze sector een geografische onevenwichtigheid ontstaat; dat, gezien de transportkosten, het belangrijk is om de productie van lokale steensoorten in stand te houden en verder te ontwikkelen;

Overwegende dat momenteel het grootste deel van de productie uit de steengroeve van La Belle Roche (ongeveer 93 % van de productie) per vrachtwagen wordt geleverd; dat de rest (ongeveer 7 % van de productie) per vrachtwagen wordt vervoerd naar een laadkade in Seraing, vanwaar de materialen vervolgens over de binnenwateren worden vervoerd;

Overwegende dat in het milieueffectrapport wordt vermeld dat de volledige productie van siersteen die uit de uitbreiding van de steengroeve voortvloeit, over de weg naar de afnemers (marmerbewerkers, aannemers, enz.) zal worden vervoerd, gezien hun geografische spreiding;

Overwegende dat de locatie van de steengroeve van La Belle Roche is aangesloten op het spoorwegnet; dat tot 2012 werd een deel van de producten van de steengroeve (ongeveer 30 % van de productie) per spoor naar Luik vervoerd, alvorens per schip naar de klanten te worden vervoerd; dat in het milieueffectrapport wordt vermeld dat de context en de economische omstandigheden van die tijd de stopzetting van deze leveringswijze hebben versneld, omdat deze niet langer rendabel was;

Overwegende dat de activiteiten van de ”S.A. Belle Roche Sablar” in de steengroeve van Belle Roche 10 directe banen oplevert; dat het aantal indirecte banen wordt geschat op tussen de 34 en 51 voltijdsequivalenten; dat in het milieueffectrapport wordt vermeld dat, indien het gewestplan niet wordt herzien, de activiteiten in de steengroeve geleidelijk zullen worden stopgezet, wat zal leiden tot het verdwijnen van deze banen; dat er verder wordt vermeld dat de stopzetting van de winningsactiviteiten ook een indirecte impact zou kunnen hebben op de werkgelegenheid die wordt gecreëerd door de onderneming ”Colas Belgium” en haar dochterondernemingen, die voor hun activiteiten gedeeltelijk afhankelijk zijn van de producten uit de steengroeve van La Belle Roche; dat de herziening van het gewestplan het bovendien mogelijk zal maken het aantal directe banen in verband met de activiteiten van de steengroeve te verhogen tot 12 voltijdsequivalenten;

Overwegende dat in het milieueffectrapport wordt vermeld dat de activiteiten van de steengroeve van La Belle Roche bijdragen aan de overheidsfinanciën door middel van de betaling van belastingen en heffingen die afhankelijk zijn van de omzet die door de activiteiten van de aanvrager wordt gegenereerd; dat momenteel de fiscale opbrengsten die voortvloeien uit de activiteiten op het terrein van de steengroeve van Belle Roche ongeveer 558.000 euro per jaar bedragen; dat, in de veronderstelling dat het productietempo wordt verhoogd tot de limiet die is toegestaan door de vergunningen waarover de aanvrager beschikt (375.000 ton materiaal per jaar), dit bedrag zou kunnen oplopen tot 681.000 euro per jaar;

Overwegende dat, in het geval van een verhoging van het productietempo, het voorstel tot herziening van het gewestplan de aanvrager in staat zal stellen zijn activiteiten op de locatie nog ongeveer veertig jaar voort te zetten;

Overwegende dat in de eerste fase van het milieueffectenrapport wordt bevestigd dat het gewestplan moet worden herzien; dat daarin wordt vermeld dat de gewestplanherziening het mogelijk zal maken de activiteiten van de aanvrager en de bevoorrading van de groep "Colas Belgium" te bestendigen, de daarmee samenhangende werkgelegenheid te behouden, aan de behoeften van de markt te voldoen en de sector van de siersteen in de Provincie Luik te ontwikkelen;

Overwegende dat de beleidsgroep "Leefmilieu" in zijn advies van 19 oktober 2022 zich aansluit bij „de doelstellingen van de herziening, die erop gericht is de activiteiten van de steengroeve (productie van granulaat) op lange termijn veilig te stellen en die het tevens mogelijk zal maken een exploitatiebare laag "Petit Granit" te winnen en te valoriseren voor gebruik als siersteen »; dat hij verschillende punten naar voren brengt die hij in fase II van het rapport onderzocht wil zien (gevolgen voor de landbouwers, opslag en hergebruik van afvalgesteente en afgraven grond, effecten van de aanwijzing van de grot van Belle Roche, cumulatieve effecten van de exploitatie in combinatie met de zandsteengroeve van Hagoheid); dat hij ten slotte aangeeft dat hij „de in het dossier, met name in fase I van het MER, opgenomen voornemens deelt, die erop gericht zijn het spoorvervoer opnieuw in te voeren en activiteiten op de locatie in verband met de spoorlijn in stand te houden”;

Overwegende dat de Beleidsgroep „Ruimtelijke ordening” in zijn advies van 28 oktober 2022 vaststelt „dat het project het mogelijk zal maken de activiteiten van de steengroeve (productie van granulaten) voort te zetten en tevens een laag "Petit Granit" te winnen en te verwerken tot siersteen ”; dat hij tevens opmerkt „de urgentie van dit dossier, aangezien de exploitatie het einde van de afzetting nadert ”; dat hij „van mening is dat deze fase I de relevante elementen analyseert en deze goedkeurt”; dat hij tevens bepaalde punten benadrukt die in de tweede fase van het milieueffectenrapport nader moeten worden onderzocht (landschappelijke impact, bestemming van de grot van Belle Roche en toeristische valorisatie van deze locatie, mobiliteit, ruimtelijke compensaties);

Fase II van het milieueffectenrapport

Overwegende dat in de tweede fase van het milieueffectenrapport de milieueffecten van het voorstel tot herziening van het gewestplan worden geanalyseerd, met name op het gebied van bodem, ondergrond en grondwater – oppervlaktewater – biologisch milieu – lucht, klimaat en energie – landschap, erfgoed en gebouwde omgeving – mobiliteit – geluid en trillingen – bevolking, menselijke gezondheid en veiligheid, evenals de wisselwerkingen tussen deze factoren;

Overwegende dat een passende effectbeoordeling in de zin van artikel 29, lid 2, van de wet van 12 juli 1973 op het natuurbehoud, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied, als bijlage bij het milieueffectenrapport is gevoegd;

Overwegende dat in het milieueffectenrapport met name wordt opgemerkt:

- dat de afgegraven grond en het afvalgesteente dat voortvloeit uit de uitbreiding van de steengroeve zullen worden gebruikt om de huidige winningsput gedeeltelijk op te vullen tot een hoogte van 110 m, wat overeenkomt met de hoogte van de toekomstige uitbreiding van de put; dat er bijgevolg geen nieuwe opslagplaats voor afvalgesteente nodig zal zijn;

- dat er ter hoogte van het uitbreidingsgebied van de steengroeve drie geconcentreerde afvloeiingsassen zijn vastgesteld, die samenkomen in één enkele afwateringsas die in de richting van de Amblève loopt, ten zuidoosten van het voorstel tot herziening van het gewestplan; dat de uitvoering van het herzieningsvoorstel voor het gewestplan zal leiden tot een wijziging van het tracé van de drie geïdentificeerde afvloeiingsassen, die de stroomafwaarts gelegen afvloeiingsas niet langer zullen voeden vanwege de aanwezigheid van de toekomstige uitbreiding van de winningsput;

- dat de steengroeve van La Belle Roche zich bevindt binnen de grondwaterlaag van de kalkstenen van de Carboonkalksteen; dat de huidige groeve geen productieve breuken doorsnijdt die het grondwater zouden kunnen afvoeren, met uitzondering van enkele watertoevoeren ter hoogte van de winningsgroeve; dat de steengroeve in het noorden wordt begrensd door de zeer weinig doorlatende leisteenformatie van Pont d'Arcole, die een belangrijke rol speelt bij de afscheiding van de grondwaterlaag; dat deze formatie elke verbinding verhindert tussen het grondwater dat de Magain-put voedt (een particuliere put gelegen op ongeveer vijftig meter ten noorden van het voorstel tot herziening van het gewestplan) en het grondwater ter hoogte van de steengroeve; dat de uitbreiding van de steengroeve de afdichtende eigenschappen van de Pont d'Arcole-formatie niet zou mogen aantasten, waardoor de productiecapaciteit van de put intact blijft; dat de invoering van piëzometrische monitoring dit zal waarborgen;

- dat het verhogen van de bodem van de huidige groeve zal leiden tot een geleidelijke vermindering en vervolgens tot een volledige stopzetting van de volumes bemalingswater als gevolg van het opboren van grondwater, terwijl de uitbreiding van de groeve zal leiden tot een toename van de opgevangen regenwatervolumes; dat uiteindelijk de steengroeve minder water zal lozen dan nu het geval is; dat dit water, na door een bezinkbekken te zijn gestroomd, nog steeds in de Amblève zal worden geloosd; dat deze lozingen geen significante impact zullen hebben op het lokale hydrografische netwerk;

- dat een deel van het ontwerp voor de herziening van het gewestplan valt binnen het Natura 2000-gebied BE33017, genaamd „Basse vallée de l'Amblève ”; dat het ontwerp voor de herziening van het gewestplan tot doel heeft de betrokken gebieden, die momenteel zijn opgenomen als gebied van aanhorigheden van ontginningen, te herbestemmen tot diverse gebieden die niet bestemd zijn voor verstedelijking; dat het niet voorziet in de opname van nieuwe gebieden van aanhorigheden van ontginningen binnen het Natura 2000-gebied; dat het ontwerp voor de herziening van het gewestplan derhalve geen afbreuk kan doen aan de goede staat van instandhouding van de habitats en soorten waarop dit gebied betrekking heeft; dat het ontwerp voor de herziening van het gewestplan daarentegen de integriteit van het Natura 2000-gebied aanzienlijk kan versterken, evenals de regionale ecologische verbinding van het type „kalkgraslanden en aanverwante habitats” die door de steengroeve loopt;

- dat de steengroeve van La Belle Roche is opgenomen als gebied van groot biologisch belang (SGIB); dat er verschillende habitats van communautair belang zijn aangewezen, evenals diverse beschermde en erfgoedsoorten waarvan de aanwezigheid het gevolg is van de activiteiten in de steengroeve; dat deze habitats, met inbegrip van de soorten die ze herbergen, geen nadelige gevolgen zullen ondervinden van de herziening van het gewestplan; dat de uitvoering van het herzieningsproject van het gewestplan het bovendien mogelijk zal maken om de maatregelen ter bevordering van de biodiversiteit voort te zetten en verder te ontwikkelen die zijn gestart in het kader van het project „Life in Quarries”, waaraan de steengroeve van La Belle Roche deelneemt, zowel bij de bestaande winningsput als bij de geplande uitbreiding;

- dat de uitvoering van het exploitatieproject, dat wordt ondersteund door de herziening van het gewestplan, zal leiden tot de vernietiging van habitats met een laag biologisch potentieel (weiden en graslanden), die na afloop van de exploitatie gebieden zullen worden die gunstig zijn voor de ontwikkeling van de biodiversiteit (wanden en bodems van steengroeven met een hoog biologisch potentieel, enz.); dat de vernietiging van de in deze gebieden aanwezige elementen van het bocage-landschap echter het verlies van habitats en jachtgebieden voor avifauna en vleermuisfauna met zich mee zal brengen; dat het verlies van deze elementen kan worden gecompenseerd door het aanplanten van heggen; dat bovendien, moet worden opgemerkt dat het verlies van de weidelandschappen geleidelijk en gespreid in de tijd zal plaatsvinden; dat bijgevolg de soorten die in deze gebieden voorkomen zich geleidelijk kunnen

verplaatsen naar de bos- en weidelandschappen aan de rand van het uitbreidingsproject van de steengroeve; dat de aanleg van een bosstrook en een begroeide aarden wal ten noorden van de steengroeve eveneens zal bijdragen aan de biologische ontwikkeling van de exploitatie en het mogelijk zal maken een ecologische corridor te creëren die de bosgebieden ten westen en ten oosten van de steengroeve met elkaar verbindt;

- dat er in de steengroeve invasieve plantensoorten voorkomen; dat de aanvrager reeds een beheersplan heeft opgesteld om de verspreiding daarvan tegen te gaan;

- dat de stofemissies die door de activiteiten in de steengroeve worden veroorzaakt, voornamelijk het gevolg zijn van de verwerking en het transport van het gesteente; dat, om de effecten van de stofemissies te beperken, de maatregelen die de aanvrager reeds heeft genomen in het kader van zijn in 2023 opgestelde plan ter vermindering van diffuse emissies (afdekking van transportbanden, besproeiing van de wegen, enz.) moeten worden voortgezet en uitgebreid tot het uitbreidingsgebied van de steengroeve; dat het tevens raadzaam is om een langetermijnmonitoring van neerslagbaar stof in te voeren en, op basis van de verkregen resultaten, alle nodige maatregelen te nemen om de uitstoot te verminderen (bijvoorbeeld door de installatie van een automatisch besproeiingssysteem);

- dat de meest opvallende visuele elementen van de steengroeve de rotswanden zijn, die opgaan in het lokale landschapsmozaïek; dat de steengroeve voornamelijk zichtbaar is vanaf de tegenoverliggende helling van de Amblève, met name vanaf de Rue du Thier en hier en daar vanaf de Rue de l'Aunaie en de Rue d'Aywaille; dat de voortzetting van de winningsactiviteiten zal leiden tot een uitbreiding van de winningsput in noordoostelijke richting, maar de samenstelling van de uitzichten en de landschappelijke achtergrond niet wezenlijk zal veranderen; dat er zich vanuit de rue d'Aywaille echter een „canyon“-effect zou kunnen voordoen vanwege de sterkere indruk van diepte die de steengroeve wekt; dat dit aspect als weinig ingrijpend wordt beschouwd, gezien het geringe aantal woningen in de rue d'Aywaille die rechtstreeks op de steengroeve uitkijken; dat de woningen in de dorpen Halleux en Fraiture niet zullen worden beïnvloed door de uitvoering van het herzieningsproject van het gewestplan; dat bovendien, het ontbreken van nieuwe opslagplaatsen voor afvalgesteente een onmiskenbaar pluspunt vormt wat betreft de landschappelijke gevolgen;

- dat de aanwijzing van de grot van Belle Roche als archeologische vindplaats bij ministerieel besluit van 26 augustus 2022 verschillende verplichtingen en verboden inhoudt die gericht zijn op het behoud van de integriteit ervan; dat het ontwerp voor de herziening van het gewestplan deze vindplaats en de omgeving ervan aanmerkt als een gebied dat niet bestemd is voor verstedelijking; dat de integriteit en de toegankelijkheid van de grot van Belle Roche tijdens de voortzetting van de winningsactiviteiten gewaarborgd zullen blijven;

- dat de steengroeve langs de N633 ligt, waarmee deze via een privéweg is verbonden; dat de activiteiten van de steengroeve in de huidige situatie gemiddeld 65 vrachtwagens per dag genereren, wat neerkomt op 130 ritten per dag; dat, gezien het feit dat de aanvrager zijn productie met ongeveer 35 % ten opzichte van de huidige situatie wil verhogen, het vrachtverkeer in dezelfde verhouding zal toenemen; dat er dagelijks ook 4 tot 5 extra vrachtwagens nodig zullen zijn om de kleine granietblokken te vervoeren; dat in de geplande situatie, het aandeel van het door de steengroeve gegenereerde vrachtverkeer 3,9 % en 1,1 % zal bedragen van het totale vrachtverkeer op respectievelijk de Rue d'Aywaille (N633) en de Rue Halleux (N633), waarop de locatie is aangesloten; dat, uitsluitend rekening houdend met het vrachtverkeer van zware vrachtwagens, het aandeel vrachtwagens dat door de steengroeve wordt gegenereerd gemiddeld 35 % zal bedragen van het vrachtverkeer op de Rue d'Aywaille (wat neerkomt op 148 vrachtwagenbewegingen per dag) en 18 % van dat op de Rue Halleux (wat neerkomt op 22 vrachtwagenbewegingen per dag);

- dat, om het voortbestaan ervan te waarborgen, evenals de toegang tot de grot van Belle Roche en de landbouwpercelen ten oosten van de steengroeve, de Rue Pierreuxchamps gedeeltelijk zal worden verplaatst en opnieuw aangelegd langs de rand van de toekomstige winningsput; dat de geplande aanpassingen langs deze weg (isolatievoorzieningen, omheining, enz.) de veiligheid van de weggebruikers zullen vergroten;

- dat de geluidsomgeving rondom de steengroeve kenmerkend is voor een vrij rustige landelijke omgeving; dat de activiteiten in de steengroeve niet leiden tot overschrijding van de geldende geluidsnormen; dat uit de geluidsmodellen die in het kader van de milieubeoordeling zijn uitgevoerd, blijkt dat in de beoogde situatie, het geluidsniveau als gevolg van de activiteiten in de steengroeve onder de geldende grenswaarden zal blijven en dat de verandering in de geluidssituatie ten opzichte van de huidige situatie niet significant zal zijn;

- dat er jaarlijks ongeveer twintig mijnexplosies plaatsvinden in de steengroeve; dat bij elke mijnexplosie de trillingen worden gemeten met behulp van drie seismografen die zijn opgesteld in de dorpen Comblain-au-Pont, Fraiture en Halleux; dat er geen overschrijding van de geldende normen wordt waargenomen; dat de toekomstige winningsactiviteiten zich verder van de dorpen Comblain-au-Pont en Fraiture zullen verplaatsen, maar dichterbij het dorp Halleux zullen komen; dat het in dit stadium moeilijk is om de impact van de toenadering van het winningsfront op de woningen van dit dorp te kwantificeren; dat het daarom wenselijk is door te gaan met het uitvoeren van seismische metingen en, indien nodig, de nodige maatregelen te nemen om aan de geldende normen te voldoen; dat bovendien de explosies die in de buurt van de kleine granietlagen zullen plaatsvinden, van lagere intensiteit moeten zijn om te voorkomen dat het gesteente barst;

- dat het uitbreidingsgebied van de steengroeve gelegen is in een gebied dat grotendeels bestemd is voor landbouwdoeleinden; dat het voorstel tot herziening van het gewestplan leidt tot het verlies van ongeveer 10,8 ha landbouwgrond die in het huidige gewestplan is opgenomen; dat twee landbouwers het meest zullen worden getroffen door de herziening van het gewestplan; dat er overeenkomsten moeten worden gesloten tussen de aanvrager en de getroffen eigenaren en landbouwers; dat er echter moet worden opgemerkt dat het verlies aan landbouwgrond afhankelijk zal zijn van de voortgang van de winning en dus geleidelijk zal plaatsvinden; dat bovendien, het ontwerp voor de herziening van het gewestplan voorziet in de aanwijzing van in totaal 2,76 ha nieuwe landbouwgebieden op percelen die momenteel zijn opgenomen als gebied van aanhorigheden van ontginningen; dat het ontwerp voor de herziening van het gewestplan bijgevolg het behoud op lange termijn van de landbouwactiviteiten op deze percelen waarborgt;

- dat aangezien de lokale geologische kenmerken en de karstomgeving, het onwaarschijnlijk is dat de huidige activiteiten in de steengroeve verantwoordelijk zijn voor verhoogde blootstelling aan radon bij de nabijgelegen woningen; dat dit punt niettemin grondiger kan worden onderzocht in de fase van de vergunningaanvraag;

- dat het ontwerp voor de herziening van het gewestplan geen gevolgen heeft voor de lokale toeristische activiteiten en de ontsluiting van de grot van Belle Roche niet in gevaar brengt;

Overwegende dat het milieueffectenrapport voor elk behandeld milieuthema verschillende maatregelen en aanbevelingen formuleert die moeten worden uitgevoerd om de negatieve gevolgen op het leefmilieu te vermijden, te beperken of te compenseren, en om de positieve effecten te versterken;

Overwegende dat het merendeel van deze maatregelen echter niet onder het gewestplan valt en op zinvolle wijze in aanmerking kan worden genomen in het kader van de vergunningen die later zullen worden afgegeven; dat uit het rapport bovendien blijkt dat verschillende aanbevolen maatregelen door de aanvrager reeds worden toegepast;

Overwegende dat het milieueffectrapport de afbakening en de bestemmingen die in het ontwerp voor de herziening van het gewestplan zijn vastgelegd, goedkeurt; dat het geen alternatieve uitvoeringsvariant voorstelt;

Overwegende dat uit het rapport niettemin blijkt dat er een tegenstrijdigheid bestaat tussen de bepalingen van het ministerieel besluit van 31 maart 2020, waarin wordt bepaald dat de grot van Belle Roche en de omgeving daarvan worden opgenomen als groengebied, en het bij het besluit gevoegde plan, waarin dit deel van het grondgebied wordt opgenomen als natuurgebied;

Overwegende dat in het milieueffectrapport een vergelijkende analyse is uitgevoerd om te bepalen wat de meest geschikte bestemming is voor dit deel van het grondgebied; dat het rapport concludeert dat de bestemming „groengebied” het meest geschikt is voor deze locatie; dat daarin wordt vermeld dat „dit gebied [groengebied] een groene overgang kan vormen (aangezien het gedeeltelijk begroeid is) tussen verschillende functies: mijnbouw en landbouw. Deze bestemming zorgt voor een coherent statuut dat aansluit bij de archeologische vindplaats, maar legt geen al te grote beperkingen op bij de ontsluiting van deze beschermde locatie.”;

Overwegende dat uit het milieueffectrapport blijkt dat de voorgestelde ruimtelijke compensatiemaatregelen binnen het herzieningsgebied zelf – door de opname van gebieden die niet bestemd zijn voor verstedelijking ten koste van het gebied van aanhorigheden van ontginningen – coherent en passend zijn en dat zij het mogelijk maken “op evenwichtige wijze tegemoet te komen aan de behoeften:

- van het behoud van de leefomgeving van de inwoners van het dorp Fraiture en het gehucht Halleux;
- van het behoud van de natuurlijke omgeving en de beoordeling van de biodiversiteit;
- van de landbouwactiviteit, die voornamelijk wordt beïnvloed door de vraag;
- voor de bescherming van een paleokarstgebied » ;

Overwegende dat in het milieueffectrapport wordt vermeld dat de steengroeve na afloop van de exploitatie zodanig zal worden heringericht dat de ontwikkeling van de biodiversiteit wordt bevorderd (behoud van rotswanden, aanleg van waterpartijen, aanleg van mesofiele graslanden, enz.);

Overwegende dat in zijn advies van 25 september 2023, de Beleidsgroep “Leefmilieu” eraan herinnert dat zij “instemt met de doelstellingen van de herziening, die erop gericht is de activiteiten van de steengroeve (productie van granulaten) te bestendigen en die het tevens mogelijk zal maken een laag Petit Granit te winnen en te valoriseren die geschikt is als siersteen »; dat zij vaststelt « dat de opmerkingen die zij in haar vorige advies heeft gemaakt, daadwerkelijk in aanmerking zijn genomen »; dat zij aangeeft dat « fase 2 van het milieueffectenrapport de belangrijkste mogelijke gevolgen van de herziening duidelijk naar voren brengt »; dat hij het voorstel in het milieueffectrapport goedkeurt om de locatie van de grot van Belle Roche en de omgeving daarvan op te nemen als groengebied en dat hij instemt met alle voorgestelde compensatiemaatregelen; dat de werkgroep de aanbevelingen in het milieueffectrapport relevant acht en deze ondersteunt; dat zij aangeeft dat deze « nu al en bij de te volgen vergunningsaanvraag in aanmerking kunnen worden genomen (aangezien talrijke aanbevelingen betrekking hebben op de toekomstige milieueffectonderzoek dat moet worden uitgevoerd) »; dat de Beleidsgroep echter vraagt dat « de schema's/figuren met betrekking tot het genoemde herinrichtingsplan in dit milieueffectenrapport worden opgenomen »; dat het milieueffectenrapport in die zin is aangevuld;

Overwegende dat de Beleidsgroep “Ruimtelijke ordening” in zijn advies van 29 september 2023 vaststelt “dat met de meeste punten uit zijn vorig advies over de eerste fase van het MER wel degelijk rekening is gehouden »; dat zij « aanzet tot voortzetting van de samenwerking met de gemeente met het oog op de toeristische ontsluiting van de Grotte de la Belle Roche en een mogelijke synergie tussen deze locatie en het project (bijv.: een mogelijk uitkijkpunt) ”; dat hij “het voorstel van het MER ondersteunt om ter hoogte van deze grotlocatie een groengebied op te nemen in plaats van een natuurgebied”; dat hij aangeeft begrip te hebben voor “de voorgestelde overcompensaties die voortvloeien uit de specifieke kenmerken van het dossier”; en ten slotte, de Beleidsgroep de aanbevelingen steunt „ met betrekking tot het maken van fotomontages op het moment van de vergunningsaanvraag ”;

Advies van de geraadpleegde instanties na de indiening van het milieueffectrapport

Overwegende dat het ontwerpplan en het milieueffectenrapport op 11 januari 2024 ter advies zijn voorgelegd aan de Waalse Overheidsdienst Landbouw, Natuurlijke Hulpbronnen en Leefmilieu, de Waalse Overheidsdienst Mobiliteit en Infrastructuur, de gemachtigde ambtenaar en het Waals Agentschap voor Erfgoed; dat de SPW Landbouw, Natuurlijke Hulpbronnen en Milieu en de SPW Mobiliteit en Infrastructuur elk een advies hebben ingediend, respectievelijk op 5 en 11 maart 2024, dat wil zeggen binnen zestig dagen na verzending van het verzoek; dat de adviezen van de gemachtigde ambtenaar en het Waals Erfgoedagentschap daarentegen na de vereiste termijn zijn ingediend en bijgevolg als gunstig worden beschouwd;

Overwegende dat het Waalse Overheidsdienst Landbouw, Natuurlijke Hulpbronnen en Leefmilieu in zijn advies van 5 maart 2024 aangeeft dat de uitbreiding van de steengroeve ten koste zal gaan van het landbouwgebied (10,83 ha) en dat één bedrijf hierdoor in het bijzonder zal worden getroffen; dat echter, de keuze om een deel (2,76 ha) van het gebied van aanhorigheden van ontginningen rondom de steengroeve op te nemen als landbouwgebied, een gunstig element vormt; dat de Waalse Overheidsdienst Landbouw, Natuurlijke Hulpbronnen en Leefmilieu van mening is dat de bosstrook die ten noorden van de toekomstige uitbreiding van de steengroeve zal worden aangelegd, bijzonder nuttig zal zijn voor het beheer van afvloeiingsassen en de bodemstabiliteit; dat het echter voorstelt om de aanplant van deze bosstrook verplicht te stellen in de fase van de herziening van het gewestplan en niet pas bij de vergunningsverlening, zodat de aanplant ruim vóór de afgifte van de vergunningen en dus vóór het begin van de afgraving plaatsvindt; dat het verduidelijkt dat „de aanbevelingen van de auteur van het milieueffectenrapport (MER) met betrekking tot het vermijden, beperken of compenseren van de effecten overwegend terecht zijn”; dat hij er echter aan toevoegt dat “de door de auteur van de passende effectbeoordeling (EAI) voorgestelde variant relevanter lijkt voor het beheer van de effecten op de fauna en flora. Helaas is dit niet overgenomen door de auteur van het MER :. Aangezien er geen andere oplossing is voorgesteld (die eenzelfde niveau van compensatie garandeert voor de negatieve effecten van de vernietiging van het bocagelandschap), zou men andere alternatieven moeten overwegen of dit aspect moeten herzien op basis van de conclusies van de EAI »; waarin wordt aangegeven dat de verwachte nadere informatie over het bemalingswater en het beheer van de effecten van de uitbreiding op de Amblève kan worden verstrekt bij het indienen van toekomstige vergunningsaanvragen; dat hij ten slotte enkele suggesties doet en aangeeft dat deze in de vergunningsfase kunnen worden opgevolgd (dimensionering van het bezinkingsbekken, piëzometrische monitoring, bodemonderzoeken op de percelen die in de bodemdatabank in de kleur “perzik” zijn weergegeven, enz.);

Overwegende dat de Waalse Overheidsdienst Mobiliteit en Infrastructuur in haar advies van 11 maart 2024 aangeeft dat “de Directie Vervoer en Intermodaliteit Goederen het in grote lijnen eens is met de vaststelling in het milieueffectrapport dat er talrijke voorwaarden zijn die moeten worden vervuld om de totstandkoming van een duurzame spoorverbinding mogelijk te maken »; dat de Waalse Overheidsdienst Mobiliteit en Infrastructuur niettemin aanbeveelt « de mogelijkheid van het gebruik van het spoor verder te onderzoeken, met name als vervoerswijze voor het voorvervoer naar een overslagplatform voor spoor-watervervoer in de agglomeratie Luik »; dat, mits deze verduidelijkingen worden toegevoegd, het advies van de Waalse Overheidsdienst Mobiliteit en Infrastructuur positief is; dat bovendien een positief advies van de Dienst Wegen van Luik als bijlage bij het advies van de SPW Mobiliteit en Infrastructuur is gevoegd;

Aanvulling op het milieueffectenrapport

Overwegende dat, naar aanleiding van de adviezen van de geraadpleegde instanties, op 25 september 2024 bij de Minister van Ruimtelijke Ordening een aanvulling op het milieueffectenrapport is ingediend, waarin het onderdeel „mobiliteit” van dat rapport nader wordt uitgewerkt;

Overwegende dat deze aanvulling een nauwkeurig beeld geeft van de ontwikkeling van het klantenbestand van de steengroeve en van de specifieke beperkingen – zowel technisch als op het gebied van rendabiliteit – die gepaard gaan met het vervoer van granulaat per spoor, van de steengroeve naar de waterweg; dat, hoewel momenteel niet mogelijk is om het gebruik van de spoorweg te hervatten, hierin wel wordt aangegeven onder welke voorwaarden het in de toekomst wellicht mogelijk zal zijn om, althans gedeeltelijk, terug te keren naar dit vervoer, afhankelijk van de ontwikkeling van de steengroeve en de gebruiksvoorwaarden van de spoorweg; dat de effectbeoordeling de relevantie bevestigt van de bijkomende voorschriften die bij het ministerieel besluit van 31 maart 2020 zijn toegevoegd aan het huidige en geplande gebied van aanhorigheden van ontginningen, en die als volgt luiden: "De activiteiten die in het gebied zijn toegestaan, mogen de spoorwegverbinding niet in gevaar brengen. ";

Advies van de geraadpleegde instanties na de indiening van het milieueffectenrapport

Overwegende dat de aanvulling op het milieueffectenrapport op 19 november 2024 ter advies werd voorgelegd aan de Waalse Overheidsdienst Mobiliteit en Infrastructuur en aan de gemachtigde ambtenaar; dat deze instanties elk een advies hebben uitgebracht, respectievelijk op 27 december 2024 en 20 januari 2025, dat wil zeggen binnen zestig dagen na verzending van de aanvraag;

Overwegende dat de Waalse Overheidsdienst Mobiliteit en Infrastructuur aangeeft dat de aanvulling op het milieueffectenrapport voldoet aan zijn aanvraag en dat zijn advies over het project derhalve gunstig is;

Overwegende dat de gemachtigde ambtenaar in zijn advies van 20 januari 2025 aangeeft dat de aanvulling geen bijzondere opmerkingen van zijn kant vereist; dat hij bij zijn advies een bijlage voegt waarin hij de inzet van de gevraagde herziening van het gewestplan en de belangrijkste conclusies van het milieueffectenrapport samenvat; dat de gemachtigde ambtenaar in deze bijlage tevens aangeeft dat hij de aanbevelingen van het milieueffectenrapport ondersteunt en instemt met het voorstel in het rapport om de grot van Belle Roche en de omgeving daarvan op te nemen als groengebied; dat hij daarin tevens enkele opmerkingen maakt over de inhoud van de milieubeoordeling met betrekking tot de toekomstige uitvoering van de herziening, via de regeling voor individuele vergunningen;

Beslissing over de aanneming van een nieuw ontwerp voor de herziening van het gewestplan

Overwegende dat uit het milieueffectenrapport, de aanvulling daarop en de adviezen die zijn uitgebracht door de geraadpleegde instanties blijkt dat de locatie en de afbakening van het voorstel tot herziening van het gewestplan, evenals de bestemmingen die zijn vastgelegd in het ministerieel besluit van 31 maart 2020, relevant zijn;

Overwegende dat alleen de Waalse Overheidsdienst Landbouw, Natuurlijke Hulpbronnen en Leefmilieu wijzigingen voorstelt in het ontwerp voor de herziening van het gewestplan; dat deze instantie de voorkeur geeft aan de variant die in de relevante effectbeoordeling wordt voorgesteld, waarbij meer natuurgebied ten koste van het landbouwgebied wordt opgenomen; dat opgemerkt moet worden dat, afgezien van de onduidelijkheid over de locatie van het voorwerp van de opmerking, dit voorstel in tegenspraak is met de vaststelling van diezelfde instantie, namelijk dat de herziening van het gewestplan voornamelijk ten koste zal gaan van het bestaande landbouwgebied; dat het overigens om diezelfde reden is afgewezen in het milieueffectenrapport; dat bovendien geen enkele andere geraadpleegde instantie het voorstel in de passende effectbeoordeling ondersteunt;

Overwegende dat de Waalse Overheidsdienst Landbouw, Natuurlijke Hulpbronnen en Leefmilieu eveneens voorstelt dat de aanplant van de bosstrook ten noorden van de toekomstige uitbreiding van de steengroeve wordt opgelegd in de fase van de herziening van het gewestplan en niet in de fase van de toekomstige vergunningen; dat moet worden opgemerkt dat een dergelijke verplichting in de fase van de herziening van het gewestplan geenszins zou betekenen dat met de aanplantingen moet worden begonnen zodra de inwerkingtreding van het plan, aangezien het de bedoeling is dat deze gedeeltelijk op een kleine veiligheidswal wordt aangelegd, waarvoor een vergunning moet worden aangevraagd; dat de aanleg van de bosstrook inderdaad in de vergunningsfase moet worden opgelegd en dat de fasering van de exploitatie dienovereenkomstig moet worden vastgesteld;

Overwegende dat geen enkele andere overwogen redelijke oplossing beter aansluit bij de nagestreefde doelstellingen dan het ontwerp tot herziening van het gewestplan dat op 31 maart 2020 is vastgesteld; dat er derhalve geen nieuw ontwerp tot herziening van het gewestplan is vastgesteld overeenkomstig artikel D.II.49, lid 3, van het Wetboek;

Wijziging van het in het ministerieel besluit van 31 maart 2020 als bijlage opgenomen plan

Overwegende dat de materiële fout in de bijlage bij het ministerieel besluit van 31 maart 2020, namelijk de onjuiste opname van de grot van Belle Roche en de omgeving daarvan in het natuurgebied, is gecorrigeerd bij het ministerieel besluit van 20 maart 2025;

Openbaar onderzoek

Overwegende dat het ontwerp tot herziening van het gewestplan Hoei-Borgworm, dat op 31 maart 2020 is goedgekeurd, van maandag 26 mei 2025 tot en met woensdag 9 juli 2025 aan een openbaar onderzoek is onderworpen op het grondgebied van de gemeenten Sprimont en Comblain-au-Pont, overeenkomstig de bepalingen van de artikelen D.VIII.7 tot en met 9, D.VIII.13 tot en met 15 en D.VIII.17 tot en met 20 van het Wetboek van Ruimtelijke Ontwikkeling;

Overwegende, in het bijzonder, dat het werd aangekondigd door een publicatie in de lokale pagina's van twee dagbladen en in een gratis lokale huis-aan-huis advertentiekrant, door een aanplakking op de gemeentelijke kleppen en door de invoeging van een aankondiging op de website van de Waalse Overheidsdienst Gebiedsbeleid, Wonen, Erfgoed en Energie; dat alle wettelijke voorschriften dan ook zijn nageleefd met betrekking tot het informeren van de bevolking;

Overwegende dat het gemeentebestuur van Sprimont tijdens het openbaar onderzoek 202 brieven of e-mails met bezwaren en/of opmerkingen heeft ontvangen, waaronder een petitie met 48 handtekeningen en 138 brieven of e-mails waarin gedeeltelijk dezelfde 7 argumenten worden herhaald; dat bovendien, van deze 202 brieven en e-mails, de gemeente er 66 heeft geïdentificeerd waarvan de afzender niet kon worden achterhaald; dat deze geen enkel onderwerp behandelen dat niet ook door de andere klagers aan de orde is gesteld; dat de brieven of e-mails afkomstig zijn van burgers die zichzelf niet als omwonenden van de steengroeve beschouwen, maar wel gehecht zijn aan de schoonheid van de regio, of van burgers, bedrijven of vzw's die zich wel als omwonenden van de steengroeve identificeren;

Overwegende dat het gemeentebestuur van Comblain-au-Pont tijdens de openbare raadpleging 71 brieven of e-mails met klachten en/of opmerkingen heeft ontvangen, waaronder een petitie met 49 handtekeningen; dat 37 brieven of e-mails overeenkomen met 5 standaardbrieven; dat 19 brieven of e-mails kopieën zijn van brieven of e-mails die eveneens naar de gemeente Sprimont zijn verzonden; dat het merendeel van de brieven of e-mails afkomstig is van burgers die zich identificeren als omwonenden van de steengroeve;

Overwegende dat in de meeste brieven of e-mails wordt gevraagd om de herziening van het gewestplan af te wijzen; dat er tevens twee alternatieve voorstellen voor de herziening van het gewestplan zijn geformuleerd; dat echter, sommigen aanpassingen voorstellen met betrekking tot de uitvoering van het project of dat een aantal maatregelen wordt genomen, zowel op het gebied van ruimtelijke ordening en aanvullende studies als op het gebied van toezicht en veiligheid;

Overwegende dat er bij geen van beide gemeentelijke diensten mondeling een klacht is ingediend;

Overwegende dat de klachten en opmerkingen die tijdens het openbaar onderzoek zijn gemaakt, betrekking hebben op de volgende punten:

1. de kwaliteit van het milieueffectenverslag
2. de sociaal-economische rechtvaardiging en de langetermijnvisie;
3. een alternatief gericht op de oprichting van een locatie voor elektriciteitsopslag
4. het klimaat van wantrouwen tegenover de steengroeve en de vrees voor eventuele onteigeningen
5. de raadpleging van het publiek en de compensaties;
6. de invloed van de loopbaan op de leefomgeving, met name wat betreft de volgende punten:
 - a) de voortzetting en toename van de overlast die de steengroeve momenteel veroorzaakt (geluidsoverlast, mijnexplosies, stof, vrachtverkeer, radon);
 - b) het feit dat geen rekening is gehouden met de cumulatieve overlast als gevolg van de aanwezigheid van meerdere steengroeven rondom het dorp Fraiture;
 - c) de te grote nabijheid van woningen;
 - d) de gevolgen van de overlast voor de gezondheid (stress, hoge bloeddruk, slaapstoornissen, enz.), de sociale gevolgen en de gevolgen voor de identiteit;
 - e) het niet rekening houden met de klimaatverandering;
 - f) de verwijzing naar artikel 23 van de grondwet betreffende het recht op bescherming van een gezond milieu;
7. de stabiliteit van de bodem en de wanden;
8. grondwater en oppervlaktewater;
9. de biodiversiteit;
10. landschappen;
11. het erfgoed, met inbegrip van een alternatief dat gericht is op de aanleg van een recreatiegebied;
12. landbouwactiviteit
13. toerisme;
14. de mobiliteit rondom de locatie;
15. de toekomstige herinrichting van de steengroeve;

Advies van de gemeenteraad van Sprimont

Overwegende dat, overeenkomstig artikel D.II.49/8, § 5, van het Wetboek, de gemeenteraad van elke gemeente waarop het ontwerpplan betrekking heeft, zijn advies over dat ontwerp bezorgt binnen de vijftien dagen na de afsluiting van het openbaar onderzoek; dat in dit geval het ontwerpplan volledig op het grondgebied van de gemeente Sprimont is gelegen; en dat bijgevolg enkel de gemeenteraad van Sprimont zich erover dient uit te spreken;

Overwegende dat de gemeenteraad van Sprimont een gunstig advies heeft uitgebracht over het ontwerp van herziening van het gewestplan tijdens zijn zitting van 21 augustus 2025; dat dit advies werd overgemaakt op 22 augustus 2025, zijnde binnen de vereiste termijn gelet op het feit dat het openbaar onderzoek werd afgesloten op 9 juli 2025; dat dit advies als volgt luidt:

De Raad:

[..]

Beslist:

Artikel. 1. Een voorwaardelijke positieve goedkeuring te verlenen, op voorwaarde dat de volgende elementen worden geanalyseerd in de milieueffectenonderzoek en de aanvraag voor een globale vergunning die zullen volgen op de herziening van het gewestplan:

Landschap, erfgoed en bebouwing:

- Bijzondere aandacht voor het beschermde gebied van La Belle Roche (een niet-geëxploiteerd gebied rondom de locatie uit veiligheidsoverwegingen en ter preventie, permanente toegang tot de locatie, enz.);

- Voordat de percelen die nieuw aan het winningsgebied zijn toegewezen, in gebruik worden genomen, zal er op kosten van de exploitant een inventarisatie van de omliggende bebouwing worden uitgevoerd. Deze inventarisatie zal worden vergeleken met die welke de exploitant van de steengroeve in 2000 heeft opgesteld, teneinde de schade vast te stellen die aan particuliere en openbare eigendommen zou zijn toegebracht als gevolg van de exploitatie van de steengroeve van La Belle Roche, met het oog op het uitvoeren van herstelwerkzaamheden ten laste van de exploitant van de steengroeve, en dit vóór de aanvang van een eventuele nieuwe exploitatie. ;

- Er zal bijzondere aandacht worden besteed aan het herstel van de locatie na de exploitatie (natuureservaat?). Als er water in de oude groeve staat, zijn er dan veiligheidsmaatregelen om illegaal zwemmen te voorkomen? Haalbaarheidsstudie naar de omvorming van de locatie tot een energieoverdrachtsstation met pomp-turbine-technologie? ;

- Er zullen maatregelen worden overwogen om de impact op het landschap van de uitbreiding van de steengroeve vanaf de Rue d'Aywaille (het "canyon"-effect) te beperken, in overleg met de gemeente Comblain-Au-Pont;

- Behoud van het kleinschalige erfgoed in de omgeving van de locatie (gedenkteken, gedenkplaat, kruis);

Bodem:

- Uitvoering van een grondig karstonderzoek: de voormalige mijngangen in het westen van de locatie, die bestemd zijn om een natuurgebied te worden, zijn hoog en niet erg breed. In de milieueffectenonderzoek zal worden onderzocht of het wenselijk is stabiliteitsmaatregelen te nemen;

- In de aanvraag voor de globale vergunning wordt de fasering van de exploitatie gedetailleerd beschreven;

Mobiliteit:

- Omleiding en beveiliging van de Rue Pierreuchamps: het nieuwe tracé zal berijdbaar zijn en op voldoende afstand van de rand van de kuil worden aangelegd om toekomstige stabiliteitsproblemen en een noodverplaatsing van de weg te voorkomen (een situatie die zich in het verleden heeft voorgedaan). Daarnaast zal de aannemer de haalbaarheid onderzoeken van een verlenging van dit pad (bestaand openbaar domein – voormalig pad nr. 9 in de Atlas van de lokale wegen) tot aan de tunnel die onder de spoorwegverbinding van de NMBS loopt (ter hoogte van de kadastrale

percelen 1e afdeling sectie N nr. 209 A en 1e afdeling sectie O 774 H), zodat de inwoners van Fraiture gemakkelijk toegang krijgen tot het toekomstige RAVeL-traject langs de Amblève (zie het tracé dat momenteel in bestudering is);

- Maatregelen die de exploitant heeft genomen om ervoor te zorgen dat de vervoerders zich aan de normen houden (snelheidsbeperkingen, vrachtwagens met zeildoek, enz.);
- Door de exploitant genomen maatregelen voor het schoonmaken van wegen en trottoirs;
- Instandhouding van de spoorlijn. De exploitant verbindt zich ertoe een nieuwe analyse uit te voeren en deze lijn te gebruiken indien de conjunctuur voor het goederenvervoer per spoor verandert;
- Afstemming met GREOVA, de Waalse Overheidsdienst en de gemeentelijke overheden over het RAVeL-project aan de Amblève: de exploitatie van de steengroeve mag dit project in geen geval in gevaar brengen;
- Behoud van de gemarkeerde wandelroutes rondom de locatie;

Geluidshinder en trillingen

- Een grondige analyse van de gevolgen voor de naburige dorpen, maar met name voor het dorp Halleux, dat naar verwachting meer trillingen en geluidsoverlast zal ondervinden;
- De seismografen in de drie naburige dorpen (Fraiture, Pont-de-Sçay, Halleux) blijven gedurende de gehele exploitatieperiode van de locatie in gebruik, en er worden extra seismografen geïnstalleerd indien de begeleidingscommissie hierom verzoekt;
- De exploitant zal in zijn aanvraag voor een globale vergunning een procedure opnemen voor het informeren van omwonenden over het afsteken van mijnen;
- Gebruik van een breker op de bodem van de groeve om geluidsoverlast te beperken;
- De exploitant geeft de voorkeur aan een waarschuwingssignaal van het type „Cri du Lynx“ voor het manoeuvreren van vrachtwagens op het terrein;

Stof

- Meetcampagnes die gedurende de gehele looptijd van de vergunning worden uitgevoerd om te waarborgen dat aan de normen wordt voldaan. De resultaten van deze campagnes zullen openbaar worden gemaakt, net als de metingen van de seismografen;
- De vergunningsaanvraag moet een gedetailleerd plan bevatten van de maatregelen die ter plaatse worden genomen om stofvorming zoveel mogelijk te beperken (besproeiing van de banen, reinigingsstation voor vrachtwagens, afdekking van de breker, enz.). De exploitant moet er rekening mee houden dat we te maken zullen krijgen met steeds vaker voorkomende droogteperiodes (klimaatverandering) en moet zorgen voor voldoende voorzieningen om stofvorming tijdens dergelijke periodes te beperken. Hij zal niet alleen kunnen rekenen op de overvloedige neerslag in de regio, maar zal in de eerste plaats regenwater moeten gebruiken om stofvorming te beperken.

Waterbeheer ;

- Grondig onderzoek naar de gevolgen van het oppompen van grondwater en/of regenwater naar de Amblève;
- Een grondige studie van het afstromend water en de nieuwe afstromingsassen die zullen ontstaan door de exploitatie van de locatie en de daarmee gepaard gaande verandering van de bodem;

Bevolking, volksgezondheid en veiligheid:

- Er zal een onderzoek worden uitgevoerd naar de uitstoot van radongas die ontstaat bij de exploitatie van de uitbreiding en de mogelijke gevolgen daarvan voor de omwonenden;
- Het nemen van maatregelen om de locatie te beveiligen en het in de landschappelijke context te integreren (plaatsing van een hek rondom de locatie, als aanvulling op de aarden wal en de beplante strook).

Biodiversiteit

- De ecologische corridor zal worden ontworpen in overleg met een gespecialiseerd bureau, zodat deze niet alleen zijn primaire functie doeltreffend kan vervullen, maar ook de impact van de uitbreiding op het landschap wordt beperkt. Er zullen snelgroeiende boomsoorten of bomen die al voldoende groot zijn worden aangeplant om ervoor te zorgen dat de impact op het landschap snel wordt verminderd;

Landbouw

- De exploitant zal ervoor zorgen dat de artesische put in de buurt van de boerderij aan de Rue Pierreuxchamps 22 met respect wordt behandeld en dat de mesttank van diezelfde boerderij intact blijft, om verontreiniging van het grondwater en de bodem te voorkomen.

Communicatie/Diversen:

- Het begeleidingscomité blijft gedurende de gehele exploitatieperiode van de locatie in functie;
- Rekening houden met de specifieke aanbevelingen van het ontwerp bureau om de effecten te compenseren;

Art. 2. De exploitant te verplichten om, voordat de uitbreiding in gebruik wordt genomen, hekken te plaatsen en het gehele terrein te beveiligen, met name langs de voormalige winningsgebieden die zijn herbestemd tot niet-bebouwde gebieden (natuur-, bos-, landbouw- en groengebieden), in de buurt van het dorp Fraiture.

Art. 3. De Raad sluit zich aan bij de conclusies van het onderzoeksbureau met betrekking tot de bestemming van het beschermde gebied La Belle Roche en is van mening dat het beter is om dit gebied aan te wijzen als groengebied in plaats van als natuurgebied.

[...] ”

Overwegende dat het Gemeentecollege van Comblain-au-Pont tijdens zijn vergadering van 21 augustus 2025 een afwijzend advies heeft uitgebracht over het ontwerp tot herziening van het gewestplan, gezien de opmerkingen die de omwonenden tijdens het openbaar onderzoek hebben gemaakt; dat dit advies is uitgebracht na de afsluiting van het onderzoek en bijgevolg geen waarde heeft in het licht van het wettelijk kader dat de procedure voor de herziening van

het gewestplan regelt; dat de antwoorden op de bezwaren die tijdens de openbare raadpleging zijn ingediend, niettemin ook van toepassing zijn op de opmerkingen van het gemeentebestuur van Comblain-au-Pont;

1. De biodiversiteit

Overwegende dat bewaarindieners beweren dat de uitbreiding van de steengroeve zal leiden tot de declassering van een deel van het Natura 2000-gebied BE33017 "Basse vallée de l'Amblève"; dat anderen aangeven dat de gedeeltelijke declassering op initiatief van de steengroeve heeft plaatsgevonden; dat weer anderen het onaanvaardbaar vinden dat meerdere beheerseenheden binnen de herzieningsomtrek vallen en worden gedeclasseerd; dat bovendien het deel van het Natura 2000-gebied dat aan de steengroeve grenst, eveneens in gevaar zal komen;

Overwegende dat voor het Natura 2000-gebied BE33017 een aanwijzingsbesluit is vastgesteld dat op 31 december 2016 in werking is getreden; dat de procedure die tot de aanwijzing van dit gebied heeft geleid, niet onder de huidige herziening van het gewestplan valt;

Overwegende dat de herziening van het gewestplan geenszins zal leiden tot de declassering van een deel van het Natura 2000-gebied BE33017;

Overwegende dat een deel van het Natura 2000-gebied BE33017 onder het voorstel tot herziening van het gewestplan valt; dat de verschillende beheerseenheden van het Natura 2000-gebied die binnen de herzieningsomtrek vallen, in het geldende gewestplan worden opgenomen als gebieden van aanhorigheden van ontginningen; dat, gezien de huidige stand van zaken, ontginningsactiviteiten daar dus mogelijk zouden kunnen worden toegekend;

Overwegende dat het ontwerp tot herziening van het gewestplan de verschillende delen van het Natura 2000-gebied die binnen de omtrek van de herziening vallen, aanwijst als diverse niet-bebouwingsgebieden; dat het nieuwe gebied van aanhorigheden van ontginningsgebieden niet zal worden aangelegd ter hoogte van de gebieden die deel uitmaken van het Natura 2000-gebied; dat de herziening van het gewestplan dus zal bijdragen aan een betere bescherming van de delen van het gebied die deel uitmaken van de BE33017-locatie, aangezien het daar niet langer mogelijk zal zijn om ontginningsactiviteiten te plannen, in tegenstelling tot wat het gewestplan bij de inwerkingtreding toestaat;

Overwegende dat uit het milieueffectenrapport blijkt dat het ontwerp tot herziening van het gewestplan de goede staat van instandhouding van de habitats en soorten waarop het Natura 2000-gebied betrekking heeft, waarschijnlijk niet zal aantasten; dat het ontwerp daarentegen, door de vele aspecten die de ontwikkeling van de biodiversiteit bevorderen (ontwikkeling van ecologisch zeer waardevolle habitats zoals rotswallen, poelen, enz.), de herziening van het gewestplan de integriteit en de staat van instandhouding van dit gebied aanzienlijk kan versterken;

Overwegende dat de bezwaarindieners beweren dat de uitbreiding van de steengroeve zal leiden tot de onomkeerbare vernietiging van natuurlijke habitats en kwetsbare ecosystemen; dat zij er met name op wijzen dat beschermde soorten zoals de slechtvalk en de Europese oehoe in gevaar zullen komen; dat het verdwijnen van weilanden met bosstroken onvermijdelijk zal leiden tot het verdwijnen van een grote verscheidenheid aan vogels (met name de grauwe klauwier) en vleermuizen die daar komen om te eten, te schuilen en/of zich voort te planten; dat zij erop wijzen dat dit effect wordt bevestigd door het advies van de Waalse Overheidsdienst Landbouw, Natuurlijke Hulpbronnen en Leefmilieu; dat de bezwaarindieners bovendien aangeven dat bepaalde weiden in de buurt van bossen dienen als broedplaats voor wild, bijvoorbeeld reeën, en dat bovendien zelfs de soorten waarvan de leefomgeving niet zal worden vernietigd, hierdoor zullen worden getroffen, aangezien alle gebieden in de omgeving van de steengroeve te maken zullen krijgen met aanzienlijke overlast, in het bijzonder de bossen waarin onder meer de grote bonte specht en de korhoen voorkomen; dat zij aangeven dat het lawaai deze soorten zal doen vluchten en dat het stof de fotosynthese van de planten zal belemmeren;

Overwegende dat de bezwaarindieners tevens opmerken dat het millennia duurt om verloren gegane biodiversiteit te herstellen; dat zij daaraan toevoegen dat de uitbreiding van de steengroeve de onevenwichtigheden zal vergroten en tot het uitsterven van soorten zal leiden, en dat dit in strijd is met het Europese beleid, in het bijzonder met de verordening inzake natuurherstel die op 24 juni 2024 is aangenomen;

Overwegende dat het milieueffectenrapport de ecologische meerwaarde benadrukt van het winningsgebied, waar verschillende habitats van communautair belang zijn geïnventariseerd, evenals diverse beschermde en erfgoedsoorten (waaronder de slechtvalk en de Europese oehoe), waarvan de aanwezigheid het gevolg is van de activiteiten in de steengroeve; dat daarin wordt aangegeven dat deze ecologische meerwaarde wordt versterkt door de deelname van de steengroeve aan het project "Life in Quarries"; dat de steengroeve van La Belle Roche bovendien is aangemerkt als gebied van groot biologisch belang (SGIB);

Overwegende dat in het milieueffectenrapport wordt vermeld dat de verschillende habitats in de huidige steengroeve en de soorten die daarin voorkomen, geen gevolgen zullen ondervinden van de herziening van het gewestplan;

Overwegende dat uit het rapport blijkt dat de uitvoering van het exploitatieproject, dat wordt ondersteund door de herziening van het gewestplan, zal leiden tot de vernietiging van habitats met een beperkt biologisch potentieel die wijdverspreid zijn in de omgeving (weiden en graslanden), waardoor er na afloop van de exploitatie veel ruimte overblijft voor gebieden die bestemd zijn voor bijzonder zeldzame biodiversiteit (wallen en bodems van steengroeven met een hoog biologisch potentieel, esdoornbossen in ravijnen, puinhellingen, poelen, enz.);

Overwegende dat in het milieueffectenrapport echter wordt opgemerkt dat de vernietiging van de bos- en hegstructuur ter hoogte van de geplande uitbreiding zal leiden tot de vernietiging van leefgebieden en jachtgebieden voor vogels en vleermuizen; dat daarin wordt aanbevolen deze vernietiging te compenseren door het aanplanten van heggen vóór de uitvoering van de uitbreiding; dat dit volkomen mogelijk zal zijn in het kader van de aanleg van de afschermingsvoorziening;

Overwegende bovendien dat het verlies aan weideland met boomrijen geleidelijk zal plaatsvinden; dat de soorten die in deze gebieden voorkomen, zich bijgevolg geleidelijk kunnen verplaatsen naar de boomrijen aan de rand van het uitbreidingsproject van de steengroeve;

Overwegende dat in het milieueffectenrapport geen melding wordt gemaakt van gevolgen voor het wild dat zich in het gebied van de voorgenomen uitbreiding bevindt;

Overwegende dat de uitvoering van het project voor de herziening van het gewestplan het mogelijk zal maken om de acties ten gunste van de biodiversiteit die werden opgestart als onderdeel van het project "Life in Quarries" voort te zetten en te ontwikkelen in de omgeving van de huidige ontginningsput en in de omgeving van de geplande uitbreiding;

Overwegende dat de aanleg van afschermingsvoorzieningen rondom de steengroeve en van een bosstrook ten noorden van de toekomstige winningsput de ontwikkeling van de biodiversiteit ten goede zal komen; dat deze elementen niet alleen gunstige effecten zullen hebben op het landschap en op de geluids- en stofemissies, maar ook toevluchtsoorden en biologische corridors zullen vormen voor talrijke soorten; dat de bosstrook bovendien de bosgebieden ten westen en ten oosten van de steengroeve met elkaar zal verbinden;

Overwegende dat het milieueffectenrapport verschillende aanbevelingen bevat om negatieve effecten op de biodiversiteit te voorkomen, te beperken of te compenseren, namelijk:

- *"het kappen of zagen van bomen buiten de broedperiode van de vogels, dat wil zeggen: geen kap tussen februari en eind juli";*
- *"de kap en het kappen compenseren door het aanplanten van nieuwe vegetatie in de directe omgeving van de locatie. De voorkeur gaat uit naar inheemse boomsoorten, die worden geselecteerd na overleg met het "DNF". Er moeten met name planten worden aangeplant die geschikt zijn voor de grauwe klauwier (doornstruiken). Deze maatregel moet vanaf het begin van de eerste exploitatiefase worden ingevoerd.";*
- *"om de vijf tot tien jaar een biologische inventarisatie uitvoeren op de locatie van de winning en het uitbreidingsproject. Deze termijn zal worden herzien en vastgesteld in overleg met de deskundigen die verantwoordelijk zijn voor deze inventarisaties. Er zal bijzondere aandacht worden besteed aan beschermde en invasieve dier- en plantensoorten.";*
- *"de in het kader van het Life In Quarries-project aangepaste verbintenissen en uitgevoerde maatregelen naleven en voortzetten, teneinde de aangelegde voorzieningen en habitats in stand te houden en verder te ontwikkelen";*
- *"de maatregelen ter bevordering van de biodiversiteit die in het kader van het project Life in Quarries zijn genomen, uitbreiden naar nieuwe winnings- en opslaggebieden";*

Overwegende dat het invoeren van maatregelen ter bevordering van de biodiversiteit onder de uitvoering van het gewestplan valt en niet onder de herziening ervan; dat deze maatregelen in de vergunningsfase moeten worden vastgesteld; dat het bovendien aan de vergunningverlenende instantie is om te beslissen over de precieze inrichting van de afschermingsvoorzieningen en de bosstrook;

2. Landschappen.

Overwegende dat bezwaarindieners betreuren dat de uitbreiding van de steengroeve zal leiden tot een onherstelbare aantasting van de lokale landschappen en interessante uitzichtpunten; dat zij aangeven dat deze landschappen de rijkdom van de regio vormen en bijdragen aan de toeristische en culturele aantrekkingskracht ervan; dat met name dit landschap gedeeltelijk is afgebeeld op een schilderij van Lucien Hock uit 1935, dat de gevechten van 1794 uitbeeldt en tentoongesteld is in het museum van Comblain-au-Pont;

Overwegende dat landschappen het resultaat zijn van de veelvuldige inwerkingen en interacties van talrijke natuurlijke en/of menselijke factoren en voortdurend in ontwikkeling zijn; dat de landschappen van de gemeenten Sprimont en Comblain-au-Pont in de loop der eeuwen inderdaad zijn gevormd door de steengroeveactiviteiten volgens een dynamische cyclus die zich herhaalt: het openen van steengroeven, winning, stopzetting van de exploitatie, herbegroeiing; dat dit vaak resulteert in de aanwezigheid van hoge rotswanden, in verschillende kleuren, die overeenkomen met de voormalige winningsfronten; dat deze rotswanden interessant zijn, zowel vanuit het oogpunt van de biodiversiteit als blikvanger in het landschap, in een mozaïek met de beboste hellingen en de dalbodems; dat in dit geval de winning op de locatie Belle Roche dergelijke landschappen oplevert en zal blijven opleveren;

Overwegende dat de locatie Belle Roche inderdaad deel uitmaakt van een dergelijk mozaïek, omdat de uitbreiding zich in de diepte van het massief zal voltrekken en de breedte van de opening in de helling bij de ingang van de locatie niet zal vergroten, die omgeven zal blijven door twee beschermde beboste massieven;

Overwegende bovendien dat, om de visuele impact van de uitbreiding van de steengroeve op het leefmilieu nauwkeuriger te kunnen beoordelen, het milieueffectenrapport aanbeveelt dat er verschillende fotomontages worden gemaakt in het kader van het milieueffectenonderzoek dat in de fase van de vergunningsaanvraag moet worden uitgevoerd; dat de te verlenen milieuvergunning diverse inrichtingsmaatregelen kan bevatten die erop gericht zijn de landschappelijke integratie van de steengroeve te verbeteren;

3. Het erfgoed, met inbegrip van een alternatief dat gericht is op de aanleg van een recreatiegebied;

Overwegende dat de bezwaarindieners wijzen op het belang en de archeologische, prehistorische en paleontologische rijkdom van de grot van Belle Roche; dat zij de daar gedane vondsten en het wetenschappelijk belang daarvan uitvoerig beschrijven; dat zij de referenties vermelden van de wetenschappers die daar onderzoek hebben verricht;

Overwegende dat zij derhalve hun bezorgdheid uiten over het feit dat de activiteiten in de steengroeve de integriteit van de locatie zouden kunnen aantasten, met name bij het opblazen van mijnen, of dat de uitbreiding van de winningsput een gemakkelijke en openbare toegang tot deze locatie zou kunnen belemmeren en daarmee de wetenschappelijke, culturele en toeristische ontwikkeling zou kunnen belemmeren; dat zij tevens van mening zijn dat de nabijheid van de steengroeve de ontsluiting ervan zal bemoeilijken;

Overwegende dat de bezwaarindieners een alternatief voorstellen voor de lopende herziening van het gewestplan; dat zij van mening zijn dat het beter zou zijn om op de locatie geen winningsgebied of bijbehorende voorzieningen aan te wijzen en dus de voortzetting van de winningsactiviteiten niet toe te staan; dat zij in plaats daarvan voorstellen om een recreatiegebied op te nemen in plaats van het gebied van aanhorigheden van ontginningen dat in het geldende gewestplan is opgenomen, met uitzondering van de delen die in het Natura 2000-gebied liggen, waaronder dus de huidige winningsput en de locatie van de grot van Belle Roche;

Overwegende dat zij van mening zijn dat de grot van Belle Roche een aanzienlijk potentieel heeft; dat op deze locatie een belangrijk toeristisch project zou kunnen worden ontwikkeld, gebaseerd op de vondsten in de grot, naar het voorbeeld van wat op andere paleontologische locaties in diverse Europese landen is gerealiseerd; dat het aantal banen dat hierdoor mogelijk zou kunnen worden gecreëerd, groter zou zijn dan de twee extra banen die door de uitbreiding van de steengroeve worden verwacht;

Overwegende dat de ontginning van de steengroeve van La Belle Roche aanleiding heeft gegeven tot de ontdekking van de grot; dat hieruit meningsverschillen zijn voortgevloeid over het behoud ervan; dat er niettemin verschillende opgravingscampagnes zijn uitgevoerd;

Overwegende dat de grot van Belle Roche bij ministerieel besluit van 26 augustus 2022 is opgenomen als archeologische vindplaats vanwege haar archeologische en wetenschappelijke waarde, die voldoet aan de criteria van authenticiteit, integriteit, representativiteit en zeldzaamheid; dat bovendien bij hetzelfde besluit een beschermingsgebied rond de locatie is ingesteld; dat het tevens voorziet in diverse verplichtingen en verboden ter waarborging van de integriteit ervan;

Overwegende dat deze beschermde archeologische locatie en het beschermingsgebied ervan het waard zijn om behouden te blijven en dat elke vorm van winning daar verboden moet worden;

Overwegende dat dit complex in het geldende gewestplan is opgenomen als gebied van aanhorigheden van ontginningen; dat het ontwerp voor de herziening van het gewestplan voorziet in de opnemings ervan als groengebied, dat wil zeggen in een zone die niet bestemd is voor bebouwing; dat dit zal leiden tot een betere bescherming van zowel de grot van Belle Roche als de omgeving ervan, aangezien er geen winningsactiviteiten meer mogen plaatsvinden en evenmin enige vorm van bebouwing;

Overwegende dat de toekomstige winningsactiviteiten niet op deze locatie zullen plaatsvinden; dat ze zich juist verder van deze locatie zullen afspelen en niet langer betrekking zullen hebben op dezelfde lagen;

Overwegende dat er een nieuwe, beveiligde, voldoende uitgeruste en openbare toegang zal worden aangelegd om zowel de grot van Belle Roche als de aangrenzende landbouwgronden te bereiken;

Overwegende dat er al zo'n twintig jaar geen opgravingen meer plaatsvinden op de locatie en dat deze momenteel niet wordt ontsloten; dat de herziening van het gewestplan geen belemmering zal vormen voor een eventuele nieuwe opgravingscampagne of voor een op de locatie afgestemde ontsluiting;

Overwegende dat uit het milieueffectenrapport blijkt dat de integriteit van en de toegang tot de archeologische locatie te allen tijde gewaarborgd zullen blijven;

Overwegende dat het milieueffectenrapport de opnemings van een groengebied op deze locatie goedkeurt; dat daarin wordt vermeld dat deze bestemming een coherent statuut waarborgt, zonder al te beperkend te zijn in het geval van een nuttige toepassing van dit beschermde gebied;

Overwegende dat het benutten van de vondsten die in de grot zijn gedaan niet onverenigbaar is met de uitbreiding van de steengroeve; dat er integendeel een project zou kunnen worden ontwikkeld dat verenigbaar is met de beschermingsstatus van het gebied; dat, mocht dit project aan omvang winnen, het dan mogelijk zou zijn om de behoeften ervan te beoordelen en de middelen te kiezen om hieraan tegemoet te komen;

Overwegende dat de stopzetting van de exploitatie van de steengroeve niet alleen zal leiden tot het verlies van de twee geplande extra banen, maar ook tot het verlies van de tien reeds bestaande directe banen en alle indirecte banen die door de steengroeve worden gegenereerd; dat het aantal banen dat uit een dergelijk vaag toeristisch project zou kunnen voortvloeien, overigens niet bekend is;

Overwegende dat het derhalve niet wenselijk is af te zien van de uitbreiding van de steengroeve, aangezien het nastreven van beide doelstellingen niet onverenigbaar is; dat de steengroeve zich kan uitbreiden parallel aan het eventuele ontwerp, de lancering en de uitvoering van een project voor de ontsluiting van de grot van Belle Roche;

Overwegende bovendien dat bezwaarindieners ook wijzen op de aanwezigheid van een klein stukje volkserfgoed langs de huidige Rue Pierreuxchamps, namelijk een gedenk kruis op de plek waar Alphonse Gilles, een verzetsstrijder, in 1944 werd neergeschoten;

Overwegende dat dit kleine monument kan worden verplaatst en beter tot zijn recht kan komen langs het nieuwe tracé van de Rue Pierreuxchamps; dat dit aspect echter niet onder het gewestplan valt; dat hiermee rekening kan worden gehouden in de vergunningen die nodig zijn voor de uitvoering ervan;

Overwegende dat sommige bezwaarindieners het vreemd vinden dat in het milieueffectenrapport niet alle elementen zijn vermeld die vanuit architectonisch en historisch oogpunt van belang zijn in de dorpen in de omgeving van de steengroeve (bijvoorbeeld de aanwezigheid van een oude molen in het dorp Halleux);

Overwegende dat in het milieueffectenrapport de erfgoedelementen zijn vermeld die zijn opgenomen in de inventaris van het cultureel vastgoedpatrimonium binnen een straal van 250 m rond het gebied waarop de herziening van het gewestplan betrekking heeft; dat daarin wordt vermeld dat geen enkel element van het gebouwd erfgoed waarschijnlijk gevolgen zal ondervinden van het voorstel tot herziening van het gewestplan;

4. De landbouwactiviteit

Overwegende dat sommige bezwaarindieners het onherstelbare verlies van landbouwgrond betreuren;

Overwegende dat het ontwerp voor de herziening van het sectorplan voorziet in de aanwijzing van het grootste deel van de nieuwe zones voor winningsactiviteiten ten koste van de landbouwzone; dat dit leidt tot het verlies van ongeveer 10,8 ha landbouwzone die in het huidige sectorplan is opgenomen;

Overwegende dat het milieueffectenrapport geen alternatieve locatie heeft aangewezen die beter of op gelijkwaardige wijze aan de locatiecriteriën van de nieuwe gebieden van aanhorigheden van ontginningen voldoet;

Overwegende dat in het milieueffectenrapport wordt vermeld dat de landbouwgebieden die als gevolg van de herziening van het gewestplan verloren zullen gaan, ongeveer 0,2 % uitmaken van de totale oppervlakte van de in het gewestplan opgenomen landbouwgebieden op het grondgebied van de gemeente Sprimont;

Overwegende echter dat in het milieueffectenrapport wordt vermeld dat twee landbouwers in het bijzonder de gevolgen van de uitbreiding van de steengroeve zullen ondervinden;

Overwegende dat, om de negatieve gevolgen van het project te beperken, in het milieueffectenrapport wordt aanbevolen dat er overeenkomsten worden gesloten tussen de aanvrager en de betrokken landeigenaren en landbouwers;

Overwegende dat er tevens aan moet worden herinnerd dat de winning geleidelijk zal plaatsvinden; dat het opstellen van een passend faseringsplan, dat erop gericht is de landbouwers in staat te stellen de landbouwactiviteiten op de gronden opgenomen als gebieden van aanhorigheden van ontginningen en als winningsgebieden voort te zetten zolang deze niet door de steengroeve worden geëxploiteerd, eveneens de vastgestelde gevolgen voor de betrokken landbouwers kan verminderen;

Overwegende bovendien dat het ontwerp voor de herziening van het gewestplan in totaal 2,76 ha aan nieuwe landbouwgebieden opneemt op percelen die momenteel zijn opgenomen als gebieden van aanhorigheden van ontginningen; dat het ontwerp voor de herziening van het gewestplan bijgevolg het behoud op lange termijn van de landbouwactiviteiten op deze percelen waarborgt;

5. Het toerisme;

Overwegende dat sommige bezwaarindieners wijzen op het belang van de toeristische sector in de regio, met name omdat zij daar een toeristische activiteit (horeca, accommodatie, enz.) ontplooiën of van plan zijn te ontplooiën; dat zij van mening zijn dat de overlast die door de steengroeve wordt veroorzaakt, toeristen zou kunnen afschrikken en nieuwe projecten zou kunnen belemmeren;

Overwegende dat in het milieueffectenrapport wordt gewezen op de sterke aanwezigheid van toeristische voorzieningen in het dorp Comblain-au-Pont; dat daarin wordt vermeld dat er geen gevolgen worden verwacht voor de lokale toeristische activiteiten;

Overwegende bovendien dat de gemeente Sprimont wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van talrijke steengroeven en door een actieve toeristische sector, waaruit blijkt dat deze sectoren in de praktijk goed samengaan;

Overwegende dat in de toekomstige vergunning voorwaarden zullen worden opgelegd om de overlast voor de leefomgeving van de omwonenden van de steengroeve, en bijgevolg ook voor de toeristen, te beperken;

6. De mobiliteit rondom de locatie;

Overwegende dat sommige bezwaarindieners het betreuen dat de verplaatsing van de Rue Pierreuxchamps zal leiden tot een omweg van ongeveer één kilometer voor de landbouwer wiens percelen ten oosten van de steengroeve liggen, en erop aandringen dat zowel de grot van Belle Roche als de landbouwgronden ononderbroken toegankelijk blijven;

Overwegende dat de bezwaarindieners vragen dat de bufferzone die aan de rand van de uitbreiding van de steengroeve zal worden aangelegd, voldoende breed en bebost is, en dat deze een aarden wal en een hekwerk omvat, zodat de doorgang over de weg die langs de uitbreiding van de steengroeve loopt, vlot en veilig verloopt; dat zij er met name op aandringen dat dit pad wordt aangelegd vóór de sluiting van het huidige tracé, zodat er geen onderbreking ontstaat in de bereikbaarheid, zowel voor wandelaars en landbouwers als voor mensen die de grot van Belle Roche willen bereiken;

Overwegende dat uit het milieueffectrapport blijkt dat de verplaatsing van het deel van de rue Pierreuxchamps dat zich momenteel binnen de geplande uitbreiding van de steengroeve bevindt, reeds in de eerste fase van het project van de aanvrager in zijn definitieve vorm zal worden verlegd, teneinde een permanente toegang tot de grot van Belle Roche en tot de landbouwpercelen vanuit het dorp Fraiture te behouden;

Overwegende dat uit het rapport ook blijkt dat langs deze nieuwe weg diverse voorzieningen (afscheidingshekwerk, enz.) zullen worden aangebracht om de veiligheid van de weggebruikers te vergroten;

Overwegende dat uit het milieueffectrapport blijkt dat het bestaande traject pas zal worden ontmanteld wanneer de nieuwe weg is aangelegd;

Overwegende dat de aspecten met betrekking tot de verplaatsing van deze weg, de inrichting ervan en de aanleg van de bijbehorende voorzieningen evenwel onder toekomstige vergunningaanvragen vallen;

Overwegende dat sommige bezwaarindieners wensen dat er een voetpad wordt aangelegd tussen de archeologische vindplaats La Belle Roche en de bestaande promenade aan de linkeroever van de Amblève tot aan de plaats Liotte, ter hoogte van de kleine spoorwegtunnel;

Overwegende dat bezwaarindieners ook vragen dat alle door de dienst voor toerisme gemarkeerde wandelroutes behouden blijven;

Overwegende dat deze elementen niet onder het gewestplan vallen; dat ze overigens eerder betrekking hebben op de omgeving van de bestaande steengroeve dan op het gebied waarop de herziening betrekking heeft;

Overwegende dat de bezwaarindieners aangeven dat er een goede afstemming moet komen tussen de exploitatie van de steengroeve en de autoriteiten die belast zijn met het bepalen van het beste tracé voor de toekomstige Ravel van de Amblève, een belangrijke infrastructuur voor zachte mobiliteit in de vallei;

Overwegende dat het inderdaad belangrijk is dat deze twee projecten op een samenhangende manier op elkaar worden afgestemd, waarbij elk conflict inzake het gebruik wordt vermeden; dat een dergelijke coördinatie echter niet onder het gewestplan valt, maar onder de vergunningen die nodig zijn voor de voortzetting van de winningsactiviteiten en de aanleg van de Ravel; dat de gemeente Sprimont in haar advies van 21 augustus 2025 de gemeente Sprimont ook de nadruk legt op de te realiseren coördinatie;

Overwegende dat het in het algemeen belangrijk is om het bestaande lokale mobiliteitsnetwerk rondom het terrein in stand te houden en projecten voor zachte mobiliteit te ontwikkelen, of deze nu dienen als verbinding of voor wandelingen en toerisme; dat de uitbreiding van de steengroeve van La Belle Roche deze mobiliteit niet zal belemmeren; dat het immers de bedoeling is om de enige verbinding die door de uitbreiding van de steengroeve zal worden onderbroken, namelijk de Rue Pierreuxchamps, te verleggen;

7. de toekomstige herinrichting van de steengroeve;

Overwegende dat sommige bezwaarindieners zich afvragen wat de toekomst van het terrein op lange termijn zal zijn en hoe een goede inrichting kan worden gewaarborgd en gefinancierd;

Overwegende dat de winningsgebieden die in het ontwerp voor de herziening van het gewestplan zijn opgenomen, na afloop van de exploitatie zullen worden omgevormd tot een groengebied en een natuurgebied; dat de herbestemming van deze terreinen de ontwikkeling moet mogelijk maken van functies die verenigbaar zijn met de beoogde bestemmingen;

Overwegende dat uit het milieueffectrapport blijkt dat in het kader van deze herziening van het gewestplan de N.V. „Belle Roche Sablar“ een plan heeft voorgesteld voor de herinrichting van de steengroeve en de uitbreiding ervan; daarin is voorzien dat de winningsinstallaties na afloop van de exploitatie worden ontmanteld en dat de steengroeve zodanig wordt heringericht dat de ontwikkeling van de biodiversiteit wordt bevorderd, met name door het behoud van de rotswanden, de aanleg van waterpartijen, de aanleg van mesofiele graslanden, enz.;

Overwegende dat de sanering van het terrein na beëindiging van de exploitatie onder de uitvoering van het gewestplan valt en niet onder het plan zelf; dat de aanvrager in de fase van de vergunningverlening een gedetailleerd saneringsprogramma voor de locatie moet indienen en dat concrete maatregelen met betrekking tot de herinrichting van de locatie (met inbegrip van de financiële aspecten van de herinrichting en het stellen van een borgsom) specifiek moeten worden vastgelegd in de vorm van voorwaarden die aan de vergunning worden verbonden;

Overwegende dat sommige indieners van bezwaarschriften van mening zijn dat het terrein op lange termijn interessante mogelijkheden biedt; dat er in de toekomst bijvoorbeeld een toeristisch project en een klimcentrum op de rotswanden zou kunnen worden ontwikkeld; dat anderen van mening zijn dat er wooncomplexen zouden kunnen worden gebouwd, waardoor vermeden zou worden dat nieuwe woningen worden gebouwd op grond die bestemd is voor landbouwdoeleinden, en dat dit een herbestemming van de grond zou zijn met talrijke voordelen;

Overwegende dat dergelijke voorstellen het mogelijk zouden maken om reeds bebouwde terreinen beter te benutten; dat de uitvoering van dergelijke projecten op lange termijn echter niet onder de huidige herziening van het gewestplan valt;

Reactie op de adviezen die na het openbaar onderzoek zijn uitgebracht

Overwegende dat de adviezen van de gemeenteraad van Sprimont en van de beleidsgroepen "Ruimtelijke ordening" en "Leefmilieu" positief zijn; dat zij geen bijzonder antwoord vereisen;

Overwegende dat de voorwaarde die door de gemeenteraad van Sprimont is gesteld, betrekking heeft op de inhoud van de milieueffectbeoordeling met betrekking tot de toekomstige uitvoering van de herziening van het sectorplan; dat, indien van toepassing, de punten die in het besluit van de gemeenteraad worden opgesomd, in aanmerking kunnen worden genomen bij de behandeling van toekomstige vergunningsaanvragen;

Definitieve aanneming van de herziening van het gewestplan

Overwegende dat in het besluit van 31 maart 2020 uitvoerig wordt gemotiveerd waarom de verschillende onderdelen van de herziening van het gewestplan op deze locatie zijn opgenomen;

Overwegende dat de herziening van het gewestplan op evenwichtige wijze inspeelt op een aanzienlijk deel van de sociale, economische, erfgoed- en milieubehoefte van de gemeenschap; dat zij het algemeen belang bevordert door te zorgen voor een evenwicht tussen enerzijds de belangen van de voortzetting van de ontginningsactiviteiten in de steengroeve van Belle Roche en anderzijds het behoud van een kwalitatief leefklimaat voor de omwonenden en de ontwikkeling van de biodiversiteit;

Overwegende dat op basis van de adviezen van de gemeenteraad van Bassenge, van de beleidsgroepen "Ruimtelijke ordening" en "Leefmilieu", en rekening houdend met de bezwaren die tijdens het openbaar onderzoek zijn ingediend en de antwoorden daarop in dit besluit, er geen reden is om het op 31 maart 2020 goedgekeurde ontwerp tot herziening van het gewestplan te wijzigen;

Overwegende dat de herziening van het gewestplan dus betrekking heeft op de opnemings van :

- een gebied van aanhorigheden van ontginningen met een oppervlakte van 4,76 ha, in plaats van een landbouwgebied met een oppervlakte van 4,71 ha en een bosgebied met een oppervlakte van 0,05 ha;
- een ontginningsgebied dat na afloop van de exploitatie wordt omgevormd tot een groengebied met een oppervlakte van 2,13 ha, in plaats van een bosgebied met een oppervlakte van 2 ha, een landbouwgebied met een oppervlakte van 1,88 ha en een gebied van aanhorigheden van ontginningen met een oppervlakte van 0,25 ha;
- een ontginningsgebied dat na afloop van de exploitatie wordt omgevormd tot een groengebied met een oppervlakte van 5,89 ha, in plaats van een bosgebied met een oppervlakte van 4,24 ha, een bosgebied met een oppervlakte van 0,69 ha en een gebied van aanhorigheden van ontginningen met een oppervlakte van 0,96 ha;
- twee bosgebieden, met een oppervlakte van 2,68 ha en 2,45 ha in plaats van een gebied van aanhorigheden van ontginningen;
- twee landbouwgebieden, met een oppervlakte van 2,26 ha en 0,50 ha in plaats van een gebied van aanhorigheden van ontginningen;
- een natuurgebied, met een oppervlakte van ongeveer 1,77 hectare in plaats van een gebied van aanhorigheden van ontginningen;
- een groengebied met een landelijk karakter met een oppervlakte van 1,20 ha, in plaats van een gebied van aanhorigheden van ontginningen;
- een bijkomend voorschrift inzake de bestemming van het nieuwe en bestaande gebied van aanhorigheden van ontginningen opgenomen in het geldende gewestplan; met als merkteken op het plan de tekencombinatie "S.68" en luidend als volgt: "De activiteiten die in het gebied zijn toegestaan, mogen de spoorwegverbinding niet in gevaar brengen. ";

Inachtneming van de beginselen, van toepassing op de gewestplanherziening

Overwegende dat de herziening van het gewestplan zoals opgevat voorziet in de opnemings van een nieuw bebouwingsgebied (gebied van aanhorigheden van ontginningen) in plaats van een niet-bebouwingsgebied (landbouwgebied en bosgebied), met een totale oppervlakte van 4,76 ha;

Overwegende dat dit gebied grenst aan een bestaand bebouwingsgebied (gebied van aanhorigheden van ontginningen) en niet de vorm aanneemt van een lintbebouwing langs een weg;

Overwegende dat in de herzieningsomtrek eveneens voorzien wordt in de opnemings van niet-bebouwingsgebieden (twee ontginningsgebieden, twee bosgebieden, twee landbouwgebieden, een natuurgebied en een groengebied), in plaats van een bebouwingsgebied (gebied van aanhorigheden van ontginningen), met een totale oppervlakte van 12,07 ha;

Overwegende dat deze herziening van het gewestplan derhalve in overeenstemming is met de beginselen die van toepassing zijn op de herziening, als bedoeld in artikel D.II.45, §§ 1 tot en met 3, van het Wetboek;

Overeenstemming van de herziening van het gewestplan met artikel D.II.20 van het Wetboek

Overwegende dat de eerste doelstelling van het ruimtelijk ontwikkelingsplan is om hulpbronnenefficiënte bebouwing en productiemethoden te ondersteunen (SA1); dat in dit verband wordt opgemerkt dat de bodem een niet-hernieuwbare hulpbron is met vele toepassingen, en moet worden beschouwd als een kostbaar bezit (SA1.C1);

Op basis van deze observatie richt het voorgeschreven ruimtelijk ontwikkelingsplan zich op twee zaken:

- de erkenning van de bodem als een niet-hernieuwbare hulpbron die spaarzaam moet worden beheerd en waarvan het gebruik moet worden gecontroleerd en geoptimaliseerd (SA1.E1);
- een rationeel gebruik van de hulpbronnen in de regio, met als doel het welzijn van toekomstige generaties te garanderen door uitputting van hulpbronnen te voorkomen en synergieën te bevorderen (SA1.E2);

Overwegende dat de aard, de omvang en de zeldzaamheid van de afzetting zijn geëvalueerd in het kader van de inventarisatie van de ondergrondse rijkdommen van het Waalse Gewest, uitgevoerd door het laboratorium voor litho- en zoonstratigrafische analyses van de Universiteit van Luik in 1995-1996 (overeenkomst 1), de zogenaamde "Poty-studie", en in 2010 geactualiseerd;

Overwegende dat kalksteen, zoals die wordt gewonnen en verwerkt op het terrein van de steengroeve van La Belle Roche, een zeer interessant materiaal vormt voor diverse Waalse economische sectoren; dat de kwaliteit van de afzetting binnen het gebied waarvoor uitbreiding van de winningsput is aangevraagd, is bevestigd door het milieueffectrapport; dat momenteel de exploitant de uit de winning afkomstige producten verwerkt tot granulaten; dat de aanwezigheid van een afzetting van fijn graniet binnen het uitbreidingsgebied van de steengroeve de productie mogelijk zal maken van materialen die, in samenwerking met een extern bedrijf, zullen worden verwerkt tot siersteen; dat de groep „Colas Belgium“, in het kader van haar activiteiten op het gebied van civiele techniek en wegenbouw, ongeveer 29 % van de granulaten die op de site van de steengroeve van La Belle Roche worden geproduceerd, verbruikt, waardoor een synergie ontstaat tussen haar verschillende bedrijfstakken; dat de herziening van het gewestplan dus bijdraagt aan een zuinig en doordacht beheer van de hulpbronnen van het grondgebied, zoals bepleit door doelstelling SA1, en tevens bijdraagt aan het bereiken van doelstelling SA3: "De economische noden anticiperen in een perspectief van duurzame ontwikkeling en spaarzaam bodemgebruik";

Overwegende dat een deel van het in de steengroeve geproduceerde materiaal (ongeveer 7 % van de productie) per vrachtwagen wordt vervoerd naar een laadkade in Seraing, vanwaar het vervolgens over de waterweg naar de klanten wordt vervoerd; dat er een aanvullende bepaling is toegevoegd aan het nieuwe en bestaande gebied van aanhorigheden van winningsactiviteiten, om te verduidelijken dat de spoorwegverbinding niet in gevaar mag worden gebracht door de activiteiten die daar zullen plaatsvinden; dat deze elementen bijdragen aan het bereiken van doelstelling SA4 van het ruimtelijk ontwikkelingsplan: "De duurzamere vervoerswijzen ondersteunen, aangepast aan de specifieke gebiedskenmerken en aan het vraagpotentieel";

Overwegende dat het ruimtelijk ontwikkelingsplan tot doel heeft het natuurlijke, culturele en landschappelijke erfgoed te valoriseren en te beschermen tegen directe en indirecte druk van bebouwing (SA6); dat de herziening van het gewestplan aan deze doelstelling voldoet door activiteiten te handhaven die de ontwikkeling van de biodiversiteit bevorderen, de opnemings van archeosite Belle Roche en omgeving als groengebied, de heropnemings van het ontginningsgebied als groengebied en de ontwikkeling van de siersteenactiviteit (blauwe steen), daar deze een belangrijke rol speelt in renovatie- en restauratieprojecten van het historisch onroerend erfgoed;

Overwegende dat een deel van de granulaten uit de groeve Belle Roche in het Vlaamse Gewest wordt verkocht; dat het project dat ten grondslag ligt aan de herziening van het gewestplan daardoor bijdraagt aan de grensoverschrijdende economische dynamiek; dat de herziening van het gewestplan dus bijdraagt aan het bereiken van doelstelling AI2 van het ruimtelijk ontwikkelingsplan: "Wallonië integreren in transregionale en grensoverschrijdende socio-economische netwerken";

Overwegende dat het ruimtelijk ontwikkelingsplan tot doel heeft ervoor te zorgen dat het Waals Gewest de rol van ontwikkelingsvector speelt die de creatie van activiteiten en banen ondersteunt; dat het gewest daartoe zodanig zal worden georganiseerd dat de sectoren die endogene natuurlijke hulpbronnen exploiteren, worden versterkt, en dat het aldus zal bijdragen tot de inspanningen om de afhankelijkheid van het gewest op energiegebied van fossiele brandstoffen en ingevoerde primaire en secundaire goederen te verminderen (AI3.E4) ;

Overwegende dat het ruimtelijk ontwikkelingsplan ook tot doel heeft het grondgebied te gebruiken als hefboom voor de klimaat- en energietransitie; dat het in dit verband met name de ondergrond, het landschappelijk, gebouwd en natuurlijk erfgoed erkent als middelen die moeten worden benut met het oog op de ontwikkeling van een endogene economie; dat deze ambitie erop gericht is het concurrentievermogen van de Waalse economie en haar veerkracht ten opzichte van schommelingen in de wereldeconomie te versterken (AI3.E3);

Overwegende dat het project dat ten grondslag ligt aan de herziening van het gewestplan het mogelijk zal maken om zowel de directe als de indirecte werkgelegenheid in verband met de activiteiten in de steengroeve van Belle Roche te behouden; dat het behoud en de uitbreiding van de activiteiten in de steengroeve het mogelijk zullen maken om lokaal materialen te produceren die grotendeels op het Belgische grondgebied worden gebruikt, met name in de provincies Luik en in Zuid-Limburg; dat de herziening van het gewestplan bijdraagt tot de verwezenlijking van doelstelling AI3 van het ruimtelijk ontwikkelingsplan: "De Waalse economie op laten gaan in de kennismaatschappij en de buurt economie, en op Waals grondgebied de been verwerkingslijnen die tewerkstelling genereren, (her)vormen";

Overwegende dat, wat de plattelandsgebieden betreft, het ruimtelijk ontwikkelingsplan hun rol in de sociaaleconomische dynamiek van de Waalse economie erkent; dat hun territoriale ontwikkeling gebaseerd zal zijn op de lokale ontwikkelingscentra en -gebieden, en meer in het bijzonder op de troeven van deze laatste, zoals de primaire hulpbronnen en de lokale verwerking; dat deze ambitie een strategisch antwoord biedt op de noodzaak om de ruimte te optimaliseren door de productieve activiteiten te vestigen op plaatsen die aangepast zijn aan hun behoeften (SA3éco.E1) ;

Overwegende dat binnen de territoriale structuur van Wallonië de locatie van de herziening zich in een gebied voor lokale ontwikkeling bevindt en dicht bij een ankerpunt (Sprimont) en een te consolideren verkeersverbinding (A26) ligt;

Overwegende dat, op basis van het regionale ecologische netwerk dat is vastgelegd in het ruimtelijk ontwikkelingsplan, het terrein van de steengroeve van La Belle Roche wordt doorkruist door de regionale ecologische verbinding „Weiden en graslanden van de Fagne“ en in het zuiden wordt begrensd door een regionale ecologische verbinding van het type „alluviale vlaktes“;

Overwegende dat de ontginningsactiviteit in de steengroeve bevorderlijk is voor de ontwikkeling van de biodiversiteit; dat de uiteindelijke bestemming van het ontginningsgebied een groengebied en een natuurgebied is; dat de opnemings van twee bosgebieden, twee landbouwgebieden, een groengebied en een natuurgebied het behoud van

hoogwaardige biotopen mogelijk maakt; dat de herziening van het gewestplan het aldus mogelijk maakt rekening te houden met de ecologische vermazing en tot doel heeft het potentieel voor biodiversiteit te verbeteren, in overeenstemming met de regionale beheers- en programmeringsmaatregelen die zijn vastgelegd in het ruimtelijk ontwikkelingsplan (SA6.M2);

Overwegende dat de herziening van het gewestplan Hoei-Borgworm om deze redenen in overeenstemming is met artikel D.II.20 van het Wetboek, aangezien zij is gebaseerd op het geldende ruimtelijke ontwikkelingsplan;

Conclusie

Overwegende dat het op basis van bovenstaande ontwikkelingen aangewezen is om de herziening van het gewestplan Hoei-Borgworm (blad 49/2) definitief aan te nemen met het oog op de opname van een gebied van aanhorigheden van ontginningen, een ontginningsgebied dat na afloop van de exploitatie een groengebied wordt, een ontginningsgebied dat na afloop van de exploitatie een natuurgebied wordt, twee bosgebieden, twee landbouwgebieden, een natuurgebied, een groengebied en een bijkomend voorschrift betreffende de specialisatie van de bestemming van een deel van het nieuwe en bestaande gebied van aanhorigheden van ontginningen namelijk "Belle Roche" op het grondgebied van de gemeente Sprimont, overeenkomstig de bijgevoegde kaart;

Overwegende dat de milieuverklaring waarin artikel D.VIII.36 van het Wetboek voorziet bij dit besluit gevoegd is,
Besluit:

Artikel 1. De herziening van het gewestplan Hoei-Borgworm (blad 49/2) met het oog op de opname van een gebied van aanhorigheden van ontginningen, een ontginningsgebied dat na afloop van de exploitatie een groengebied wordt, een ontginningsgebied dat na afloop van de exploitatie een natuurgebied wordt, twee bosgebieden, twee landbouwgebieden, een natuurgebied en een groengebied, op het grondgebied van de gemeente Sprimont, wordt overeenkomstig het hierbij gevoegde plan definitief aangenomen.

Art. 2. Het, bestaande en nieuwe, gebied van aanhorigheden van ontginningen wordt voorzien van een bijkomend voorschrift, met als merkteken op het plan de tekencombinatie "S.68 met betrekking tot de specialisatie van de bestemming en luidend als volgt: "De activiteiten die in het gebied zijn toegestaan, mogen de spoorwegverbinding niet in gevaar brengen. ".

Art. 3. De Waalse Overheidsdienst Gebiedsbeleid, Wonen, Erfgoed en Energie is belast met de uitvoering van dit besluit.

Namen, 23 juni 2026.

F. DESQUESNES

SERVICE PUBLIC DE WALLONIE
TERRITOIRE LOGEMENT PATRIMOINE ENERGIE
DEPARTEMENT DE L'AMENAGEMENT DU TERRITOIRE ET DE L'URBANISME
DIRECTION DU DEVELOPPEMENT TERRITORIAL

Arrêté ministériel adoptant définitivement la révision du plan de secteur de Huy-Waremme (planche 49/2)

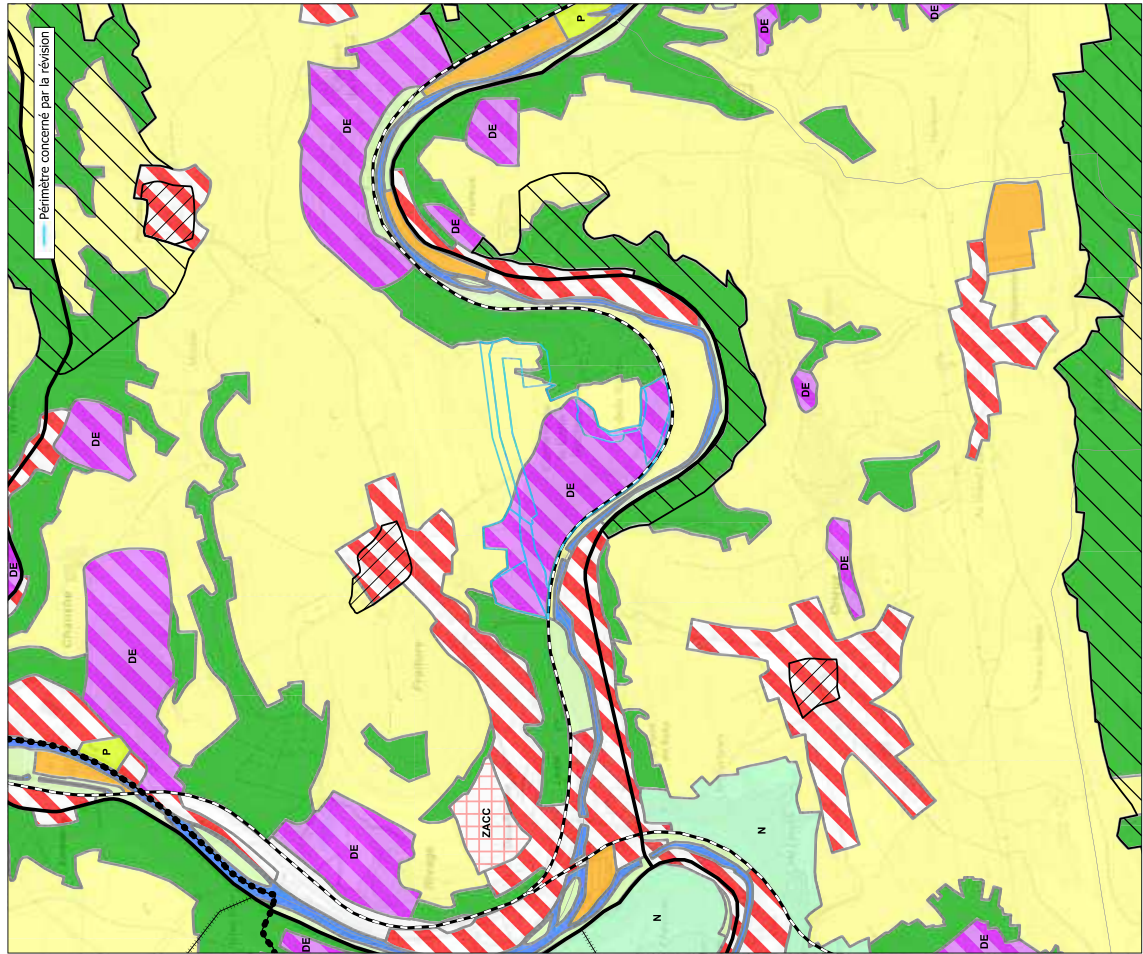
visant à titre principal l'inscription d'une zone de dépendances d'extraction, de deux zones d'extraction et des compensations associées
au lieu-dit « Belle Roche », sur le territoire de la commune de Sprimont

Vu pour être annexé à l'arrêté du 23 juin 2026
Le Ministre du Territoire

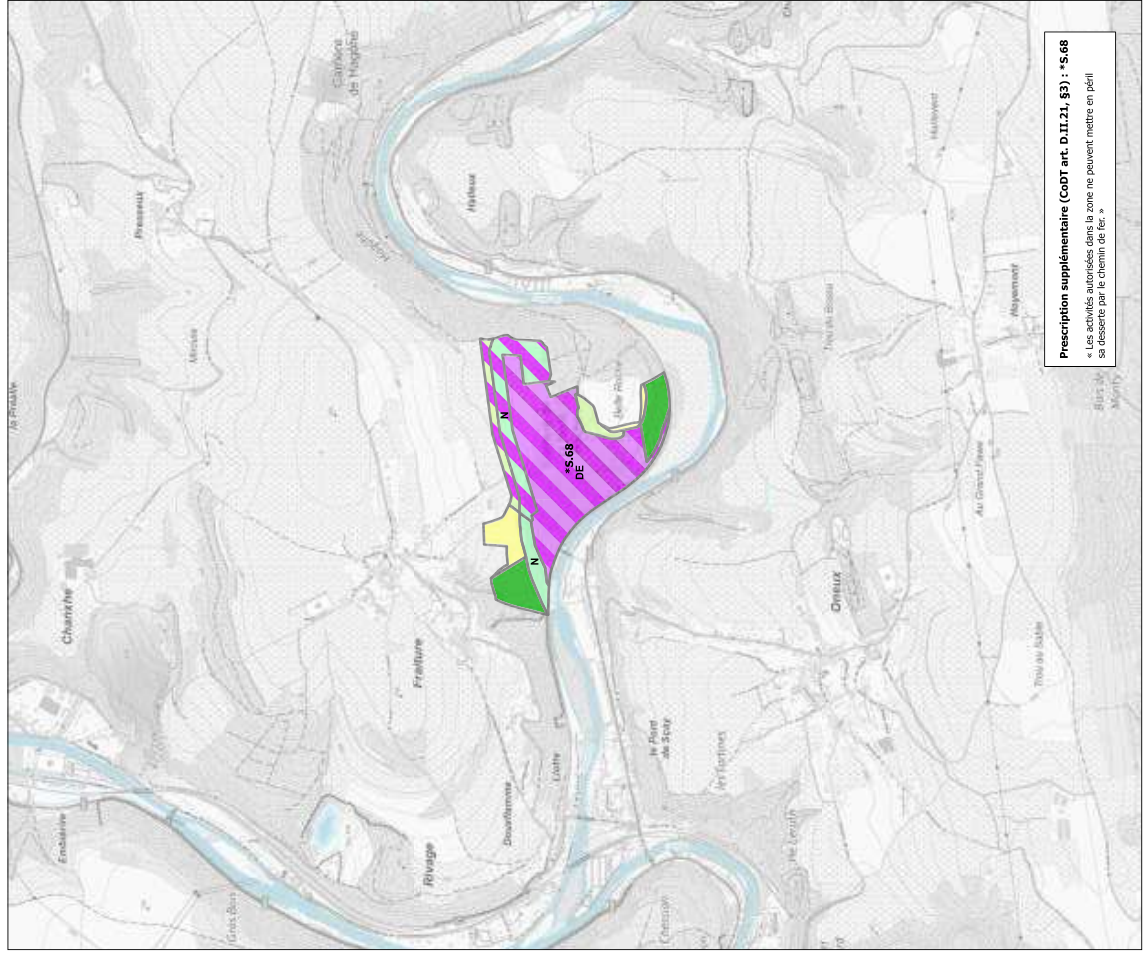
François DESQUESNES

PLAN DE SECTEUR

adapté sur base des dispositions du CoDT: ce plan n'a pas de valeur réglementaire et est présenté pour information.

REVISION DU PLAN DE SECTEUR

Prescription supplémentaire (CoDT art. D.11.21 §3) : *S.68

« Les activités autorisées dans la zone ne peuvent mettre en péril
sa destination par le chemin de fer. »

La carte originale est établie à l'échelle 1/10.000

0 250 500 1.000 1.500 2.000 Mètres

Carte réalisée par SPW / TLPE / DATU / DDT (BG-VH-GM-RG) le 23/04/2026 D6000/40S/REV35

Bijlage: Milieuverklaring

Milieuverklaring voor de definitieve aanneming van de herziening van het gewestplan Hoei-Borgworm (blad 49/2) met het oog op de hoofdzakelijke opnemings van een gebied van aanhorigheden van ontginningen, twee ontginningsgebieden en de compensaties ervan, op het grondgebied van de gemeente Sprimont, plaatsnaam "Belle Roche"

Inleiding

Deze milieuverklaring is vereist wegens artikel D.VIII.36 van het Wetboek van Ruimtelijke Ontwikkeling (CoDT, Franse afkorting).

Ze wordt gevoegd bij het ministerieel besluit tot definitieve aanneming van de herziening van het gewestplan Hoei-Borgworm (blad 49/2) met het oog op de opnemings van een gebied van aanhorigheden van ontginningen, twee ontginningsgebieden en de compensaties ervan, op het grondgebied van de gemeente Sprimont, plaatsnaam "Belle Roche"

Ze wordt in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt en is toegankelijk via de website van het Departement Ruimtelijke Ordening en Stedenbouw van de "Waalse Overheidsdienst Ruimtelijk Beleid, Huisvesting, Erfgoed en Energie".

In deze milieuverklaring wordt samengevat hoe milieuoverwegingen in het plan zijn geïntegreerd en hoe rekening is gehouden met het milieueffectrapport, de adviezen, bezwaren en opmerkingen, alsmede de redenen voor de keuze voor het aangenomen plan, rekening houdend met de andere overwogen redelijke alternatieven.

I. Inhoud van de gewestplanherziening

De steengroeve La Belle Roche ligt in het zuidwesten van de gemeente Sprimont, vlak bij de gemeentegrens met Comblain-au-Pont. Het ligt in de Amblève-vallei, op de rechteroever van de rivier, op ongeveer 1500 m van de samenvloeiing met de Ourthe.

De dorpen en gehuchten die het dichtst bij de omtrek liggen, zijn :

- in het noorden, het dorp Fraiture (gemeente Sprimont), waarvan het centrum op ongeveer 550 m van de noordelijke grens van de steengroeve ligt;
- in het westen, het gehucht Pont-de-Sçay (gemeente Comblain-au-Pont), waarvan het centrum op ongeveer 850 m van de westelijke grens van de steengroeve ligt en dat zich bijna tot aan de ingang van de steengroeve uitstrekt;
- in het zuidwesten, het dorp Oneux (gemeente Comblain-au-Pont), waarvan het centrum op ongeveer 1100 m van de zuidwestelijke grens van de steengroeve ligt;
- in het oosten, het gehucht Halleux (gemeente Comblain-au-Pont), waarvan het centrum op ongeveer 350 m van de oostelijke grens van het herzieningsgebied van het gewestplan ligt, maar dat daarvan wordt gescheiden door de beboste hellingen van de Amblève.

In de steengroeve van Belle Roche wordt door de aanvrager (S.A. „Belle Roche Sablar“ kalksteen uitgebaat en gewonnen uit een afzetting die dateert uit het Boven-Tournaisien tot het Onder-Viséen. Deze gesteenten zijn bestemd voor de productie van aggregaat, dat voornamelijk wordt gebruikt in de civiele techniek en bij de vervaardiging van beton.

Het doel van de aanvraag tot herziening van het gewestplan Hoei-Borgworm is om de uitbreiding van de ontginningsput naar het oosten mogelijk te maken, zodat de steengroeveactiviteiten kunnen worden voortgezet. Dankzij de herziening van het gewestplan zal de aanvrager enerzijds de winning van kalksteen voor de productie van aggregaat kunnen voortzetten en anderzijds, in samenwerking met een extern bedrijf („Pierre Bleue de Wallonie“ S.A.), een afzetting van fijnkorrelig graniet (ook wel „blauwe steen“ genoemd) kunnen exploiteren en te verwerken tot siersteen.

Tijdens de herzieningsprocedure van het gewestplan zijn er verschillende wijzigingen aangebracht in de oorspronkelijke aanvraag.

Het besluit waarbij het plan definitief wordt aangenomen, heeft betrekking op de opname van:

- een gebied van aanhorigheden van ontginningen met een oppervlakte van 4,76 ha, in plaats van een landbouwgebied met een oppervlakte van 4,71 ha en een bosgebied met een oppervlakte van 0,05 ha;
- een ontginningsgebied dat na afloop van de exploitatie wordt omgevormd tot een groengebied met een oppervlakte van 2,13 ha, in plaats van een landbouwgebied met een oppervlakte van 1,88 ha en een gebied van aanhorigheden van ontginningen met een oppervlakte van 0,25 ha;
- een ontginningsgebied dat na afloop van de exploitatie wordt omgevormd tot een natuurgebied met een oppervlakte van 5,89 ha, in plaats van een landbouwgebied met een oppervlakte van 4,24 ha, een bosgebied met een oppervlakte van 0,69 ha en een gebied van aanhorigheden van ontginningen met een oppervlakte van 0,96 ha;
- twee bosgebieden, met een oppervlakte van 2,68 ha en 2,45 ha in plaats van een gebied van aanhorigheden van ontginningen;
- twee landbouwgebieden, met een oppervlakte van 2,26 ha en 0,50 ha in plaats van een gebied van aanhorigheden van ontginningen;
- een natuurgebied, met een oppervlakte van ongeveer 1,77 hectare in plaats van een gebied van aanhorigheden van ontginningen;
- een groengebied met een oppervlakte van 1,20 ha, in plaats van een gebied van aanhorigheden van ontginningen;
- een bijkomend voorschrift inzake de nadere omschrijving van de bestemming van het, bestaande en nieuwe, gebied van aanhorigheden van ontginningen ; met als merkteken op het plan de tekencombinatie "S.68" en luidend als volgt: "De activiteiten die in het gebied zijn toegestaan, mogen de bediening ervan via spoorweg niet in gevaar brengen. "; plaatsnaam "Belle Roche", op het grondgebied van de gemeente Sprimont.

De planologische compensatie die nodig is voor de opnemings van een gebied van aanhorigheden van ontginningen van 4,76 ha in plaats van een landbouwgebied en een bosgebied, wordt voorgesteld binnen de omtrek van de herziening, via de opnemings, ten nadele van het gebied van aanhorigheden van ontginningen, van twee ontginningsgebieden, twee bosgebieden, twee landbouwgebieden, een natuurgebied en een groengebied voor een totale oppervlakte van 12,07 ha. De in het plan voorgestelde planologische compensatie voldoet dus aan het beginsel zoals vastgelegd in artikel D.II.45, lid 3, van het Wetboek.

II. Chronologie van de procedure tot herziening van het gewestplan

Voorafgaande opmerking over de toepassing van de overgangsmaatregelen waarin het Wetboek voorziet ten aanzien van procedures die lopen op de datum van inwerkingtreding

De procedure waaraan de herziening van het gewestplan is onderworpen, was in eerste instantie die welke is vastgelegd in de artikelen 42bis tot en met 44 van het Waalse Wetboek inzake ruimtelijke ordening, stedenbouw, erfgoed en energie (CWATUP).

Vanaf de inwerkingtreding van het Wetboek van Ruimtelijke Ontwikkeling (CoDT) op 1 juni 2017 valt dit onder de artikelen D.II.48, D.II.49, D.II.50, D.VIII.7, D.VIII.9, D.VIII.14 en 15, D.VIII.17 tot en met 20, D.VIII.30, D.VIII.33, D.VIII.35 en D.VIII.36.

Krachtens artikel D.II.65, § 2, 1°, van het Wetboek van Ruimtelijke Ontwikkeling inzake het overgangsrecht dat van toepassing is op de procedures voor de herziening van het gewestplan dat van kracht is op de datum van inwerkingtreding van genoemd Wetboek, [geldt] *"de zending van de aanvraag bedoeld in artikel 42bis van het Wetboek van Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw en Patrimonium, samen met het basisdossier, van de gegevens betreffende het verloop van de procedure inzake de informatie van het publiek en het advies van de gemeenteraad (-raden) als zending [...] in de zin van artikel D.II.48, § 3"*.

Overigens zijn, krachtens artikel D.II.63, eerste lid, 13°, van het Wetboek, de voorschriften bedoeld in de artikelen D.II.28 (bedrijfsruimtes) en D.II.33 (van het gebied van aanhorigheden van ontginningen) van toepassing op de ontginningsgebieden die bestaan in de gewestplannen die van kracht zijn voor 1 juni 2017. Vanaf die datum is het winningsgebied waarvoor de aanvrager in zijn oorspronkelijke aanvraag een uitbreiding heeft aangevraagd, in het van kracht zijnde gewestplan aangemerkt als een gebied van aanhorigheden van ontginningen.

Het decreet van 13 december 2023 wijzigde vervolgens genoemd Wetboek van Ruimtelijke Ontwikkeling en trad in werking op 1 april 2024. In artikel 246 van dit decreet wordt het volgende bepaald: *"De voorbereiding of herziening van een gewestplan dat is vrijgesteld van een effectbeoordeling overeenkomstig artikel D.VIII.31, § 2, of dat het voorwerp heeft uitgemaakt van een voorafgaande informatievergadering in de zin van artikel D.VIII.5 wordt voortgezet volgens de bepalingen die van kracht waren voor die datum."* Aangezien de voorafgaande informatievergadering met betrekking tot de aanvraag plaatsvond op 3 juni 2015, werd de procedure voor de herziening van het gewestplan voortgezet in overeenstemming met het Wetboek dat van kracht was vóór 1 april 2024.

Informatievergadering, advies van de gemeenteraad en indiening van de aanvraag

De voorafgaandelijke informatievergadering is op 3 juni 2015 georganiseerd, na aangekondigd te zijn volgens de opgelegde vormen en informatiekanalen, overeenkomstig de bepalingen van artikel 42bis van het "CWATUP" en de artikelen D29-5 en D29-6 van Boek I van het Milieuwetboek dat op die datum van kracht was.

Talrijke personen hebben tijdens deze bijeenkomst het woord genomen en de gemeente Sprimont heeft gedetailleerde notulen opgesteld. Binnen de vijftien daaropvolgende dagen bereiken 179 brieven, waarvan de meeste inhoudelijk een reproductie waren van zes gelijkaardige modelbrieven, het gemeentecollege.

Zoals de wetgeving voorschrijft, bevatten deze brieven opmerkingen over zeer uiteenlopende onderwerpen, verzoeken om informatie, verzoeken om specifieke punten te benadrukken en suggesties voor alternatieve technieken met het oog op de inoverwegingname ervan bij de opstelling van het milieueffectenverslag. De te berde gebrachte thema's hadden meer in het bijzonder betrekking op de mobiliteit (impact van het groevegebonden verkeer, gebruik van de spoorlijn enz.), hinder (geluid, trillingen, stof enz.), veiligheid, de landbouwactiviteit, de erfgoedwaarde van de site, het landschap, grondwater, de uitbatingvoorwaarden van de steengroeve de voorgestelde compensaties enz.

In de meeste brieven werd verzocht om de herziening van het huidige gewestplan niet gunstig te behandelen of, in ieder geval, om het beter te analyseren van bepaalde aspecten of om de uitvoering van het ontwerp van voorwaarden zou worden voorzien, met nabij de afgifte van de vergunningen.

Op 2 juli 2015 bracht de gemeenteraad van Sprimont een gunstig advies uit over het ontwerp van herziening van het gewestplan, mits omringd door een reeks voorwaarden betreffende:

- vergoeding van de schade die door de steengroeve zou worden veroorzaakt aan particuliere of openbare eigendommen (plaatsbeschrijvingen);

- het verminderen van de veroorzaakte overlast (trillingen, stof);

- het plaatsen en onderhouden van hekken;

- de verplaatsing van de Rue Pierreuxchamps;

- het behoud van de openbare toegang tot de archeologische vindplaats van de grot van Belle Roche;

- de mogelijkheid om de traditionele landbouwactiviteit voort te zetten op een deel van de gebieden die de aanvrager voorstelt als planologische compensatie;

- het behoud van de artesische put in de buurt van het terrein;

- het in overweging nemen van de opmerkingen van de gemeente Comblain-au-Pont.

De gemeente Comblain-au-Pont had haar opmerkingen, observaties en suggesties op 16 juni 2015 aan het gemeentebestuur van Sprimont doorgegeven. Dit had hoofdzakelijk betrekking op volgende punten:

- de inrichting van de uitgang van de steengroeve aan de gewestweg;

- de zaagafdeling zo ver mogelijk van de woningen vestigen;

- het gebruik van het spoor voor 40 % van de productie of de verlaging van de toegestane tonnage;

- het opstellen van een tegensprekelijke plaatsbeschrijving van de nabijgelegen woningen;

- het controleren of de geldende normen worden nageleefd;

- de handhaving van de overige momenteel geldende voorwaarden.

De N.V. "Belle Roche Sablar" heeft bij de Waalse regering een aanvraag ingediend tot herziening van het gewestplan van Hoei-Borgworm, teneinde de voortzetting en uitbreiding van de bestaande winningsactiviteit mogelijk te maken. Bedoelde aanvraag werd op 10 augustus 2015 ontvangen door de Minister van Ruimtelijke ordening. De aanvrager heeft op 26 november 2018 aanvullende documenten ingediend om het in 2015 ingediende basisdossier bij te werken, met name vanwege de inwerkingtreding van het Wetboek van Ruimtelijke Ontwikkeling.

De aanvraag tot herziening van het gewestplan van Hoei-Borgworm had betrekking op de wijziging van:

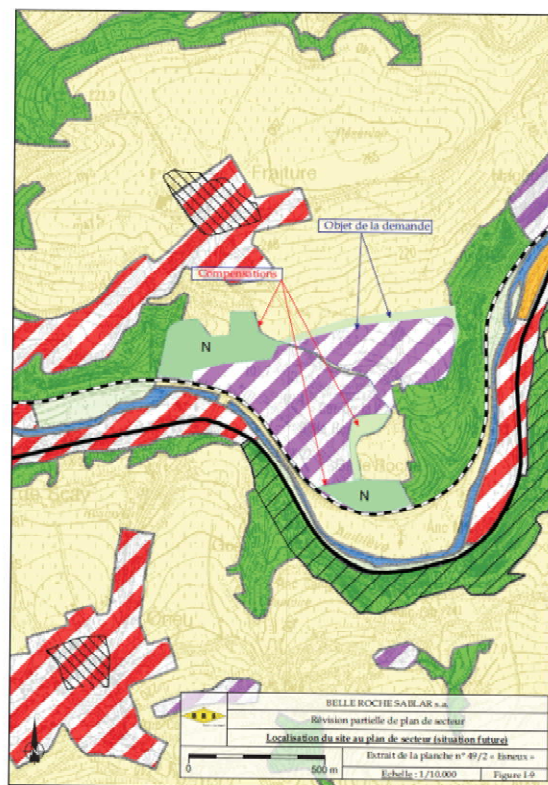
- een landbouwgebied met een oppervlakte van 9,39 ha en een bosgebied met een oppervlakte van 0,76 ha tot een winningsgebied (in de zin van het "CWATUP"); na de inwerkingtreding van het Wetboek van Ruimtelijke Ontwikkeling heeft de aanvrager voorgesteld om de inschrijving te laten betrekking hebben op een gebied van aanhorigheden van ontginningen;

- als planologische compensatie, een deel van het gebied van aanhorigheden van ontginningen (voorheen „winningsgebied” in de zin van het “CWATUP”) dat in het vigerende gewestplan is opgenomen, in twee natuurgebieden, over een totale oppervlakte van 9,74 ha (6,62 ha ten noordwesten en 3,12 ha ten zuidoosten van het terrein) en in een groengebied met een oppervlakte van 1,77 ha, ten oosten van het terrein;

op aanvullende wijze, een landbouwgebied omgezet in een groengebied met een oppervlakte van 1,86 ha, in de vorm van een strook van 30 m breed, ten noorden van het terrein.

Geldend gewestplan
(voor de indiening van de aanvraag)

Aangevraagde herziening

Uittreksels uit het basisdossier

Besluit van 31 maart 2020 tot aanneming van een ontwerpplan

De aanvraag werd op 25 november 2015 ter advies voorgelegd aan de Waalse Overheidsdienst Mobiliteit en Infrastructuur (afdeling Wegen van Luik, voorheen DGO1 - Operationele Algemene Directie Wegen en Gebouwen), aan de Waalse Overheidsdienst Mobiliteit en Infrastructuur (spoorwegcel, voorheen DGO2 - Operationele Algemene Directie Mobiliteit en Waterwegen), aan de Waalse Overheidsdienst Landbouw, Natuurlijke Hulpbronnen en Milieu (voorheen DGO3 - Operationele Algemene Directie Landbouw, Natuurlijke Hulpbronnen en Milieu, afdelingen voor onderzoek naar het natuurlijke en agrarische milieu, natuur en bossen, platteland en waterlopen, bodem en afval, vergunningen en toestemmingen, en milieu en water), van het Waals Agentschap voor Erfgoed van de SPW Ruimtelijke Ordening, Huisvesting, Erfgoed, Energie (voorheen DGO4 - Operationele Algemene Directie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting, Erfgoed en Energie, dienst Archeologie van de externe directie Luik 1) en de territoriaal bevoegde ambtenaar. Deze instanties hebben op respectievelijk 4 mei 2016, 19 januari 2016, 11 januari 2016, 13 januari 2016 en 29 januari 2016 een advies uitgebracht over de aanvraag.

Gezien de inwerkingtreding van het Wetboek van Ruimtelijke Ordening en overeenkomstig artikel D.II.48, § 4 daarvan, werd de raadpleging vervolgens op 31 mei 2018 uitgebreid tot de beleidsgroepen „Milieu” en „Ruimtelijke ordening”. Deze hebben hun advies respectievelijk op 25 juni 2018 en 13 juli 2018 uitgebracht.

De Geologische Dienst van Wallonië van de Waalse Overheidsdienst Landbouw, Natuurlijke Hulpbronnen en Milieu heeft op 24 april 2018 eveneens een advies over de aanvraag uitgebracht, evenals een aanvullend advies op 20 november 2018.

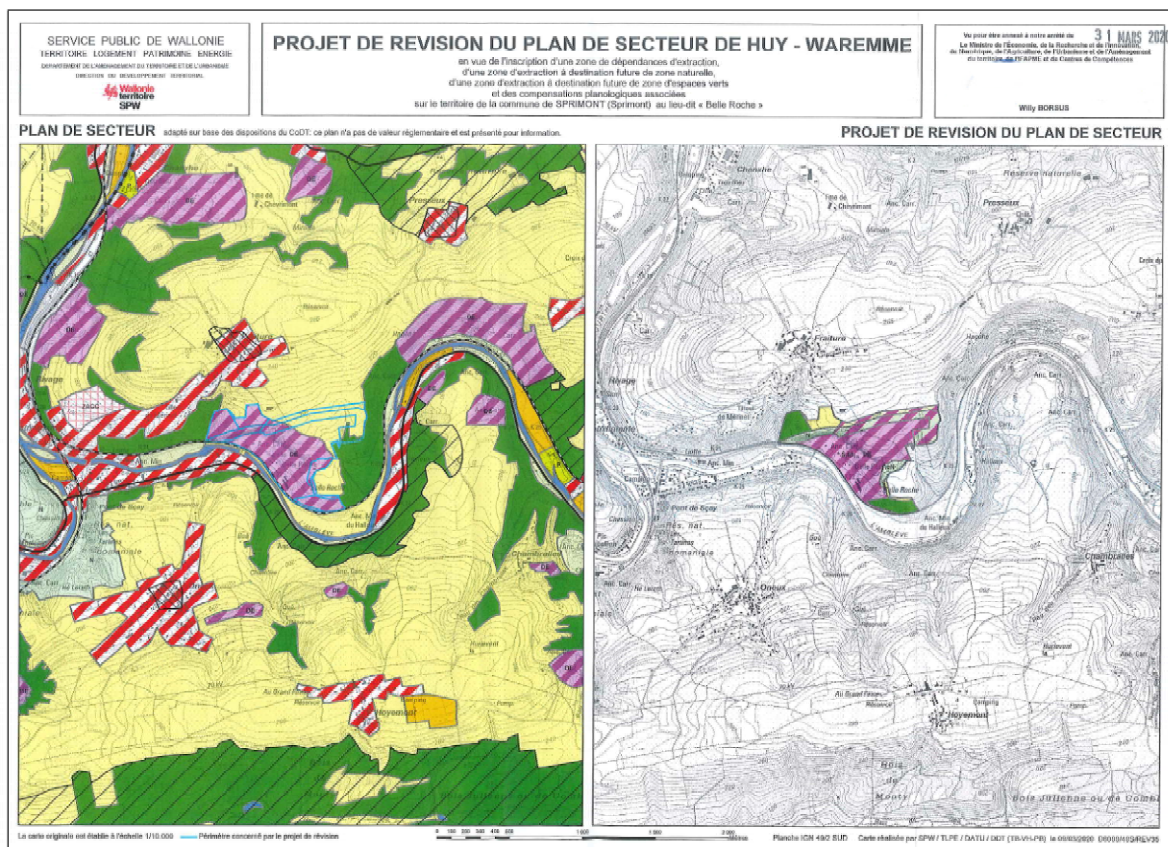
Op basis van het aanvraagdossier en de ontvangen adviezen heeft de Minister besloten een ontwerpplan goed te keuren dat enigszins afwijkt van de aanvraag.

Bij besluit van 31 maart 2020 heeft de Minister dan ook :

- besloten tot herziening van het gewestplan Hoei-Borgworm (blad 49/2);

- het ontwerp-plan aangenomen met het oog op de opneming van een gebied van aanhorigheden van ontginningen, een ontginningsgebied dat na afloop van de ontginning een natuurgebied wordt, een ontginningsgebied voor een toekomstig groengebied en de planologische compensaties ervan, op het grondgebied van de gemeente Sprimont (Sprimont), plaatsnaam “Belle Roche” teneinde de voortzetting en de ontwikkeling van de ontginningsactiviteit mogelijk te maken;

- besloten tot opstelling van een milieueffectrapport van het ontwerp-plan en tot vaststelling van de ontwerp-inhoud ervan.

Ontwerpplan goedgekeurd op 31 maart 2020

Besluit van 11 augustus 2020 tot vaststelling van de definitieve inhoud van het milieueffectrapport

Op 16 april 2020 is het ontwerp van het milieueffectrapport ter advies voorgelegd aan de Beleidsgroep "Ruimtelijke Ordening", de Beleidsgroep "Leefmilieu", aan de Waalse Overheidsdienst Landbouw, Natuurlijke Hulpbronnen en Leefmilieu en aan de Waalse Overheidsdienst Mobiliteit en Infrastructuur.

In hun respectieve brieven van 27 en 30 april 2020 hebben de beleidsgroepen „Leefmilieu“ en „Ruimtelijke ordening“ geantwoord dat zij geen advies zouden uitbrengen over de ontwerp-inhoud van het milieueffectrapport.

De Waalse Overheidsdienst Landbouw, Natuurlijke Hulpbronnen en Milieu heeft haar advies op 22 juni 2020 ingediend, terwijl de Waalse Overheidsdienst Mobiliteit en Infrastructuur een eerste advies heeft ingediend op 28 mei 2020 (directie Wegen van Luik) en een tweede advies op 16 juni 2020 (spoorwegcel).

Van de suggesties die door deze twee instanties zijn gedaan, zijn sommige overgenomen wanneer ze het mogelijk maakten om bepaalde aspecten van het inhoudsontwerp te verduidelijken of aan te vullen. De inhoud van het milieueffectrapport is in die zin aangepast.

Op basis hiervan is bij ministerieel besluit van 11 augustus 2020 de definitieve inhoud van het milieueffectrapport vastgesteld.

Opmaken van het milieueffectrapport

De aanvrager heeft het ontwerp bureau CSD Ingénieurs Conseils SA aangewezen om het milieueffectverslag op te stellen. Deze projectauteur, naar behoren erkend, werd niet betwist.

Overeenkomstig artikel D.VIII.30 van het Wetboek werden de Beleidsgroep Ruimtelijke Ordening, de Beleidsgroep Leefmilieu en de gemeentelijke adviescommissie van Sprimont regelmatig op de hoogte gehouden van de evolutie van de voorafgaandelijke onderzoeken en van het opstellen van het effectenverslag. De beleidsgroepen „Leefmilieu“ en „Ruimtelijke ordening“ hebben op respectievelijk 19 en 28 oktober 2022 opmerkingen gemaakt en suggesties ingediend met betrekking tot fase I, en op 25 en 29 september 2023 met betrekking tot fase II. De gemeentelijke adviescommissie ruimtelijke ordening van Sprimont heeft geen bemerkingen of suggesties gemaakt.

Naar aanleiding van de gemaakte opmerkingen is de definitieve versie van het milieueffectrapport op 7 november 2023 ingediend bij de minister van Ruimtelijke Ordening.

Opmaken van het aanvullend milieueffectrapport

Op 11 januari 2024 zijn het ontwerpplan en het milieueffectrapport ter advies voorgelegd aan de Waalse Overheidsdienst Landbouw, Natuurlijke Hulpbronnen en Leefmilieu, aan de Waalse Overheidsdienst Mobiliteit en Infrastructuur, aan de gemachtigde ambtenaar en aan het Waalse Erfgoedagentschap. De Waalse Overheidsdienst Landbouw, Natuurlijke Hulpbronnen en Leefmilieu en de Waalse Overheidsdienst Mobiliteit en Infrastructuur hebben hun advies ingediend binnen de termijn, respectievelijk 5 en 11 maart 2024. De adviezen van de gemachtigd ambtenaar en het Waals Agentschap voor Erfgoed zijn daarentegen na het verstrijken van de vereiste termijn ingediend en worden bijgevolg als gunstig beschouwd.

In zijn advies beval de Waalse Overheidsdienst Mobiliteit en Infrastructuur aan om een aanvulling op het milieueffectrapport op te stellen, met als doel het onderdeel „mobiliteit“ van dat rapport verder uit te diepen en meer in het bijzonder de mogelijkheid te beoordelen om gebruik te maken van de spoorlijn die de steengroeve bedient, met name met het oog op het vervoer van een deel van de producten van de steengroeve naar een overslagplatform in de agglomeratie Luik.

De aanvrager heeft op 25 september 2024 een aanvulling op het milieueffectrapport ingediend bij de Minister van Ruimtelijk Beleid.

Op 19 november 2024 werd het aanvullend milieueffectrapport ter advies voorgelegd aan de Waalse Overheidsdienst Mobiliteit en Infrastructuur en aan de gemachtigde ambtenaar. Beide instanties hebben op 27 december 2024 en 20 januari 2025, dus binnen de gestelde termijn, hun advies uitgebracht. Zij zijn van mening dat de aanvulling tegemoetkomt aan de vraag om het onderdeel „mobiliteit“ van het milieueffectrapport verder uit te werken.

Beslissing over de aanneming van een nieuw ontwerp voor de herziening van het gewestplan

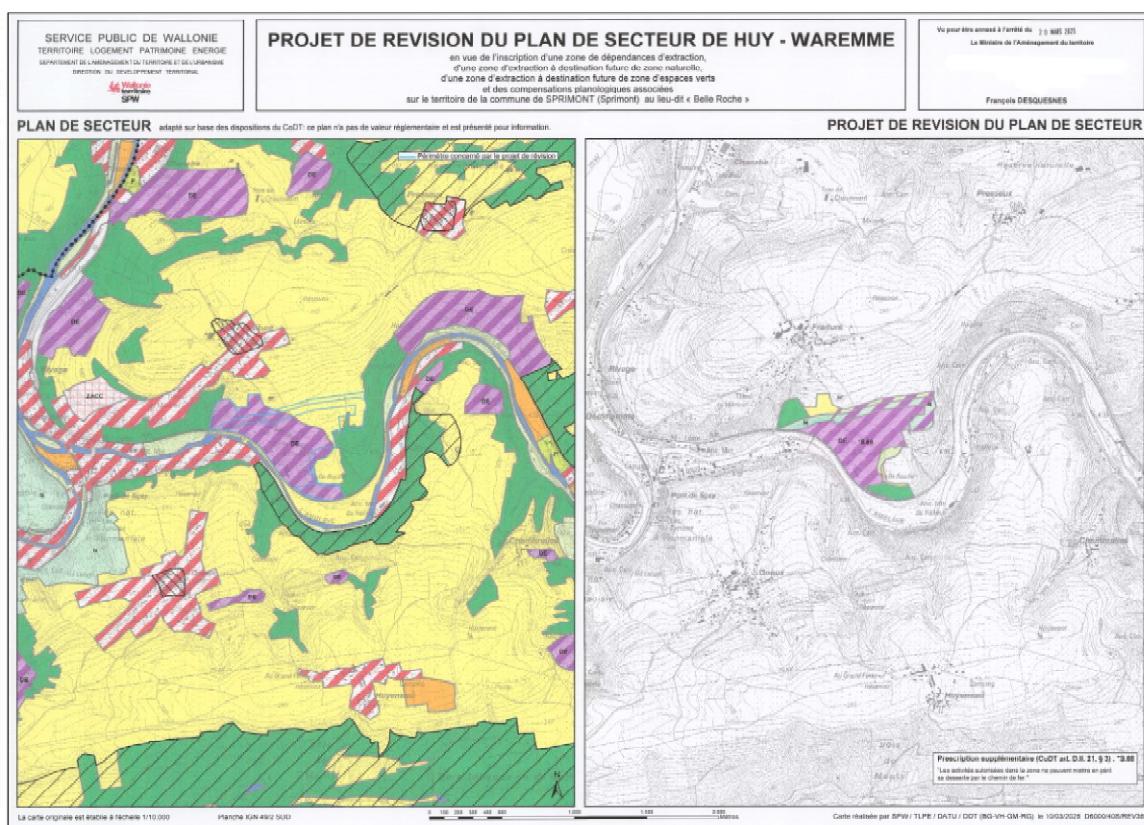
Op basis van het milieueffectrapport, de aanvulling daarop en de adviezen van de geraadpleegde instanties tijdens en gezien het feit dat geen van de andere overwogen redelijke oplossingen beter aan de nagestreefde doelstellingen voldeed dan het op 31 maart 2020 aangenomen ontwerpplan, is er geen nieuw ontwerp voor herziening van het gewestplan aangenomen overeenkomstig artikel D.II.49, § 3, van het Wetboek van Ruimtelijke Ontwikkeling.

Besluit van 20 maart 2025 tot opheffing en vervanging van het plan dat als bijlage bij het besluit van 31 maart 2020 was gevoegd;

Tijdens de behandeling van het dossier en na afronding van het milieueffectrapport is gebleken dat het plan dat als bijlage bij het besluit van 31 maart 2020 is gevoegd, een materiële fout bevat. In dit plan wordt de grot van Belle Roche en de omgeving ervan namelijk ten onrechte aangemerkt als natuurgebied, terwijl het besluit van 31 maart 2020 voorziet in de aanmerking van dit deel van het grondgebied als groengebied en deze keuze ook motiveert.

Bovendien ontbreekt er een „N“ in de aanduiding in overdruk van het winningsgebied dat na afloop van de exploitatie een natuurgebied wordt, op de plattegrond die als bijlage bij het besluit van 31 maart 2020 is gevoegd. De weergave van dit gebied op de kaart die als bijlage bij het besluit van 31 maart 2020 is gevoegd, komt dus niet overeen met de legenda van het gewestplan.

Om deze redenen is bij het besluit van 20 maart 2025 het plan dat als bijlage bij het besluit van 31 maart 2020 was gevoegd, opgeheven en vervangen door een plan dat in overeenstemming is met de bepalingen van het besluit van 31 maart 2020 en met de legenda van het gewestplan.

Plan gevoegd bij het besluit van 20 maart 2025.

Openbaar onderzoek en advies na onderzoek

Het op 31 maart 2020 aangenomen ontwerp van herziening van het gewestplan Hoei-Borgworm werd van 26 mei tot 9 juli 2025 onderworpen aan een openbaar onderzoek op het grondgebied van de gemeenten Sprimont en Comblain-au-Pont.

Tijdens het openbare onderzoek heeft het gemeentebestuur van Sprimont 202 brieven of e-mails met bezwaren en/of opmerkingen ontvangen, waaronder een petitie met 48 handtekeningen. Van deze brieven en e-mails heeft de gemeente er 66 uit gehaald waarvan de afzender niet kon worden achterhaald. Deze laatste behandelen echter geen enkel ontwerp dat niet al door de andere bezwaarmakers aan de orde is gesteld. Tijdens het openbare onderzoek heeft het gemeentebestuur van Comblain-au-Pont 71 brieven of e-mails met bezwaren en/of opmerkingen ontvangen, waaronder een petitie met 49 handtekeningen.

De meeste auteurs van de brieven of e-mails vragen dat de herziening van het gewestplan wordt afgewezen. Sommigen opperen evenwel aanpassingen voor de uitvoering van het ontwerp.

Op de vergadering van 21 augustus 2025 heeft de gemeenteraad van Sprimont, de enige gemeente op het grondgebied waarvan het ontwerp-plan zich uitstrekt, een gunstig advies uitgebracht over het gewestplan. De voorwaarde heeft betrekking op de inhoud van de milieueffectbeoordeling die in het kader van de toekomstige

vergunningsaanvraag moet worden uitgevoerd. Dit advies is op 22 augustus 2025, dus binnen de gestelde termijn, toegezonden.

Tijdens zijn vergadering van 21 augustus 2025 heeft het gemeentebestuur van Comblain-au-Pont een ongunstig advies uitgebracht over het ontwerp voor de herziening van het gewestplan, gezien de opmerkingen die de omwonenden tijdens de openbare raadpleging hadden gemaakt. Dit advies is uitgebracht nadat het onderzoek was afgerond en heeft derhalve geen rechtskracht binnen het wettelijk kader dat van toepassing is op de herzieningsprocedure van het gewestplan.

De inhoud van de bezwaren en het advies van de gemeenteraad van Sprimont en de manier waarop hiermee rekening is gehouden, zijn gedetailleerd beschreven in het ministerieel besluit waaraan de milieuverklaring als bijlage is toegevoegd. Bovendien wordt in dit besluit, in de reacties op de bezwaren die uit de openbare raadpleging zijn voortgekomen, ook ingegaan op de opmerkingen van het gemeentecollege van Comblain-au-Pont.

De adviezen van de Beleidsgroepen "Ruimtelijke Ordening" en "Leefmilieu" werden vervolgens op 11 september 2025 ingewonnen.

Zowel de werkgroepen „Ruimtelijke ordening“ als „Milieu“ hebben een positief advies uitgebracht, vergezeld van opmerkingen en overwegingen. Dit advies is op 15 oktober 2025, dus binnen de gestelde termijn, toegezonden.

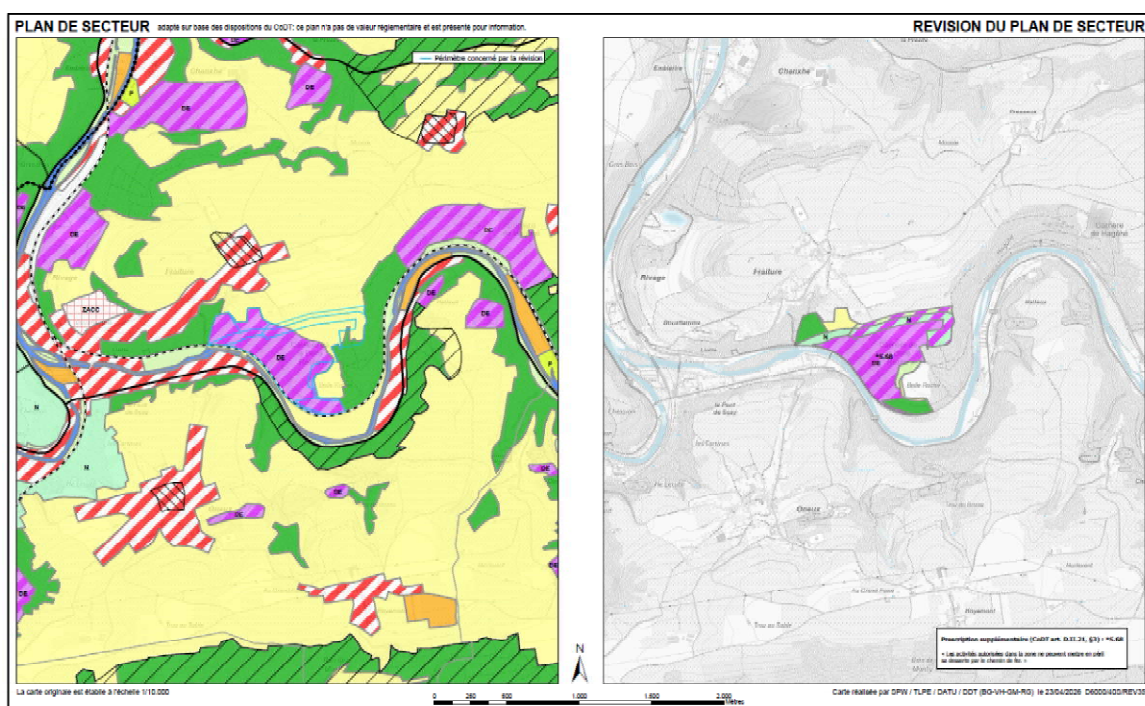
De adviezen van de beleidsgroepen en de manier waarop hiermee rekening is gehouden, zijn gedetailleerd beschreven in het ministerieel besluit waaraan de milieuverklaring als bijlage is toegevoegd.

Definitieve aanneming

Aangezien uit de openbare raadpleging en de laatste adviezen geen nieuwe elementen naar voren zijn gekomen die een wijziging van het ontwerp noodzakelijk zouden maken, bevat het ministerieel besluit waarmee de herziening van het gewestplan van Hoei-Borgworm (bladen 49/2) definitief wordt goedgekeurd, geen enkele wijziging ten opzichte van het ontwerpplan dat bij besluit van 20 maart 2025 is goedgekeurd.

Het Ministerieel besluit tot definitieve aanneming van de herziening van het gewestplan heeft dus betrekking op de opnemng van :

- een gebied van aanhorigheden van ontginningen met een oppervlakte van 4,76 ha, in plaats van een landbouwgebied met een oppervlakte van 4,71 ha en een bosgebied met een oppervlakte van 0,05 ha;
- een ontginningsgebied dat na afloop van de exploitatie wordt omgevormd tot een groengebied met een oppervlakte van 2,13 ha, in plaats van een landbouwgebied met een oppervlakte van 1,88 ha en een gebied van aanhorigheden van ontginningen met een oppervlakte van 0,25 ha;
- een ontginningsgebied dat na afloop van de exploitatie wordt omgevormd tot een natuurgebied met een oppervlakte van 5,89 ha, in plaats van een landbouwgebied met een oppervlakte van 4,24 ha, een bosgebied met een oppervlakte van 0,69 ha en een gebied van aanhorigheden van ontginningen met een oppervlakte van 0,96 ha;
- twee bosgebieden, met een oppervlakte van 2,68 ha en 2,45 ha in plaats van een gebied van aanhorigheden van ontginningen;
- twee landbouwgebieden, met een oppervlakte van 2,26 ha en 0,50 ha in plaats van een gebied van aanhorigheden van ontginningen;
- een natuurgebied, met een oppervlakte van ongeveer 1.77 hectare in plaats van een gebied van aanhorigheden van ontginningen;
- een groengebied met een oppervlakte van 1,20 ha, in plaats van een gebied van aanhorigheden van ontginningen;
- een bijkomend voorschrift inzake de nadere omschrijving van de bestemming van het, bestaande en nieuwe, gebied van aanhorigheden van ontginningen ; met als merkteken op het plan de tekencombinatie “*S.68” en luidend als volgt: “De activiteiten die in het gebied zijn toegestaan, mogen de bediening ervan via spoorweg niet in gevaar brengen.”;
- plaatsnaam “Belle-Roche”, op het grondgebied van de gemeente Sprimont, overeenkomstig het hierna opgenomen plan.

*Definitieve aanneming van de herziening van het gewestplan***III. Overwegingen inzake leefmilieu**

In het milieueffectrapport werden het ontwerpplan, de opmerkingen van het publiek tijdens de voorafgaande informatievergadering en de adviezen over de aanvraag tot herziening uitvoerig onderzocht.

Een passende effectbeoordeling in de zin van artikel 29, § 2, van de wet van 12 juli 1973 op het natuurbehoud, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied, is als bijlage bij het milieueffectenrapport gevoegd.

In zijn advies van 10 oktober 2025 is de Beleidsgroep Ruimtelijke Ordening de mening toegedaan dat de Commissie, wat de kwaliteit van het milieueffectverslag betreft, de elementen bevat die nodig zijn voor de besluitvorming. De beleidsgroep merkt bovendien op dat de aanvulling op het milieueffectrapport tegemoetkomt aan het verzoek om het onderdeel „mobiliteit” van het rapport verder uit te diepen.

In zijn advies van 15 oktober 2025 is de Beleidsgroep Leefmilieu de mening toegedaan dat het rapport over milieueffecten voldoet in artikel D.VIII.33, § 3, van het Wetboek. Hij herinnert eraan dat het verslag de belangrijkste mogelijke gevolgen van het ontwerp tot herziening van het gewestplan duidelijk in kaart brengt. Overigens waardeert hij de aanvulling die is aangebracht met betrekking tot mobiliteit.

Op basis van deze twee adviezen mogen de volledigheid en de kwaliteit van het milieueffectrapport dan ook niet ter discussie worden gesteld.

Met de aanbevelingen die in het verslag naar voren worden gebracht, is rekening gehouden en in de beslissing opgenomen.

De verschillende onderdelen van de milieuanalyse worden hieronder behandeld.

1. Relevante aspecten van de sociaal-economische situatie

In het milieueffectrapport werden de sociaal-economische aspecten van de steengroeve La Belle Roche en de ontwerp-herziening van het gewestplan onderzocht.

Hij bevestigt het unieke karakter en het belang van het door de aanvrager geëxploiteerde afzetting, namelijk kalksteen die voorkomt in een afzetting uit het Boven-Tournaisien tot het Onder-Viseën. Gezien de eigenschappen van de momenteel geëxploiteerde afzetting is het alleen mogelijk om het te verwerken tot aggregaat, dat voornamelijk bestemd is voor de civiele techniek en de productie van beton.

Gemiddeld wordt er jaarlijks 290.000 ton materiaal gewonnen op de locatie van de steengroeve van La Belle Roche. In het milieueffectrapport wordt vermeld dat een aanzienlijk deel van deze productie (ongeveer 29 %) bestemd is voor de groep „Colas Belgium”, waaronder de N.V. „Belle Roche Sablar” een dochteronderneming is. Deze groep is actief in de aanleg en het onderhoud van wegen en andere vormen van vervoersinfrastructuur, alsook in particuliere en openbare stedenbouwkundige projecten.

Uit het milieueffectrapport blijkt dat de reserve van de afzettingen die toegankelijk is in het verlengde van het gebied van aanhorigheden van ontginningen dat momenteel in het gewestplan is opgenomen en door de aanvrager kan worden geëxploiteerd op het ogenblik van diens aanvraag tot herziening van het gewestplan in de loop van het jaar 2016 is uitgeput geraakt. In 2016 en 2022 kreeg hij vergunningen om de ontginningsput te verdiepen. De reserves van de afzetting die na het verkrijgen van deze vergunningen beschikbaar zijn, raken langzamerhand uitgeput. Gezien de toename van de hoeveelheid afvoerwater als gevolg van de verdieping van de huidige steengroeve, is het niet haalbaar om de exploitatie in de diepte voort te zetten.

Het verslag bevestigt de kwaliteit van de bestaande afzetting binnen de voor de uitbreiding van de winningsput gevraagde verlenging en het ontbreken van een geldige alternatieve locatie.

Bovendien bevindt zich binnen het uitbreidingsgebied van de steengroeve een afzetting van klein graniet (ook wel „blauwe steen” genoemd). Dit afzetting zal worden ontgonnen en verwerkt tot siersteen voor de bouwsector, in samenwerking met een extern bedrijf („Pierre Bleue de Wallonie” S.A.). Dit soort gesteente is een product met een hoge toegevoegde waarde dat de lokale vakken in de schijnwerpers zet.

De exploitatie van de uitbreidingsomtrek van de steengroeve zal het mogelijk maken om 595.000 ton siersteen uit de kleingranietafzetting en 15.081.000 ton granulaat uit de kalksteenafzetting en uit het afval van de productie van siersteen te winnen.

De herziening van het gewestplan bevordert dus een optimale benutting van de afzetting ter hoogte van de steengroeve van La Belle Roche en ondersteunt tegelijkertijd een samenwerking tussen verschillende exploitanten.

Opgemerkt moet worden dat de aanvrager van plan is zijn productievolumes van aggregaat te verhogen tot de limiet die is toegestaan op grond van de vergunningen waarover hij beschikt, namelijk 375.000 ton per jaar. De productie van siersteen in de steengroeve van La Belle Roche zou op haar beurt 15.000 ton per jaar kunnen bedragen, wat zou leiden tot een totale jaarlijkse productie van 390.000 ton materiaal.

Uit de analyse van de verwachte marktontwikkelingen in het milieueffectrapport blijkt dat de markt voor aggregaten stabiel is of zelfs licht groeit. De steengroeve van La Belle Roche produceert een breed scala aan gebroken producten, waardoor de aanvrager zich op verschillende segmenten van deze markt kan positioneren.

De verkoop van aggregaat uit de steengroeve van La Belle Roche hangt enerzijds af van de vraag van het bedrijf „Colas Belgium” en zijn dochterondernemingen en anderzijds van de vraag van externe klanten. In het milieueffectrapport wordt vermeld dat beide vragen stabiel zijn. Door de herziening van het gewestplan door te voeren, kan de aanvrager zijn productieportfolio aanpassen aan de vraag en zo inspelen op de ontwikkelingen op de markt.

De markt voor aggregaat is een overwegend lokale markt, wat te verklaren is door het feit dat de transportkosten een aanzienlijk deel uitmaken van de kosten van dit materiaal, dat weliswaar een lage toegevoegde waarde heeft, maar niettemin onmisbaar is voor de lokale bouwsector. Gezien de ontwikkeling van de brandstofprijzen zijn buitenlandse producten doorgaans minder concurrerend, wat het gebruik van lokale materialen bevordert.

De aanvrager exporteert zijn producten niet naar het buitenland. Het grootste deel van de producten uit de steengroeve wordt in Wallonië (provincie Luik) verkocht; de rest wordt in Vlaanderen verkocht (voornamelijk in het zuiden van de provincie Limburg). Het verzorgingsgebied van de steengroeve bedraagt ongeveer 33 km. Het aggregaat uit de steengroeve van La Belle Roche wordt dus voornamelijk op de lokale markt verkocht.

In het milieueffectrapport wordt aangegeven dat de concurrentie in het verzorgingsgebied van de steengroeve van La Belle Roche zeer groot is, gezien de aanwezigheid van een aanzienlijk aantal kleine bedrijven op het grondgebied van de gemeente Sprimont en de aangrenzende gemeenten. Het wijst er echter op dat een aantal van deze bedrijven hun activiteiten binnenkort zullen moeten staken, omdat ze niet langer over voldoende reserves beschikken of geen aanspraak kunnen maken op een verlenging van hun vergunning. Bijgevolg zal het aanbod van lokale bouwmaterialen naar verwachting afnemen, ondanks een constante en sterke vraag naar aggregaat. Het is dus belangrijk om bedrijven

die hun activiteiten kunnen voortzetten, in stand te houden, zodat er een toereikend en gevarieerd lokaal aanbod blijft bestaan.

Wat de markt voor siersteen betreft, blijkt uit het milieueffectrapport dat deze stabiel is. De belangrijkste bedrijven die siersteen produceren in Wallonië zijn echter gevestigd in de provincie Henegouwen, wat leidt tot een geografische onevenwichtigheid in deze sector. Gezien de transportkosten is het belangrijk om de productie van gesteente op lokaal niveau in stand te houden en verder uit te breiden.

Momenteel wordt het grootste deel van de productie uit de steengroeve van La Belle Roche (ongeveer 93 % van de productie) per vrachtwagen vervoerd. De rest (ongeveer 7 % van de productie) wordt per vrachtwagen naar een laadkade in Seraing vervoerd, waar de materialen vervolgens over de binnenwateren worden vervoerd.

In het milieueffectrapport wordt vermeld dat de volledige productie van siersteen die uit de uitbreiding van de steengroeve voortvloeit, over de weg naar de afnemers (marmerbewerkers, aannemers, enz.) zal worden vervoerd, gezien hun geografische spreiding;

Er moet ook worden opgemerkt dat de locatie van de steengroeve van La Belle Roche is aangesloten op het spoorwegnet. Tot 2012 werd ongeveer 30 % van de productie per spoor naar Luik vervoerd, waarna het per schip naar de klanten werd vervoerd. De context en de economische omstandigheden van die tijd hebben ertoe geleid dat deze bezorgwijze werd stopgezet, omdat deze niet langer rendabel was. Dit thema wordt nader uitgewerkt in punt „3. Mobiliteit - netwerken”.

Overwegende dat de activiteiten van de “S.A. “Belle Roche Sablar” in de steengroeve van Belle Roche zorgt voor 10 directe banen. Het aantal indirecte banen wordt geschat op tussen de 34 en de 51 voltijdsequivalenten. In het milieueffectrapport wordt vermeld dat, indien het gewestplan niet wordt herzien, de activiteiten in de steengroeve geleidelijk zullen worden stopgezet, waardoor deze banen zullen verdwijnen. Bovendien zou de stopzetting van de winningsactiviteiten ook een indirecte invloed kunnen hebben op de werkgelegenheid bij het bedrijf „Colas Belgium” en zijn dochterondernemingen, die gedeeltelijk afhankelijk zijn van de producten uit de steengroeve van La Belle Roche. Bovendien zal de herziening van het gewestplan ervoor zorgen dat het aantal directe banen in verband met de activiteiten van de steengroeve wordt verhoogd tot 12 voltijdsequivalenten.

In het milieueffectrapport wordt ten slotte nogmaals benadrukt dat de activiteiten van de steengroeve van La Belle Roche bijdragen aan de overheidsinkomsten via de betaling van belastingen en heffingen die afhankelijk zijn van de omzet die door de activiteiten van de aanvrager wordt gegenereerd. Momenteel bedragen de belastinginkomsten uit de activiteiten op het terrein van de steengroeve van Belle Roche ongeveer 558.000 euro per jaar. In het rapport wordt aangegeven dat, in het geval dat het productietempo wordt opgevoerd tot de limiet die is toegestaan op grond van de vergunningen waarover de aanvrager beschikt (375.000 ton materiaal per jaar), dit bedrag zou kunnen oplopen tot 681.000 euro per jaar.

Uit het milieueffectrapport blijkt op grond van deze verschillende elementen dat de exploitatie van de afzetting op het terrein gerechtvaardigd is, niet alleen in het licht van de sociaal-economische behoeften van de onderneming, maar ook van de betrokken sector. Het draagt bij tot de ontwikkeling van een lokale hulpbron en beantwoordt op verschillende gebieden aan de behoeften van de gemeenschap.

In het geval van een verhoging van het productietempo zal het voorstel tot herziening van het gewestplan de aanvrager in staat zal stellen zijn activiteiten op de locatie nog ongeveer veertig jaar voort te zetten.

2. Leefkwaliteit en menselijke gezondheid

Het milieueffectrapport beschrijft de toekomstige activiteiten en beoordeelt de overlast die deze zouden kunnen veroorzaken, met name op het gebied van stof, geluid en trillingen.

Door de uitbreiding naar het oosten zal het bedrijf verder van de dorpen Fraiture en Comblain-au-Pont komen te liggen, maar dichterbij het dorp Halleux. Sommige omwonenden zullen dus dichterbij de bronnen van geluid, trillingen en stof komen te wonen.

Uit het milieueffectrapport blijkt dat de aanvrager reeds diverse maatregelen heeft genomen om de effecten van deze emissies te beperken en te beheersen (het opstellen van een plan ter vermindering van diffuse emissies, het besproeien van de banen, het afdekken van de transportbanden, het plaatsen van seismografen bij naburige woningen door het bedrijf dat verantwoordelijk is voor het uitvoeren van de mijnenontstekingen, enz.). Door deze maatregelen bij de uitvoering van de herziening van het gewestplan te blijven toepassen en te versterken, kunnen de overlast als gevolg van de uitbreiding van de steengroeve worden beperkt.

Om geluidshinder objectief te kunnen beoordelen, heeft het adviesbureau dat verantwoordelijk is voor het opstellen van het milieueffectrapport de geluidshinder in model gebracht in verband met de toekomstige steengroeveactiviteiten. Uit deze analyse is gebleken dat de geldende grenswaarden op alle onderzochte ontvangtpunten voor de verschillende geplande exploitatiefasen worden nageleefd en dat de verandering in de geluidssituatie tussen de huidige toestand en de toekomstige exploitatiefasen niet significant is.

Wat met name de stofemissies betreft, wordt in het milieueffectrapport aangegeven dat het dorp Halleux, hoewel het in de richting van de heersende wind ligt, relatief weinig last zal ondervinden, met name dankzij de topografische kenmerken (beboste helling) die het van de steengroeve scheiden. Bovendien blijkt uit het rapport dat de door de aanvrager te gebruiken winningsmethode voor klein graniet, namelijk onderwaterzagen, weinig stof veroorzaakt.

Bovendien zal de omheining of afscherming – die verplicht moet worden aangebracht binnen de winningsgebieden en de bijbehorende bijgebouwen – niet alleen bijdragen aan de beveiliging van het terrein, maar ook de overlast door geluid en stofemissies helpen verminderen. Dit geldt met name voor de bosstrook die ten noorden van de toekomstige mijnput zal worden aangelegd. De gebieden die in de herziening van het gewestplan zijn aangewezen voor winningsactiviteiten bieden voldoende ruimte om een passende afscherming te realiseren.

Wat meer specifiek het afvuren van mijnschoten betreft: dit wordt uitgevoerd door een gespecialiseerd bedrijf dat de benodigde ladingen op maat berekent. Het is op dit moment moeilijk om de invloed van het dichterbij komen van het mijnfront op de trillingen te kwantificeren. De dienstverlener is uiteraard verplicht om de geldende normen na te leven.

In het milieueffectrapport wordt ook vermeld dat de uitbreiding van een steengroeve een risico vormt voor het binnendringen van radon in nabijgelegen gebouwen. Gezien de lokale geologische kenmerken en de karstomgeving acht hij het echter onwaarschijnlijk dat de huidige en toekomstige activiteiten in de steengroeve verantwoordelijk zijn voor verhoogde blootstelling aan radon bij de nabijgelegen woningen.

Ter aanvulling van de reeds door de aanvrager ingevoerde maatregelen worden in het milieueffectverslag een aantal aanbevelingen gemaakt om de effecten naarmate de winningsactiviteit vordert, te voorkomen en te verminderen. Daartoe behoren onder meer de uitbreiding van het sproeisysteem naar de nieuwe steenpaden die zullen worden aangelegd, de invoering van een monitoring van neerslagbaar stof, het uitvoeren van geluidsmetingen tijdens het

oprukken van het winningsfront, de voortzetting van seismische metingen ter hoogte van de naburige dorpen, enz.

Zowel de maatregelen die worden aanbevolen in het milieueffectrapport als de gedetailleerde kenmerken van de omtrekken of isolatievoorzieningen zijn echter een zaak voor de vergunningsaanvraag die zal worden ingediend om de opgenomen gebieden te implementeren. De overheid zal op basis van de conclusies van de in dit verband uit te voeren effectbeoordeling moeten beslissen over passende maatregelen.

3. Mobiliteit - netwerken

a. Verkeer

Er zij nogmaals op gewezen dat de producten uit de steengroeve van "Belle Roche" per vrachtwagen worden geleverd, hetzij rechtstreeks aan de klanten (ongeveer 93% van de productie), hetzij naar een laadkade in Seraing waar de materialen vervolgens over de binnenwateren worden getransporteerd (ongeveer 7% van de productie);

Het vrachtverkeer dat door de activiteiten van de steengroeve wordt gegenereerd, rijdt over de N633, waarmee het terrein via een privéweg is verbonden. Uit het milieueffectrapport blijkt dat het grootste deel van het verkeer via de Rue d'Aywaille (N633) rijdt, terwijl de rest via de Rue Halleux (N633) rijdt.

Het ontwerp van de aanvrager zal geen wijziging inhouden van de routes die door het verkeer worden gebruikt, en het is niet de bedoeling is om een nieuwe toegang tot de steengroeve te creëren.

De uitvoering van de herziening van het gewestplan zou kunnen leiden tot een toename van het vrachtverkeer, die samenhangt met de door de aanvrager beoogde verhoging van het productietempo. De steengroeve zou gemiddeld een dagelijkse stroom van 85 vrachtwagens kunnen genereren, wat neerkomt op 170 ritten per dag. Er zullen ook dagelijks vier tot vijf extra vrachtwagens nodig zijn om de kleine granietblokken te vervoeren.

Volgens het milieueffectrapport zou het aandeel van het vrachtverkeer dat door de steengroeve wordt gegenereerd, 3,9 % van het totale verkeer op de Rue d'Aywaille en 1,1 % van het totale verkeer op de Rue Halleux kunnen uitmaken. Rekening houdend met enkel vrachtverkeer zal het aandeel van het door de steengroeve gegenereerde verkeer 35% bedragen van het vrachtverkeer op de "rue d'Aywaille" (namelijk 148 dagelijkse vrachtritten) en 18% van het totale verkeer op de "rue Halleux" (namelijk 22 dagelijkse vrachtritten).

Er moet worden opgemerkt dat het hier om maximale schattingen gaat, aangezien deze betrekking hebben op de periodes waarin een schip moet worden geladen. Dit soort ladingen worden echter niet dagelijks uitgevoerd.

De bezwaarindieners dringen er in het bijzonder op aan dat er een strenge controle wordt uitgeoefend op de verplichtingen die voortvloeien uit de wegcode en de voorwaarden van de globale vergunning, met name wat betreft de naleving van de maximaal toegestane snelheden op de openbare weg, het reinigen en afdekken met zeilen van de vrachtwagens, het getransporteerde tonnage.

Deze aanbevelingen passen evenwel niet in het kader van het gewestplan. De exploitant zal ertoe gehouden zijn zich te schikken naar de voorwaarden die zullen worden opgenomen in de vergunningen die noodzakelijk zijn voor de voortzetting van de winningsactiviteiten en naar de toepasselijke wetgevingen (wegcode).

b. Gebruik van de spoorlijn

Tot 2012 werd ongeveer 30 % van de productie per spoor naar Luik vervoerd (file Monsin), waarna het per schip naar de klanten werd vervoerd. In het milieueffectrapport wordt vermeld dat de context en de economische omstandigheden van die tijd hebben geleid tot de stopzetting van deze bezorgwijze, omdat een sterke stijging van de tarieven die daarmee gepaard gingen, deze onrendabel maakte.

Het verslag wijst op het belang van een alternatief voor het wegvervoer om de verkeersdruk, de geluidshinder voor de omwonenden en de milieukosten van het vervoer van materialen te verminderen.

Uit het verslag blijkt dat de economische structuur van het spoorvervoer het momenteel niet mogelijk maakt om dit als een economisch haalbaar alternatief te beschouwen. Te veel beperkingen verhinderen het gebruik van deze vervoerswijze momenteel (niet-concurrerende kosten, gebrek aan flexibiliteit, achterstallig onderhoud van het netwerk, gebrek aan een bi- of trimodaal platform voor efficiënte overslag van dit type materialen, gebrek aan dynamisch verkeersbeheer door de infrastructuurbeheerder, en een soms zeer restrictief en weinig flexibel wettelijk en reglementair kader). Deze vaststelling wordt overigens in grote lijnen gedeeld door de Waalse Overheidsdienst Mobiliteit en Infrastructuur in haar advies van 11 maart 2024.

In het aanvullende rapport bij het milieueffectrapport worden de specifieke beperkingen – zowel technisch als op het gebied van rendabiliteit – beschreven die gepaard gaan met het vervoer van aggregaat per spoor, van de steengroeve naar de waterweg. Het bevestigt dat het momenteel onmogelijk is om de spoorweg opnieuw te gebruiken voor het vervoer van materialen en geeft aan onder welke voorwaarden het in de toekomst wellicht mogelijk zal zijn om, althans gedeeltelijk, terug te keren naar deze vervoerswijze: aanleg van een nieuwe aansluiting op het spoor, de noodzaak om te beschikken over een opslagterrein ter hoogte van het overslagperron voor trein/schip, verlaging van de exploitatiekosten, enz.

Gezien deze factoren is de aanvullende bepaling die bij de herziening van het gewestplan is toegevoegd aan zowel het bestaande als het nieuwe gebied van aanhorigheden : „*De in het gebied toegestane activiteiten mogen de spoorwegverbinding niet in gevaar brengen.*” »), is volkomen relevant en passend. Het garandeert immers dat de bestaande uitrustingen altijd operationeel blijven, ook als de technische en economische omstandigheden veranderen.

c. De mobiliteit rondom de locatie

Aangezien het zuidelijke deel van de Rue Pierreuxchamps zich ter hoogte van de geplande uitbreiding van de steengroeve bevindt, zal het worden verplaatst naar de rand van de winningsgebieden en bijbehorende terreinen die in de herziening van het gewestplan zijn opgenomen.

Het milieueffectrapport geeft nader aan dat de verplaatsing van deze weg, reeds in de eerste fase van het project van de aanvrager in zijn definitieve vorm zal worden verlegd, teneinde een permanente toegang tot de grot van Belle Roche en tot de landbouwpercelen ten oosten van de steengroeve te behouden.

Langs deze nieuwe weg zullen ook diverse voorzieningen (afscheidingshekken, hekwerken, enz.) worden aangebracht om de veiligheid van de weggebruikers te waarborgen.

Het bestaande traject wordt pas ontmanteld zodra de nieuwe weg is aangelegd.

De aspecten met betrekking tot de verplaatsing van deze weg, de inrichting ervan en de aanleg van de bijbehorende voorzieningen vallen echter onder toekomstige vergunningaanvragen.

Daarnaast is het van belang dat de projecten met betrekking tot de exploitatie van de steengroeve en de aanleg van de Ravel van de Amblève op een samenhangende manier op elkaar worden afgestemd, waarbij elk conflict tussen de verschillende gebruiksdoelstellingen wordt vermeden. Een dergelijke coördinatie valt evenwel niet onder het gewestplan, maar onder de tenuitvoerlegging ervan.

In het algemeen is het belangrijk om het bestaande lokale mobiliteitsnetwerk rondom de locatie in stand te houden en projecten voor zachte mobiliteit te ontwikkelen, of deze nu dienen als verbinding of als mogelijkheid voor wandelingen en toerisme. De uitbreiding van de steengroeve van La Belle Roche zal deze mobiliteit niet belemmeren. Zoals hierboven vermeld, is het namelijk de bedoeling om de enige verbinding die door de uitbreiding van de steengroeve zal worden onderbroken, namelijk de Rue Pierreuxchamps, te verleggen.

4. Bodem en ondergrond

De natuurlijke bodems die in de omtrek van uitbreiding van de steengroeve aanwezig zijn, zijn heden ingenomen door weidegronden en akkerbouw.

Voordat het onderliggende gesteente kan worden gewonnen, moet de bovengrond worden verwijderd. Het afgraven van de afzetting bestaat uit het verwijderen van de laag akkerbouwaarde en de residuen die de gewenste gesteenten bedekken. In het geval van de groeve La Belle Roche is de deklaag dun. De dikte schommelt tussen 0 en maximaal 3 à 4 m.

Het afzettingsgebied binnen de geplande uitbreiding bevat kalksteen waarvan de eigenschappen vergelijkbaar zijn met die van het momenteel geëxploiteerde afzettingsgebied en die, net als nu, kan worden verwerkt tot aggregaat.

Bovendien is uit diverse onderzoeken die zijn uitgevoerd in het gebied van de geplande uitbreiding gebleken dat de ondergrond een afzetting van fijnkorrelig graniet van goede kwaliteit bevat, die in oost-westelijke richting loopt. Dankzij dit afzetting kan de exploitant gesteente winnen dat geschikt is om te worden verwerkt tot siersteen.

De afgegraven grond en het afvalgesteente dat voortvloeit uit de uitbreiding van de steengroeve zullen worden gebruikt om de huidige winningsput gedeeltelijk op te vullen tot een hoogte van 110 m, wat overeenkomt met de hoogte van de bodem van de toekomstige uitbreiding van de put. Daarom zullen er geen nieuwe afvalbergen voor de opslag van afvalgesteente worden aangelegd.

Bovendien zouden er tijdens de uitvoering van het winningsproject kleine karstgebieden kunnen ontstaan. Deze gebieden brengen echter geen grote beperkingen voor de exploitant of aanzienlijke risico's voor de exploitatie met zich mee. Dit zal alleen maar leiden tot een daling van de winstgevendheid van de exploitatie op die locatie, aangezien het gesteente dat daar wordt aangetroffen van mindere kwaliteit zal zijn. Indien een dergelijk verschijnsel zich voordoet, moet de exploitant de nodige maatregelen nemen om de veiligheid van de arbeiders en van personen die zich in de omgeving van de steengroeve bevinden, te waarborgen.

Wat betreft het risico op instorting van de wanden van de steengroeve, zoals door sommige bezwaarindieners naar voren is gebracht, moet worden opgemerkt dat de aanplant van een bosstrook ten noorden van de toekomstige groeve het mogelijk zal maken om een deel van het afstromende water naar de groeve te vertragen en te laten infiltreren, en om voldoende afstand te garanderen tussen de omleidingsweg en de toekomstige ontginningsfronten, waardoor het risico op erosie en het afbrokkelen van de rotswanden wordt verminderd. Deze aspecten vallen echter onder de vergunning die nodig is om de winningsactiviteiten voort te zetten.

5. Oppervlakte- en grondwater

De omtrek van de herziening van het gewestplan valt binnen het kader van het grondwaterlichaam RWM021, bekend als "Kalksteen en zandsteen van de Condroz". In het karakteriseringsrapport van dit grondwaterlichaam, dat is opgesteld in het kader van de uitvoering van de Kaderrichtlijn Water, wordt vermeld dat de algehele toestand ervan als „goed“ kan worden aangemerkt.

Het milieueffectenrapport baseert zijn analyses op de resultaten van twee hydrogeologische studies die respectievelijk in 2016 en 2020 zijn uitgevoerd door de bureaus Aquale en Artesia, in het kader van de vergunningsaanvragen die nodig zijn voor de verdieping van de huidige steengroeve.

Uit deze onderzoeken blijkt dat de groeve van La Belle Roche zich in het watervoerende pakket van de Carboonkalksteen bevindt. De huidige mijnput snijdt geen enkele productieve breuk af die het grondwater zou kunnen afvoeren, met uitzondering van de enkele watertoevoeren op de bodem van de mijnput.

De steengroeve wordt in het noorden begrensd door de zeer weinig doorlatende leesteenformatie van Pont d'Arcole, die een belangrijke rol speelt bij de afbakening van de waterlaag. Deze formatie voorkomt elke verbinding tussen het grondwater dat de Magain-put voedt (een particuliere put die ongeveer vijftig meter ten noorden van het herzieningsgebied van het gewestplan ligt) en het grondwater bij de steengroeve. Aangezien de uitbreiding van de steengroeve naar verwachting geen invloed zal hebben op de waterdichtheid van de Pont d'Arcole-formatie, zou deze put zijn productiecapaciteit ongewijzigd moeten behouden. Door een piezometrische monitoring in te voeren, kan dit worden gegarandeerd.

Het water dat momenteel door de steengroeve wordt afgevoerd, is afkomstig van afvloeiingen langs de wanden en bronnen op de bodem van de groeve (afvoerwater), evenals van regenwater dat door de steengroeve wordt opgevangen. Volgens het milieueffectrapport bedraagt de hoeveelheid water die momenteel door de steengroeve wordt geloosd ongeveer 532 m³ per dag, terwijl de steengroeve toestemming heeft om 685 m³ te lozen.

Het afvoerwater wordt op de bodem van de put weggepompt en vervolgens via een leiding naar een bezinkbekken geleid, waar de zwevende deeltjes kunnen bezinken. Het regenwater wordt deels ter plaatse in de bodem geïnfiltreerd en deels opgevangen door de pomp, die het water naar het bezinkbekken voert. Het water uit dit bassin wordt vervolgens afgevoerd naar de Amblève, waar een lozingspunt is toegestaan.

In het milieueffectrapport wordt aangegeven dat de verhoging van de bodem van de huidige put, die is gepland in het kader van de voortzetting van de activiteiten, zal leiden tot een geleidelijke vermindering en vervolgens tot een volledige stopzetting van de hoeveelheden afvoerwater die verband houden met het opboren van grondwater.

De uitbreiding van de steengroeve zal echter leiden tot een toename van de hoeveelheid af te voeren regenwater, aangezien het oppervlak van de winningsput groter wordt en daardoor meer regenwater zal opvangen;

In het milieueffectenrapport wordt vermeld dat de balans tussen de vermindering van de mijnuitpompings door het opboren van de grondwater en de toename van de opgevangen volumes regenwater zal leiden tot een globale vermindering van de lozingen ten opzichte van de huidige situatie. De hoeveelheden water die zullen worden geloosd, moeten in het kader van toekomstige vergunningaanvragen nauwkeurig worden gekwantificeerd om de bezinkbekkens correct te kunnen dimensioneren.

Ter hoogte van de geplande uitbreiding zijn drie gebieden met geconcentreerde afvloeiing vastgesteld. Deze afwateringskanalen lopen in zuidoostelijke richting, waar ze samenkomen in één afwateringskanaal dat naar de Amblève stroomt.

In het milieueffectenrapport wordt aangegeven dat de uitvoering van het ontwerp tot herziening van het gewestplan zal leiden tot een wijziging van het tracé van deze drie afstromingsassen, die de stroomafwaarts gelegen as niet langer zullen voeden vanwege de aanwezigheid van de toekomstige winningsput.

In het milieueffectrapport worden verschillende aanbevelingen gedaan om het waterbeheer te verbeteren en de gevolgen voor de Ambève, evenals de overstromingsrisico's als gevolg van de lozing van water uit de steengroeve, te verminderen. Er wordt bijvoorbeeld aanbevolen om bij hevige regenval geen water af te voeren en de activiteiten in de steengroeve en de afvoerpomp tijdens dergelijke gebeurtenissen stil te leggen, zodat de afgravingsput als een belangrijk aanvullend opvangbekken kan worden gebruikt. De steengroeve zou zo een aanzienlijke hoeveelheid water kunnen vasthouden, die geleidelijk zou kunnen worden vrijgegeven, afhankelijk van de weersomstandigheden. Hieruit volgt dat de uitvoering van het gewestplan zou kunnen bijdragen aan een vermindering van de overstromingsrisico's ten opzichte van de huidige situatie.

Dit voorstel en de andere aanbevelingen in het milieueffectrapport kunnen het onderwerp zijn van meer gedetailleerde analyses tijdens de beoordeling van de vergunningsaanvragen die nodig zijn om het gewestplan uit te voeren.

Ten slotte worden in het milieueffectrapport verschillende maatregelen aanbevolen om het risico op grondwaterverontreiniging te verminderen. Aangezien de gebruikte bouwmachines de belangrijkste bron van mogelijke vervuiling op het terrein vormen, wordt met name aanbevolen ervoor te zorgen dat er geschikte apparatuur beschikbaar is om te reageren op eventuele onopzettelijke lekkages van koolwaterstoffen en dat het tanken van de machines plaatsvindt op een waterdichte ondergrond die is aangesloten op een koolwaterstofafscheider.

6. Biologische diversiteit – Fauna en flora

Een deel van het gebied waarop de herziening van het sectorplan betrekking heeft, valt binnen het Natura 2000-gebied BE33017, genaamd „Basse vallée de l'Ambève“. Voor dit gebied is een aanwijzingsbesluit uitgevaardigd dat op 31 december 2016 in werking is getreden.

In het geldende gewestplan zijn de verschillende beheerseenheden van het Natura 2000-gebied die binnen het herzieningsgebied vallen, aangemerkt als gebieden met aanhorigheden van ontginningen. Zonder herziening zouden er dus mogelijk winningsactiviteiten kunnen worden toegestaan.

In de herziening van het gewestplan worden de verschillende delen van het Natura 2000-gebied die binnen het herzieningsgebied vallen, aangemerkt als zones die niet bestemd zijn voor bebouwing, en zullen er geen nieuwe gebieden voor aanhorigheden van ontginningen worden aangewezen binnen de gebieden die deel uitmaken van het Natura 2000-gebied. De herziening van het gewestplan zal dus bijdragen aan een betere bescherming van de delen van het gebied die deel uitmaken van het Natura 2000-gebied BE33017, aangezien het daar niet langer mogelijk zal zijn om winningsactiviteiten te plannen, in tegenstelling tot wat het huidige gewestplan toestaat.

Het milieueffectrapport bevestigt dat de herziening van het gewestplan geen afbreuk zal doen aan de goede staat van instandhouding van de habitats en soorten waarop het Natura 2000-gebied betrekking heeft. Integendeel, dankzij de vele aspecten die de ontwikkeling van de biodiversiteit bevorderen (ontwikkeling van habitats van groot biologisch belang, zoals rotswanden, poelen, enz.), zal de herziening van het gewestplan de integriteit en de staat van instandhouding van dit gebied waarschijnlijk aanzienlijk versterken.

Het milieueffectrapport benadrukt tevens de ecologische meerwaarde van de winningslocatie, waar verschillende habitats van communautair belang zijn geïnventariseerd, evenals diverse beschermde en erfgoedsoorten waarvan de aanwezigheid het gevolg is van de activiteiten in de steengroeve en die geen nadelige gevolgen zullen ondervinden van de uitbreiding ervan. Het geeft ook aan dat deze meerwaarde wordt versterkt door de deelname van de steengroeve aan het project „Life in Quarries“. De steengroeve van La Belle Roche wordt overigens aangemerkt als een gebied van groot biologisch belang.

De uitvoering van het project voor de herziening van het gewestplan zal het mogelijk maken om de acties ten gunste van de biodiversiteit die werden opgestart als onderdeel van het project „Life in Quarries“ voort te zetten en te ontwikkelen in de omgeving van de huidige ontginningssput en in de omgeving van de geplande uitbreiding.

Ook in de steengroeve komen invasieve plantensoorten voor. De aanvrager heeft al een beheersplan opgesteld om de verspreiding ervan in te dammen.

Uit het rapport blijkt dat de uitvoering van het exploitatieproject, dat wordt ondersteund door de herziening van het gewestplan, zal leiden tot de vernietiging van habitats met een beperkt biologisch potentieel die wijdverspreid zijn in de omgeving (weiden en graslanden), waardoor er na afloop van de exploitatie veel ruimte overblijft voor gebieden die bestemd zijn voor bijzonder zeldzame biodiversiteit (wanden en bodems van steengroeven met een hoog biologisch potentieel, esdoornbossen in ravijnen, puinhellingen, poelen, enz.);

Er wordt echter opgemerkt dat de uitbreiding van de steengroeve een zekere negatieve impact kan hebben op de vogel- en vleermuisfauna, gezien de vernietiging van elementen van het bos- en weidelandschap. Er wordt aanbevolen om deze vernieling te compenseren door het aanplanten van heggen voordat de uitbreiding wordt uitgevoerd. Dat zal heel goed mogelijk zijn in het kader van de invoering van de afzonderingsmaatregelen.

Er moet ook worden opgemerkt dat het verlies aan weilanden met heggen geleidelijk zal verlopen. Bijgevolg zal het verlies aan weideland met boomrijen geleidelijk plaatsvinden; de soorten die in deze gebieden voorkomen, kunnen zich bijgevolg geleidelijk verplaatsen naar de boomrijen aan de rand van het uitbreidingsproject van de steengroeve.

De aanleg van begroeide afschermingen rondom de steengroeve zal de ontwikkeling van de biodiversiteit eveneens bevorderen. Deze elementen hebben niet alleen gunstige effecten op het gebied van landschapsintegratie en het verminderen van lawaai en stofemissies, maar zullen ook toevluchtsoorten en biologische corridors bieden voor veel soorten. De bosstrook die ten noorden van de toekomstige groeve zal worden aangelegd, zal het bovendien mogelijk maken om de bosgebieden ten westen en ten oosten van de groeve met elkaar te verbinden.

In het milieueffectverslag worden verdere aanbevelingen gedaan om de negatieve effecten op de biodiversiteit te voorkomen, te verminderen of te compenseren. Aangezien de invoering van maatregelen ter bevordering van de biodiversiteit eerder onder de uitvoering van het gewestplan valt, moeten deze maatregelen in detail worden uitgewerkt tijdens de vergunningsprocedure.

De herinrichting van de steengroeve die na beëindiging van de winningsactiviteiten is gepland, beoogt de ontwikkeling van de biodiversiteit te bevorderen, met name door het behoud van de rotswanden, de aanleg van waterpartijen en een esdoornbos in een ravijn, de aanleg van mesofiele graslanden, enz. Het is echter pas in de fase van de vergunningverlening dat de aanvrager een gedetailleerd programma voor het herstel van het terrein moet indienen en dat concrete maatregelen met betrekking tot de herinrichting van het terrein moeten worden genomen in de vorm van voorwaarden die aan de vergunning worden verbonden.

7. Landschap

In het milieueffectrapport wordt aangegeven dat het lokale landschapsmozaïek bestaat uit enerzijds een open landschap dat wordt gekenmerkt door landbouwactiviteiten, bebossing of landelijke dorpen op de bergkammen en hellingen, en anderzijds een meer gesloten landschap in de vallei.

Het gebied waarop de herziening van het gewestplan betrekking heeft, ligt meer bepaald op de rechteroever van de Amblève-vallei, tussen de dorpen Pont-de-Sçay, Fraiture en Halleux. Het betreft een deel van de helling en een deel van het aangrenzende plateau. Het zal te zien zijn vanuit de directe omgeving, maar ook, op wat grotere afstand, vanuit de omgeving van de dorpen Oneux en Hoyemont, die op het tegenoverliggende plateau liggen.

In de omgeving van het terrein zijn verschillende opmerkelijke landschapselementen in kaart gebracht. In het milieueffectrapport wordt echter vermeld dat de landschapsmozaïek het overgrote deel van de gevallen waarin objecten tegelijkertijd zichtbaar zijn, verhindert. Bijgevolg zijn er alleen een zichtlijn en een door de vzw ADESA geïnventariseerd landschappelijk belanggebied – dat gedeeltelijk in het gewestplan is opgenomen – die visuele interacties met de steengroeve vertonen.

De landschappen van de Amblève-vallei en de omgeving staan bekend als zeer interessant en trekken dan ook veel toeristen aan. De uitbreiding van de steengroeve zal een deel van het landschap op die plek veranderen.

Er moet echter worden opgemerkt dat landschappen over het algemeen het resultaat zijn van de vele invloeden en wisselwerkingen van talrijke natuurlijke en/of menselijke factoren en voortdurend in verandering zijn.

In de gemeenten Sprimont en Comblain-au-Pont zijn de landschappen door de eeuwen heen in bijzondere mate gevormd door de steengroeveactiviteiten, volgens een dynamische cyclus die zich steeds weer herhaalt: het openen van steengroeven, de winning, het stopzetten van de exploitatie en de herbeplanting. Het resultaat is een zeer gevarieerd landschap, dat met name bestaat uit hoge kliffen in verschillende kleuren, die overeenkomen met de voormalige mijnfronten. Deze kliffen zijn zowel vanuit het oogpunt van de biodiversiteit als landschappelijke bezienswaardigheid interessant; ze vormen namelijk een mozaïekpatroon tussen de beboste hellingen en de dalbodems.

De mijnbouw op de locatie Belle Roche leidt tot dergelijke landschappen en zal dat ook in de toekomst blijven doen. De locatie van de steengroeve maakt inderdaad deel van een dergelijk mozaïek, omdat de uitbreiding zich in de diepte van het massief zal voltrekken en de breedte van de opening in de helling bij de ingang van de locatie niet zal vergroten, die omgeven zal blijven door twee beschermde beboste massieven. Dit wordt bevestigd door het milieueffectrapport, waarin wordt vermeld dat de uitbreiding van de winningsput in noordoostelijke richting geen significante verandering zal teweegbrengen in de samenstelling van de uitzichten en de landschappelijke achtergrond.

In de vergunningsfase moeten echter ruimtelijke maatregelen worden vastgelegd om de landschappelijke integratie van de technische installaties van de steengroeve te verbeteren, maar ook herinrichtingsvoorschriften worden vastgesteld die zijn afgestemd op de kenmerken van de vallei, in overeenstemming met de aanbevelingen uit het milieueffectrapport en de milieueffectbeoordelingen met betrekking tot toekomstige vergunningen.

8. Materiële goederen - gebouwd kader - Cultureel erfgoed

De dorpen die het dichtst bij de steengroeve van La Belle Roche liggen, zijn Pont-de-Sçay (waarvan het centrum op ongeveer 850 m van de westelijke grens van de steengroeve ligt, maar dat zich bijna tot aan de ingang van de steengroeve uitstrekt), Halleux (waarvan het centrum op ongeveer 350 m van de oostelijke grens van het herzieningsgebied van het gewestplan ligt), van Fraiture (waarvan het centrum op ongeveer 550 m van de noordgrens van de steengroeve ligt) en van Oneux (waarvan het centrum op ongeveer 1100 m van de zuidwestgrens van de steengroeve ligt).

Vlak bij de steengroeve, ongeveer 100 m ten noorden ervan, ligt ook een landbouwbedrijf. Deze zal van de toekomstige winningsput worden gescheiden door de bosstrook die ten noorden van de put zal worden aangelegd.

De uitbreiding van de activiteiten zal vooral de winningsput dicht bij de huizen van het dorp Emael brengen. In het milieueffectrapport wordt vermeld dat er niettemin een afstand van minimaal 200 meter zal worden aangehouden tussen het front van de mijn en de dichtstbijzijnde gebouwen. Er moet ook worden opgemerkt dat dit dorp aan de overkant van de Amblève ligt en dat een beboste helling het scheidt van het gebied waarop de herziening van het gewestplan betrekking heeft. In het milieueffectrapport wordt dan ook vermeld dat er geen significante gevolgen voor de bebouwde omgeving worden verwacht.

Uit het milieueffectrapport blijkt echter dat de voortzetting van de winningsactiviteiten naar verwachting niet zal leiden tot een waardevermindering van de eigendommen van de omwonenden. Deze analyse zal echter in de fase van toekomstige vergunningsaanvragen verder moeten worden verfijnd en er zullen, indien nodig, passende maatregelen moeten worden genomen.

Sommige bezwaarindieners geven uiting aan hun vrees dat gronden onteigend zullen worden om de voortzetting van de ontginningsactiviteiten of de aanleg van de omleidingsweg mogelijk te maken.

Er zij ook op gewezen dat de herziening van het gewestplan een planningshandeling is die de bestemming van de bodem vastlegt en op zich geen enkele inbreuk op zakelijke rechten met zich meebrengt. Bijgevolg zullen de modaliteiten van een eventuele onteigening (motieven, procedure, schadeloosstelling) niet onder de huidige herziening van het gewestplan vallen. In ieder geval moet de aankoop van de percelen plaatsvinden met inachtneming van de geldende wetgeving.

Wat erfgoedelementen betreft, wordt in het milieueffectrapport opgemerkt dat er zich geen uitzonderlijke of beschermde erfgoedelementen bevinden in of nabij de steengroeve van La Boverie of de voorgestelde uitbreiding.

Het gebied van de grot van Belle Roche valt echter wel binnen het toepassingsgebied van de herziening van het gewestplan. Deze locatie is bij ministerieel besluit van 26 augustus 2022 aangewezen als archeologische vindplaats vanwege haar archeologische en wetenschappelijke waarde, die voldoet aan de criteria van authenticiteit, integriteit, representativiteit en zeldzaamheid. Daarnaast is bij hetzelfde besluit een beschermingszone rond het gebied ingesteld en zijn er diverse verplichtingen en verboden vastgelegd om de integriteit ervan te waarborgen.

Deze beschermde archeologische locatie en het beschermingsgebied ervan zijn het waard om behouden te blijven en elke vorm van winning daar zal verboden moet worden. Dit gebiedsdeel is in het huidige gewestplan aangegeven als gebied van aanhorigheden van ontginningen.

In de herziening van het gewestplan worden deze locatie en de omgeving aangewezen als groengebied, dat wil zeggen als gebied dat niet bestemd is voor bebouwing. Dit zal leiden tot een betere bescherming, aangezien er geen winningsactiviteiten meer mogen plaatsvinden en ook elke vorm van bebouwing verboden is.

De toekomstige winningsactiviteiten zullen niet op deze locatie plaatsvinden, maar juist verder weg.

Overigens zal er een nieuwe, beveiligde, voldoende uitgeruste en openbare toegang worden aangelegd om zowel de grot van Belle Roche als de aangrenzende landbouwgronden te bereiken.

Het milieueffectenrapport bevestigt overigens dat de integriteit van en de toegang tot de archeologische locatie te allen tijde gewaarborgd zullen blijven.

De herziening van het gewestplan zal evenmin een belemmering vormen voor een passende ontwikkeling van het terrein.

Het milieueffectenrapport keurt de opnemings van een groengebied op deze locatie goed ; daarin wordt vermeld dat deze bestemming een coherent statuut waarborgt, zonder al te beperkend te zijn in het geval van een nuttige toepassing van dit beschermde gebied.

Wat betreft het kleine volks erfgoed waarvan de aanwezigheid langs de huidige Rue Pierreuxchamps door sommige indianen van bezwaarschriften aan het licht is gebracht, kan dit worden verplaatst en in de kijker worden gezet langs het nieuwe tracé van de Rue Pierreuxchamps. Deze procedure past evenwel niet in het kader van het gewestplan. Hiermee kan rekening worden gehouden bij de vergunningen die nodig zijn voor de uitvoering ervan.

In het milieueffectrapport wordt geconcludeerd dat de herziening van het gewestplan geen gevolgen zal hebben voor de voorraden van tot drinkwater verwerkbaar water.

9. Landbouw en bosbouw

De herziening van het gewestplan voorziet in de opnemings van, voor het overgrote deel, nieuwe gebieden van aanhorigheden van ontginningen en een nieuw groengebied ten koste van het landbouwgebied. Dit leidt namelijk tot het verlies van ongeveer 10,8 ha landbouwgrond die is opgenomen in het geldende gewestplan.

In het milieueffectenrapport wordt vermeld dat de landbouwgebieden die als gevolg van de herziening van het gewestplan verloren zullen gaan, ongeveer 0,2 % uitmaken van de totale oppervlakte van de in het gewestplan opgenomen landbouwgebieden op het grondgebied van de gemeente Sprimont.

In het rapport wordt echter aangegeven dat twee landbouwers in het bijzonder de gevolgen van de uitbreiding van de steengroeve zullen ondervinden.

Om de negatieve gevolgen van het project te beperken wordt in het milieueffectenrapport aanbevolen dat er overeenkomsten worden gesloten tussen de aanvrager en de betrokken landeigenaren en landbouwers.

Er moet ook worden opgemerkt dat het openen van fronten geschakeerd zal verlopen. Het opstellen van een passend faseringsplan, dat erop gericht is de landbouwers in staat te stellen de landbouwactiviteiten op de gronden opgenomen als gebieden van aanhorigheden van ontginningen en als winningsgebieden voort te zetten zolang deze niet door de steengroeve worden geëxploiteerd, kan eveneens de vastgestelde gevolgen voor de betrokken landbouwers verminderen.

Bovendien worden in de herziening van het gewestplan in totaal 2,76 ha nieuwe landbouwgebieden aangewezen op percelen die momenteel zijn aangemerkt als gebieden voor aanhorigheden van winningsactiviteiten, waardoor het op lange termijn mogelijk wordt om de landbouwactiviteiten op deze percelen, die grenzen aan een actief landbouwbedrijf, in stand te houden.

Slechts een zeer klein deel van het bosgebied valt onder de uitbreiding van het gebied waaruit grondstoffen worden gewonnen (0,05 ha).

De bosgebieden in het noordwesten en het zuiden van de herzieningsomtrek, die momenteel in het geldende gewestplan zijn aangemerkt als „gebieden van aanhorigheden van ontginningen”, worden in het herziene gewestplan daarentegen aangemerkt als bosgebied. Door deze aanwijzing zal hun bescherming worden versterkt; deze massieven maken overigens deel uit van het Natura 2000-gebied BE33017.

10. Klimaatfactoren

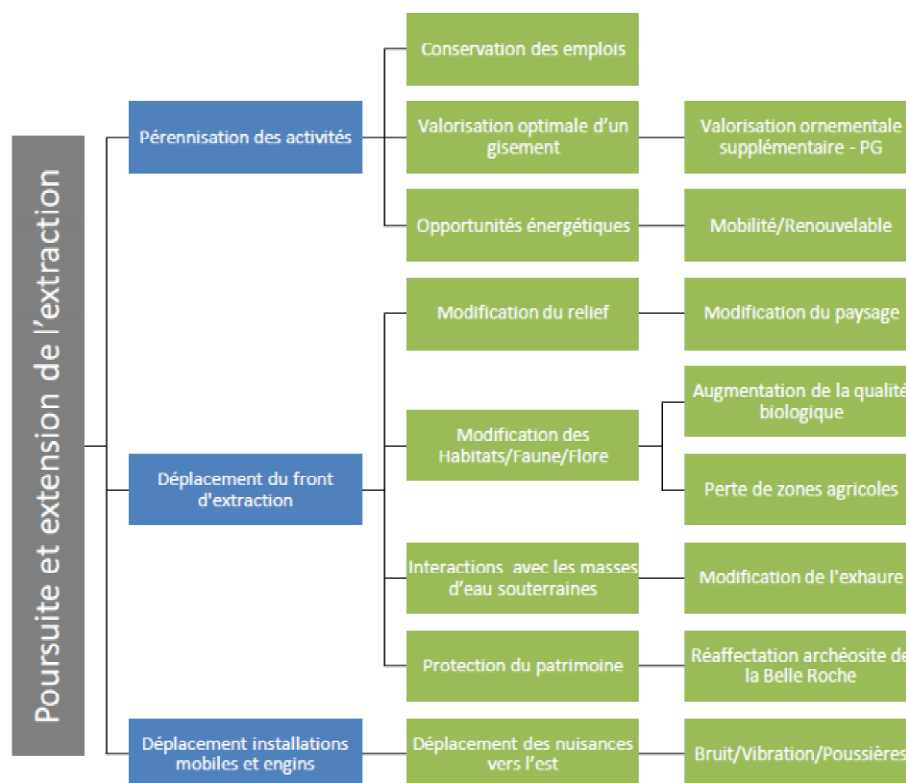
De herziening van het gewestplan zal het mogelijk maken de bestaande winningsactiviteiten binnen de steengroeve van Belle Roche voort te zetten en daarmee de verdere benutting van een plaatselijke afzetting. Dit is vanuit klimatologisch oogpunt gunstig, omdat de stopzetting van steengroeven noodzakelijkerwijs ertoe zou leiden dat de vraag naar rotsgesteenten overgedragen wordt naar concurrerende steengroeven of uit het buitenland geïmporteerde rotsgesteenten. Deze situatie zou leiden tot een toename van de CO₂-emissies in verband met het vervoer van materialen.

In het milieueffectrapport wordt bovendien vermeld dat de activiteiten van de N.V. Colas, waarvan “Belle Roche Sablar” een dochteronderneming is, zich ten doel stelt haar CO₂-uitstoot tegen 2030 met 30 % te verminderen. In dit kader wil de aanvrager de mogelijkheden van het exploitatiegebied onderzoeken met het oog op de installatie van systemen voor de opwekking van hernieuwbare energie (zonne-energie, windenergie, enz.). Dergelijke systemen zouden enerzijds bijdragen aan een vermindering van de afhankelijkheid van de steengroeve van het huidige elektriciteitsnet en anderzijds de koolstofvoetafdruk per ton geproduceerd gesteente en materiaal helpen verminderen. Het rapport beveelt in dit verband aan om het lopende onderzoek voort te zetten.

Bovendien blijkt uit het rapport dat de aanvrager zijn wagenpark geleidelijk wil vervangen door voertuigen die energiezuinig zijn.

11. Interacties tussen de verschillende factoren

Het milieueffectrapport geeft een overzicht van de belangrijkste wisselwerkingen tussen de verschillende factoren van het herzieningsvoorstel voor het gewestplan (en de daaropvolgende uitvoering ervan) en de milieueffecten, in de vorm van het onderstaande schema.

*Wisselwerkingen tussen de verschillende factoren (blauw) en de daarmee samenhangende milieueffecten (groen)
(uit het milieueffectrapport)*

In het milieueffectrapport staat dat een aantal vormen van overlast cumulatief zijn en een directe impact hebben op de directe omgeving. De winning van gesteente uit de steengroeve van La Belle Roche en de verwerking daarvan tot aggregaat en siersteen zullen namelijk tegelijkertijd leiden tot:

- geluidsoverlast (geluid van installaties, het afvuren van mijnen, vrachtverkeer...);
- de stofemissies;
- vrachtvervoer dat extra verkeer veroorzaakt;
- veranderingen in het terrein (mijnput en opslag van afvalgesteente);
- afvoerwater als gevolg van de afvoer van opgevangen regenwater;
- veranderingen in de natuurlijke bodem;
- verlies/ontstaan van leefgebieden voor fauna en flora.

In het rapport wordt echter opgemerkt dat, gezien de locatie van de activiteiten en de diverse geformuleerde aanbevelingen, deze overlast geen noemenswaardige problemen zou moeten veroorzaken voor het milieu of de dichtstbijzijnde omwonenden.

Hij wijst er ook op dat de wijziging van de bestemming van de archeologische vindplaats La Belle Roche (waarbij deze locatie en de omgeving ervan zijn aangewezen als groengebied) het mogelijk maakt om voorwaarden te stellen aan de activiteiten en inrichtingen op of in de omgeving van deze locatie, en dat de aanwijzing als archeologische vindplaats bij besluit van 26 augustus 2022 de bescherming ervan versterkt.

IV. Overige overwogen redelijke oplossingen

In het verslag over de milieueffecten wordt een alternatieve afbakening, bestemming en uitvoering van het op 31 maart 2020 goedgekeurde ontwerpplan voorgesteld.

uit het rapport blijkt evenwel dat er een tegenstrijdigheid bestaat tussen de bepalingen van het ministerieel besluit van 31 maart 2020, waarin wordt bepaald dat de grot van Belle Roche en de omgeving daarvan worden opgenomen als groengebied, en het bij het besluit gevoegde plan, waarin dit deel van het grondgebied wordt opgenomen als natuurgebied;

Op basis van een vergelijkende analyse van de twee bestemmingen concludeerde het milieueffectrapport dat de bestemming 'groengebied' het meest geschikt is voor deze locatie. Het merkt hierover op dat „dit gebied [groengebied] een groene overgang (aangezien het gedeeltelijk begroeid is) kan vormen tussen verschillende functies: mijnbouw en landbouw. Deze bestemming zorgt voor een coherent statuut dat aansluit bij de archeologische vindplaats, maar legt geen al te grote beperkingen op bij de ontsluiting van deze beschermde locatie. ”.

De materiële fout op het plan dat als bijlage bij het besluit van 31 maart 2020 was gevoegd, is gecorrigeerd bij het besluit van 20 maart 2025 waarbij bedoeld plan opgeheven en vervangen wordt door een plan dat in overeenstemming is met de bepalingen van het besluit van 31 maart 2020 en met de legenda van het gewestplan.

Daarnaast hebben enkele bezwaarindieners twee alternatieven voorgesteld voor de aanwijzing van nieuwe winningsgebieden en bijbehorende terreinen op het terrein van de steengroeve van La Belle Roche. Deze zijn bedoeld om de winningsactiviteit te vervangen door een andere functie.

Het eerste voorstel houdt in om op de locatie een pomp-turbine-energiecentrale te bouwen die volgens hetzelfde principe zou werken als de centrale van Coe. Voor dit soort installatie zijn twee bassins nodig die op verschillende hoogten liggen. Het idee is hier om gebruik te maken van de bestaande winningsput, die als onderbekken zou dienen, en van het aangrenzende plateau dat daarboven ligt, waarop een bovenbekken zou kunnen worden uitgegraven.

Een dergelijke installatie zou enerzijds economische en energetische voordelen opleveren en anderzijds voordelen

voor de omwonenden, omdat ze minder overlast zou veroorzaken dan de voortzetting van de activiteiten in de steengroeve.

Om het nut van een dergelijk project aan te tonen, verwijzen de eisers naar een studie uit 2024 die in het kader van het programma „Circular Wallonia“ van het Waals Gewest is uitgevoerd door het ICEDD, de ULiège en de ULB.

In dit onderzoek werd het gehele Waalse grondgebied cartografisch geanalyseerd, waarna door middel van opeenvolgende selectierondes uiteindelijk 19 locaties werden geselecteerd, waarvan een aantal in gebieden die afhankelijk zijn van mijnbouw. De 19 geselecteerde locaties zijn bezocht en voor elk daarvan is een gedetailleerd rapport opgesteld. Opgemerkt moet worden dat locaties met een in bedrijf zijnde steengroeve niettemin niet bij voorbaat zijn uitgesloten.

Wat de locatie Belle Roche betreft, is de mijnschacht – die tot een diepte van 65 m reikt – weliswaar aanzienlijk groot, maar deze is momenteel alleen leeg omdat de mijnbouwactiviteiten gepaard gaan met waterafvoer. Als de mijnbouwactiviteiten zouden worden stopgezet, zou de mijnkuil zich geleidelijk vullen tot aan het grondwaterpeil, dat zich op ongeveer 100-110 m hoogte bevindt. Noch de bezwaarindieners, noch de genoemde studie geven aan hoe de concurrentie met het grondwaterpeil zou kunnen worden beheerd.

In ieder geval moet worden opgemerkt dat de hierboven genoemde gedetailleerde studie de steengroeve van La Belle Roche niet heeft opgenomen in de lijst van de 19 meest geschikte locaties, terwijl het doel van de studie juist was om het gehele Waalse grondgebied te analyseren.

Hieruit kan worden geconcludeerd dat de locatie Belle Roche dus niet tot de meest geschikte locaties behoort voor de bouw van een dergelijk station, terwijl uit het milieueffectrapport blijkt dat de voortzetting van de winningsactiviteiten op deze locatie duidelijke voordelen biedt.

Het tweede alternatief houdt in dat er een recreatiegebied wordt aangewezen in plaats van het gebied voor aanhorigheden van winningsactiviteiten dat in het geldende gewestplan is opgenomen, met uitzondering van de delen die binnen een Natura 2000-gebied liggen; dit omvat dus ook de huidige winningsput en de locatie van de grot van Belle Roche.

Dit alternatief heeft tot doel een toeristisch project op te zetten, gebaseerd op de wetenschappelijke ontdekkingen die in deze grot zijn gedaan. De bezwaarindieners wijzen erop dat een dergelijk project mogelijk veel banen zou kunnen opleveren en verwijzen daarbij naar de toeristische exploitatie van andere paleontologische vindplaatsen in diverse Europese landen.

Allereerst moet worden opgemerkt dat de grot van Belle Roche en de omgeving ervan voortaan goed worden beschermd, zowel door de herziening van het gewestplan, waarin deze locatie nu is aangewezen als groengebied in plaats van als gebied voor aanhorigheden van ontginningen, als door het ministerieel besluit van 26 augustus 2022, dat deze locatie classificeert en er een beschermingszone omheen instelt. Er mogen daar dus geen mijnbouwactiviteiten meer plaatsvinden, noch enige vorm van verstedelijking.

Bovendien blijft de locatie volledig toegankelijk en kunnen er nieuwe opgravingen plaatsvinden.

Wat betreft een eventuele ontsluiting van de vondsten die in de grot zijn gedaan: dit is niet onverenigbaar met de uitbreiding van de steengroeve. Op dit moment wordt er aan geen enkel concreet project gewerkt. Mocht er echter een project tot stand komen dat verenigbaar is met de beschermingsstatus van het gebied en zelfs aan omvang winnen, dan zou het mogelijk zijn om de behoeften in kaart te brengen en te bepalen hoe hieraan kan worden voldaan.

In de huidige situatie is het dan ook niet opportuun om af te zien van de uitbreiding van de steengroeve en de daarmee gepaard gaande economische voordelen, aangezien het nastreven van beide doelstellingen niet onverenigbaar is. Het project kan gelijktijdig worden uitgebreid met het ontwerp, de lancering en de eventuele uitvoering van een project voor de ontsluiting van de grot van Belle Roche.

Namen, 23 juni 2026.

De Minister van Ruimtelijk Beleid,
F. DESQUESNES